

ZBERATEĽ

2001
12

Ročník VII.
Cena 44 Sk

MESAČNÍK O FILATELII ★ NUMIZMATIZME ★ FILOKARTII ★ TELEFÓNNYCH KARTÁCH
INFORMÁCIE ★ ODBORNÉ ČLÁNKY ★ INZERIA ★ PRÍLOHA SSOŠF SLOV-OLYMP

Príspevky s vianočnou tematikou uverejňujeme na str. 13-15

RADOSTNÉ
VIANOCE
A VEĽA ŠŤASTIA,
PEVNÉ ZDRAVIE,
SPOKOJNOSŤ
A NEVŠEDNÉ
ZBERATEĽSKÉ
ÚSPECHY
V ROKU 2002
ŽELÁ VŠETKÝM
ČITATEĽOM,
DOPISOVATEĽOM
A PRIAZNIVCOM
NÁŠHO
ČASOPISU
VYDAVATEĽ,
REDAKČNÁ
RADA
A REDAKCIA
ČASOPISU
ZBERATEĽ

Výtvorný návrh Jozefa Baláža na príležitostné poštové známky, ktorá bude vydaná 14. 1. 2002

TRADIČNÁ NOVOROČNÁ PÍSOMNÁ AUKCIA FIRMY ZBERATEĽ

ZBERATEĽ

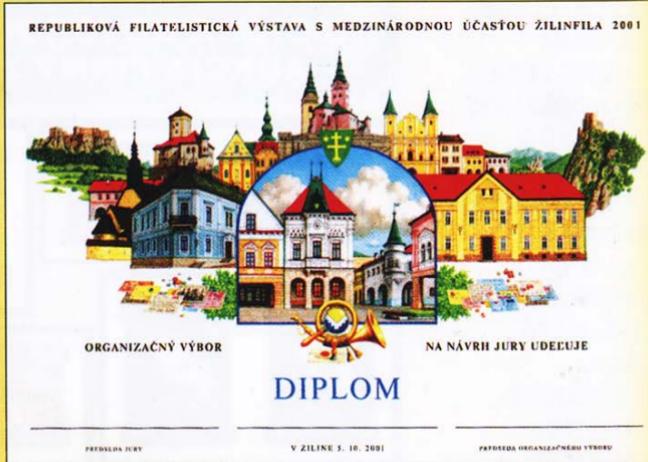

Vpravo hore: Balíková správadlo maďarskej pošty použitá k balíku z poľa do zápolia (k príspevku na str. 17–18)
Vľavo hore: Poštové známky s cyklistickým námetom na gufatom hárčeku Nového Zélandu (k príspevku na str. 16)

Z OBSAHU DNEŠNÉHO ČÍSLA

Vľavo: Chybotlač slovenskej 50-korunovej bankovky – o dvoch nových zisteniach chybotlač pišeme na str. 18 • Vpravo dole: Blanket diplomu republikovej výstavy ŽILINFILA 2001 – výsledky výstavy očami predsedu jury na str. 11–12

Hore: Posun bledomodrej farby na príležitostnej poštovnej známke č. 209 (150. výročie vydania prvej známky na našom území) – k príspevku na str. 8

Z OBSAHU

- Okienko špecialistu: Bratislavský rokokový betlehem, Doplňte si v katalógu..., Ďalšie nedotlače ocelotlače na slovenských známkach - M.Gerec (7-8)
- Niečo o košických hárčekoch - F.Marada (9-10)
- Republiková výstava ŽILINFILA 2001 - J.Tekel' (11-12)
- Vianočné elegie - M.Kiššimon (13)
- Maďarský zábor Slovenska - náhradné služobné sprievodky a sprievodky polnej pošty - T.Kotek, D.Evinic (17-18)
- O maličkostíach, ktoré majú zberateľské čaro - F.Marada (19-20)
- MOT 44 - Európsky veľtrh TK, Rozšírovanie TK v Egypte, Výstava TK v Poľsku, Koniec činnosti ZZSTK (21-22)
- Prehľad príležitostných pečiatok za október 2001 - J.Soukup (23-24)
- Filatelia nezanikne, bude len iná - rozhovor so S.Zrubcom (3) - (25-28)
- Prehľad známkových krajín na území bývalej Juhoslávie - V.Gabriška (29)

CONTENTS

- Specialist's column: Stamp „Bratislava's Rococo Nativity scene“, Update your catalogue... Further incomplete steel-prints on Slovak postage stamps - M.Gerec (7-8)
- On sheets of Košice - F.Marada (9-10)
- National exhibition ŽILINFILA 2001 - J.Tekel' (11-12)
- Christmas elegies - M.Kiššimon (13-14)
- Annexation of Slovakia by Hungary - reserve service shipping tickets and shipping tickets of field post - T.Kotek, D.Evinic (17-18)
- Philately will not die out, but will be different - 3rd part of the interview with S.Zrubec (25-28)
- Stamp-issuing countries on the former Yugoslav territory - V.Gabriška (29)

Vážení čitatelia,
dostávate do rúk decembrové číslo časopisu Zberateľ, teda posledné tohtočné číslo, ktoré zakončuje 7.ročník tohto mesačníka pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov a telatelistov, ako sa dozvedeli, že sa majú nazývať zberatelia telefónnych kariet. Pri podobných príležitostiach býva zvykom hodnotiť, čo sa za rok vykonalо, čo bolo dobré, čo menej dobré a čo sa nepodarilo, ako aj uvažovať o plánoch a predsažatiach na nasledujúce obdobie.

Všetko podstatné o vydávaní časopisu, jeho kladoch i nedostatkoch i o tom, ako bude Zberateľ vychádzať v roku 2002, už vlastne povedal vydavateľ v úvodníku minulého, novembrového čísla. Slová vydavateľa chcem doplniť niekoľkými poznámkami o otázkach tvorby časopisu, v čom spočívajú jeho prednosti a kde má svoje slabé stránky. Týmto otázkam veľkú pozornosť venovali aj členovia redakčnej rady na ostatnom zasadnutí (12.novembra) tohto poradného zboru. Dominievanie sa totiž, že dosiahnutá úroveň Zberatela, väčšinou kladne vyjadrenia čitateľov o jeho obsahu a odraz tejto skutočnosti v násarte počtu abonentov, ale ani lichotivé ocenenia časopisu na niektorých výstavách v zahraničí, by nemala učiťkať našu pozornosť o nemalo by viest k sebauspokojeniu či k zláhaniu chyb či nedopatrnení.

Ukazuje sa, že niektoré prednosti časopisu za istých okolností sa môžu stať aj jeho Achilleovu pátu. Možeme to výbadať napríklad aj na celkovom charaktere tvorby časopisu, ktorého piliere tvorí „fan-dovstvo“, teda amaterizmus - ale v pravom, nie v pejoratívnom význame tohto slova. Časopis totiž existuje predovšetkým iba vdaka nadšeniu, ochote a aktívite spolupracovníkov, dopisovateľov, autorov článkov, osobitej z odborného hľadiska náročných statí, ktoré tvoria významnú časť obsahu časopisu. Osobitné miesto medzi nimi majú potom tí, ktorí zabezpečujú pravidelné rubriky časopisu a v priebehu celého roka sa o ne „musia“ starat. Ich mená ani názvy rubrií nemusíme predstavovať, stačí si prelistovať hociktoré číslo Zberatela. A keď hovoríme o dobrej úrovni časopisu, je vo veľkej miere ich zásluha. To isté platí, pokiaľ budeme hovoriť o budúcnosti časopisu, i vtedy máme na zreteli tento cenný intelektuálny potenciál časopisu.

Pravda, život niekedy pripraví pre človeka rôzne zložitosti a komplikácie v práci i v osobnom živote, ktoré neraz majú aj negatívny dopad aj na takú činnosť, akou je dopisovateľská činnosť. Žiaľ, neraz napriek nesmiernemu nadšeniu, zanieteniu a obetavosti pre záujmovú činnosť takáto srdcová záležitosť musí zostať bokom. Autori sa však na kratší alebo dlhší čas neodmlčujú len pre zaneprázdnenosť alebo zo zdravotných dôvodov, ale neraz pre časopis „nemajú čas“ z dôvodov, ktoré sa dajú charakterizovať ako jednostranné alebo obojsmerné ochabnutie schopnosti a ochoty spolupracovať. Chceme týmto naznačiť, že ono „fan-dovstvo“ je nádherná vec, ale má aj svoje úskalia. Niekedy potom v redakcii vznikajú situácie, že pre nával príspevkov niektoré čakajú na uverejnenie aj dlhé mesiace (čo nás mrzí a autorov nikdy neteší), inokedy, obrazne povedané, ideme si nechýti na prstoch polámať, ako bezrájne sa prehrabujeme v prázdnej re-dakčnej zásuvke.

Kontraproduktívnych vecí je viac. Ako napríklad počítáčová technika, ktorá dokáže robia temer zázraky, ale niekedy, obyčajne v najnehodnejšom čase, vie sa zaprieť ako zanovitý oslík a nedajbože ho priviesť „k rozumu“. Niekedy si s problémami poradíme, inokedy nie, občas aj znevŕzime a robíme zbytočné chyby. Hovoríme o týchto veciach však preto, lebo sme presvedčení, že toto „fan-dovstvo“, podobne ako živý organizmus, má vzácnú schopnosť regenerovať a mobilizovať svoje vlastné sily, prekonávať najrôznejšie prekážky a ďalej sa rozvíjať. Najmä vtedy, ak toto úsilie má zmysel a význam. Sledujmy ročník časopisu hovorí o tom, že má.

Dakujeme všetkým, ktorí sa o dobre meno časopisu pričinili! Veríme, že s rovnakým odhodlaním sa pustíme aj do budúceho ročníka! Príjemne prežite sviatočných dní, priatelia! Vaša redakcia

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY

VYDANIA MDPT SR

AUTOMATOVÁ POŠTOVÁ ZNÁMKA „SLOVENSKÁ POŠTA“

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR vydá dňa 18. decembra 2001 výplatnú automatovú poštovú známku „SLOVENSKÁ POŠTA“ s možnosťou volby nominálnej hodnoty z ponuky hodnôt: 5,50 Sk, 6 Sk, 7 Sk, 9 Sk, 10 Sk, 12 Sk, 13 Sk a 14 Sk. Známka je určená pre použitie v automate na predaj známkov.

Na známke je logo Slovenskej pošty, š.p. a nápis SLOVENSKO na pozadí stylizovanej zadnej strany listovej obálky v modro-žltých farbách. V bielom pruhu situovanom v hornej časti známky sa dotláča priamo v automate zvolená nominálna hodnota v čiernej farbe, tesne pred číslicou je hviezdica. Autorom výtvarného návrhu známky je Miroslav Cipár. Známka má rozmery 43 x 25,5 mm (na šírku) a je vytlačená na cenninovom papieri offsetovou technikou spolu s ochrannými prvky, ktoré majú znemožniť prípadné falšovanie.

Tlačiareň: J.Grandeert GmbH, SRN. Nominálnu hodnotu na známku dotláča automat speciálnym atramentom. Horizontálne okraje známky sú perforované dvomi perforačnými otvormi, bočné okraje sú bez perforácie. Výrobca automatu: Nagler Automaten Technik GmbH, SRN. Automat firmy NAGLER typu N-714 na predaj automatových známkov, ktorý sa rozhoda zakúpiť Slovenská pošta, š.p., je umiestnený na pošte Bratislava 1. Zariadeniami tohto výrobcu sú vybavené viaceré svetové pošty. Medzi inými nemecká, maďarská, holandská, švajčiarska, malaovská, luxemburská, hongkongská a ľ. Ide o špičkovú nemeckú technológiu dobre známu predovšetkým pre svoju spoloahlivosť a kvalitu. Hlavným cieľom predajného automatu je odobreňovať zákazníka od čakania v dlhom rade pre podanie jedného či dvoch štandardných listov.

Súčasne sa vydáva jedna obálka prvého dňa vydania s automatovou známkou nominálnej hodnoty 6 Sk vrátane príležitosnej pečiatky s domicilom Bratislava. Na FDC je kompozícia bratislavských architektonických dominánt autora Miroslava Cipára. FDC vytlačila tlačiareň Knihťtač Gerthero Zohor offsetovou technikou v tmavomodrej farbe.

Vydavateľ automatovú známku v Poštovom vestníku uvádzá pod č.A1 □ vkn

■ Poštový lístok: LADISLAV NOVOTNÝ - 100. VÝROČIE NARODENIA

MDPT SR vydá dňa 18. 12.2001 poštový lístok s natlačenou známkou s poštovým motívom nominálnej hodnoty 5,50 Sk a prítačovým motívom pri príležitosti 100. výročia narodenia významného filatelistu Ladislava Novotného. V prítačovej časti je kompozícia s portrétom L. Novotného v karikatúre od J. Fischera (z roku 1937). Autorom výtvarného návrhu prítače je Martin Činovský.

Poštový lístok je vytlačený na cenninovom papieri gramáže 160g/m², bez optických zjasňovaliek so zabudovaným poziciovaným vodoznakom v podobe loga Slovenskej pošty, (rozmerov 2 x 1,5 cm) viacnásobne reprodukovaným v podobe rastra, a so zabudovanými vláknami viditeľnými voľným okom a súčasne fluoreskujúcimi pod UV žiareniom. Poštový lístok vytlačila technikou ofset tlačiareň PROMPt, tlačiareň cenín a.s. Bratislava. Prítačový motív vytlačila tlačiareň Knihťtač Gerthero Zohor technikou ofset (tmavomodrá kresba na chamois podtláči). Predajná cena lístka: 8,30 Sk

Vydavateľ poštový lístok v Poštovom vestníku uvádzá pod č.9 b □ vkn

NOVINKY SP OZ TÚP-POFIS

Známkový zošítok: Vianoce 2001 / Bratislavský rokokový betlehem

Slovenská pošta, š.p., OZ TÚP-POFIS, vydala známkový zošítok s 10 kusmi príležitosných poštových známkov nominálnej hodnoty 5,50 Sk Vianoce 2001 / Bratislavský rokokový betlehem z kláštora Uršulinok. Na prednej strane obalu zošítka dominuje farebná fotografia anjelika zo skupinovej plastiky betlehema vyhotoveného zo polychrómovaného a zlateného dreva okolo roku 1760, na zadnej strane popis betlehema. Zošítok bol vydaný v náklade 4.500 kusov □ vkn

NOVÉ PEČIATKY

Podľa oficiálnych údajov Slovenskej pošty, š.p. (získané do 23.novembra 2001) v druhej polovici decembra tohto roka a začiatkom budúceho roka sa budú používať nasledujúce príležitostné pečiatky:

- 26.11.- 28.12.2001 Rajecká Lesná: **VIANOČNÁ
POŠTA 2001** (propagačný kašet Slovenskej pošty)
- 15.12.2001 Košice 1: **OSLAVY DNA POŠTOVEJ
ZNÁMKY / GÉNIUS POŠTOVNÍCTVA**
- 15.1.2002 Ružomberok 1: **INAUGURÁCIA ZNÁMKY
BJÖRNSTJERNE BJÖRNSON**

□ Pripravil J. Soukup

INAUGURÁCIA ZNÁMKY

BJÖRNSTJERNE

15.1.2002
RUŽOMBEROK 1

Dá sa predpokladať, že 18.12.2001 sa bude používať príležitostná pečiatka aj v Bratislave (pozn.red.).

NEÚRADNÉ PRÍTLAČE

Poštárska prítláč v Spišskej Novej Vsi

Tohtoročný Svetový deň pošty priniesol rad zaujímavých podujatí a bohatšiu ponuku poštových produktov, medzi nimi aj ručných príležitostných poštových pečiatok ako po iné roky. Svojou troškou k tomu prispel aj Klub filatelistov 54-03 v Spišskej Novej Vsi, ktorý zabezpečil dvojicu príležitostných pečiatok pripomínajúcich 90.výročie zriadenia poštovéj linky zo Spišskej Novej Vsi do Nálepkova (v tom čase Vondrišel).

Ich autor pre grafickú časť zvolil „prepis“ poštového vozidla z dochovanej fotopohladnice zo tohto obdobia.

Táto pohľadnica bola zároveň podkladom aj pre vyhotovenie prítláče na poštové lístky (CDV) a obálky (C6). Kombináciou týchto prítláči, príležitostných pečiatok a v ten deň emitovaných 6-korunových známkov bolo možné vyhotoviť rad aj dokumentačne zaujímavých celistvostí (pohľadnica dokumentuje poštové vozidlo parkujúce pred vtedajšou budovou pošty v Nálepkove), čo sa prejavilo aj tomu zodpovedajúcim záujmom.

Pokiaľ ide o obsahovú stránku príležitostnej pečiatky a prítláče, obidve majú jednu nevyriešenú stránku - od doby ich prípravy sa nepodarilo zistíť (určiť) typové označenie predmetného motorového vozidla (snáď ide o výrobok automobilky Mercedes). Radi uvŕtame každú súrizonú informáciu, ktorá tento nedostatok pomôže odstrániť □ MKr

Oslavy Dňa poštovej známky v Košiciach

Oslavy tohtoročného Dňa poštovej známky a filatelie sa košickí filateliisti rozhodli uskutočniť 15.decembra 2001 v priestoroch Slovenského technického múzea. Pri tejto príležitosti si pripomenuli 75 rokov od chvíle, kedy bol v Košiciach postupne daný do užívania komplex poštového paláca. Autorom tohto staviteľského diela, ktoré v čase svojho vzniku bolo ozdobou celých Košíc, bol pražský architekt Ing.Bohumil Kozák.

Úradná autorita košickej pošty a telegrafov bola značná a okrem východného Slovenska sa vzťahovala aj na celú Podkarpatskú Rus. O jej význame svedčí aj skutočnosť, že rozhodnutia pošty sa zverejňovali samostatným „Úradným listom“. V tých časoch pošta plnila aj funkciu cenzora dovádzanej tlače a knih. Košický komplex poštových budov bol jedným z prvých výhradne funkcionalistickejch objektov zrealizovaných po I.svetovej vojne na Slovensku a už v roku 1963 bol zapísaný do Ústredného zoznamu kultúrnych pamiatok. Dodnes slúži svojmu pôvodnému účelu a takmer kompaktné si zachoval aj svoju pôvodnú podobu.

Do pôvodného areálu pošty patrí socha „Génius poštovníctva“ od známeho českého sochára Čeňka Vosmíka, spolupracovníka J.V.Myslkova a A.P.Wagnera. V roku 1999 socha bola zreštaurovaná a pozlátená a zdobí príležitostné poštové haly (kresba sochy je použitá pre príležitostnú pečiatku 15.12.2001).

Pre prítláč na poštový lístok (Poštový motív, 5,50 Sk) sa použil perspektívny pohľad autora architektonického návrhu poštového paláca z roku 1925 a súčasná podoba komplexu pošty. Autorom návrhu príležitostnej pečiatky a prítláče je Viliam Gaál. Sivomodrou farbou v počte 100 ks ho vytlačili vo Východoslovenských tlačiarňach □ vg

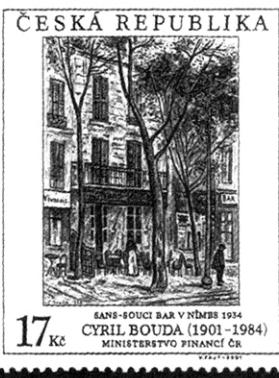
Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

ČR: Umelecké diela na známkach, Vianoce

Tohtoročné tri známky najstaršieho a najrenomovannejšieho emisného radu Umelecké diela na známkach boli vydané 14.11.2001. Prinášajú transpoziciu diela M.J. Rentza (1698-1758): Zvestovanie P.Márie, rytiecký prepis B. Housa (nom. hodnota 12 Kč), C. Bouda (1901-1984): Sans Souci Bar v Nîmes, rytiecký prepis V.Fajta (nom.hodnota 17 Kč) a V.Brožka (1851-1901): Pastierka

12 Kč

17 Kč

26 Kč

husí, rytecký prepis M.Ondráček (nom.hodnota 26 Kč). So známkami boli vydané aj tri obálky prvé dňa vydania s dielami Svätá Barbora (12 Kč), Zátišie s tortou (17 Kč) a Žena s košom (26 Kč). Známky boli vytlačené ocelotlačou z plochých dosiek v PL so štyrmi známkami. Katalógové čísla známok sú 0309-0311 ■ Toho istého dňa bola v Českej republike vydaná vianočná známka nominálnej hodnoty 5,40 Kč. Na známke je kresba Olgy Čechovej ako zlatý mesiac prináša rozsvietený vianočný stromček a darčeky. Na FDC pripravila štylizovanú kresbu Svätej rodiny. Autor rytin emisie: Bedřich Housa. Tlač: Rotačná ocelotlač kombinovaná Štvorfarebnou hlbkotlačou v PL á 50 ks známok. Katalógové číslo: 0312 □ vkn

Maďarsko: Vinohradnícke kraje, Obnova mostu Ostrihom-Štúrovo, Vianoce

V emisnom rade „**Vinohradnícke kraje**“ maďarská poštová správa vydala 17.augusta 2001 ďalšie dve známky. Prvá z nich, Pannomhalma-Sokorólja, má nom. hodnotu 60 Ft a zobrazuje časť kláštora, vinohrady, strapec bieleho hrozna a pečať z roku 1558. Táto najstaršia maďarská vinohradnícka oblasť sa preslávila najmä vínami s názvom „Királyleányka“, ktoré vyšľachtil M.Németh. Druhá z nich, Balatonboglár, má nom. hodnotu 70 Ft. Tento kraj sa rozprestiera na južných brehoch Balatónu a osobitne sa preslávilo známkou vína „Irsai Olivér“ (šľachtiteľ P. Kocsis) ■ **K obnovenej mostu Márie Valérie cez Dunaj medzi Štúrovom a Ostrihomom** vydala známku Maďarská pošta už 11.10. 2001. Na známke nominálnej hodnoty 36 Ft je pohľad na obnovený s pohľadom na Os-

Výtvorné návrhy: P. Nagy ■ Už 16.10. 2001 bola vydaná aj tradičná **vianočná známka** (36 Ft). V tomto roku však bola vydaná iba jedna. Navrhol ju I.Benedek a predstavuje letiaceho anjela medzi hviezdami a vianočnými ozdobami □ vkn

Poľsko: Budúcnosť očami detí, Účasť na MS vo futbale, Medzinárodný huslový festival, Dialóg medzi civilizáciami, Výročie múzea pošty a telekomunikácií

V tohtoročnej jeseni Poľská pošta vydala rad zaujímavých emisií k rôznym príležitosťiam. Niektoré z nich si pripomieneme. Emisiu troch známok vydala pod názvom „**Poľsko XXI.storočia očami detí**“. Sú na nich kresby detí, ktoré boli vybraté na základe konkurzu v rámci populárnej televíznej relácie pre mládež. Grafická úprava emisie J.Konarewski, nominálne hodnoty 1,00, 1,90 a 2,00 Zl, náklad od 1,4 do 4 mil.kusov, tlač v PL po 16 ks známok, dátum vydania 28.9.2001 ■ Radost Poliakov nad **kvalifikáciou do finále MS vo futbale** v roku 2002 vyjadriala poštová správa vydaním známky nom. hodnoty 1 Zl. Známku navrhol J. Konar-

Polska w finałach Mistrzostw Świata w piłce nożnej 2002

zewski, tlač ofsetom v PL á 60 ks známkov v náklade 3 mil.kusov, dátum vydania 6. 10. 2001 ■ Príležitostná známka (1 Zl) bola 13.10. 2001 vydaná aj XII.ročníka medzinárodného husového festivalu Henryka Wieniaw-

skiego, ktorý sa konal v dňoch 13.-19.10.2001 v Poznani. Autor výtvarných návrhov emisie: M. Buszewicz, tlač ofsetom v PL á 20 ks známkov v náklade 1 mil.kusov ■ Dňa 9.10.2001, kedy

si pripomíname Svetový deň pošty, aj v Poľsku bola vydaná známka so spoločným námetom „Dialóg medzi civilizáciami“ s kresbou slovinského grafika U.Goloba. Známka má nominál 1,90 Zl, ofsetovú tlač v PL á 20 ks známkov v náklade 500 tisíc kusov ■ Toho istého dňa bol

vydaný hárček pri príležitosti 80.výročia založenia Muzea pošty a telekomunikácií v meste Wrocław. Je na nej obraz W.Kuglera so šestzáprahom poštového koča. Číslovaný hárček rozmerov 87x70 mm má nominálnu hodnotu 3 Zl a príplatok 75 gr. Grafická úprava: A.Sobczynská. Náklad: 350 tisíc kusov hárčkov ■ vkn

Rakúsko: Vianoce

Tohtoročné emisie príležitostných poštových známkov uzavrela rakúska poštová správa tradičnou vianočnou známkou. Za námet poslúžila populárna soška malého zehnajúceho neskoro-gotického Jezuliatka z oltára v mestečku Filzmoss pri Salzburgu. Tento kostol bol založený koncom 15. storočia. Známku graficky

upravila Ch.Buchnerová. Päťfarebnou hĺbkotlačou v kombinácii s tmavofialovou rytinou W.Seidla známku vytláčila Rakúcka štátne tlačiareň vo Viedni v náklade 10 miliónov známkov. Táto 7-silingová známka bola vydaná 30.novembra 2001 ■ Zc

INFORMÁCIE • SPRÁVY

■ Prezentácia známky Björnsterne Björnson v Ružomberku

V emisnom pláne slovenských poštových známkov na rok je na 15.január pripravovaná séria Osobnosti, v ktorej Ružomberčanov osobite teší vydanie známky s portrétom nórskeho spisovateľa, publicista a básnika B.Björnsona, ktorý vo svojej takmer 60 ročnej publicistickej činnosti vystupoval ako obhajca utlačaných národov. Do dejín slovenského národa sa zapísal v rokoch 1907-1908 po Černovskej tragédii, ktorá sa odohrala 27.10.1907.

Andrej Hlinka, ktorý sa mimoriadne zaslúžil o výstavbu kostola v rodnej Černovej (dnes mestská časť Ružomberka), bol za údajné poburovanie spolu s Vavrom Šrobárom a Ferdišom Jurigom odsúdený na 2 roky väzenia, preto mu spíšský biskup A.Párvy nedovolil vykonat vysviacku nového kostola ako si to veriaci z Černovej žiadali. Pri nútnej vysviacke likavským farárom za úradnej asistencie a žandárov došlo k stretu obyvateľov s úradnou mocou. Liptovský slúžny dal žandárom príkaz streliat. Žandári zastrelili 15 občanov, 10 fažko a 60 ľahšie zranili. Niekoľko desiatok občanov bolo odsúdených na viacročné väzenie.

B.Björnson toto krvipreliatie na stránkach tlače rozhorčene odsúdil, pričom svetovej verejnosti odhaloval aj madarizačnú politiku vtedajšieho ministra školstva Apponyho, strojcu zákona, ktorý bol v Uhorsku likvidované školy nemadarských národností, najmä slovenské.

Po B.Björnsonovi sú na Slovensku pomenované viaceré ulice, napríklad v Bratislave, kde je aj jeho pamätná tabuľa, po ňom je pomenovaná aj Björnsonova chata a pod. V Ružomberku na Námestí slobody je už niekoľko rokov Björnsonov dom, kde sídlí aj Björnsonova spoločnosť na Slovensku.

Klub filatelistov 53-02 v Ružomberku v spolupráci s predstaviteľmi mesta a Björnsonovou spoločnosťou pripravuje na 15.1.2002 prezentáciu poštovej známky s portrétom tohto významného nórskeho spisovateľa práve v tomto Björnsonovom dome v Ružomberku. Okrem kultúrneho programu a uvedenia známky, bude k dispozícii poštová priehradka s práve vydanými známkami, FDC a ďalším filatelistickým materiálom. Používať sa bude aj príležitostná pečiatka, ktorej autorom je Dušan Kolesár. Organizátori podujatia na toto priateľské stretnutie srdiečne pozývajú filatelistov i širokú verejnosť ■ FW

■ Mineralogické podujatia v prvom polroku 2002

Uverejňujeme prehľad podujatí pripravovaných pre zberateľov nerastov a skamenelín v prvom polroku 2002.

- 9.2.2002 BRATISLAVA • 11.MEDZINÁRODNÁ BURZA MINERÁLOV A SKAMENELÍN • Stredisko kultury, Vajnorská 21

- **23.3.2002 BRNO** • 8.MEZINÁRODNÍ PRODEJNÍ VÝSTAVA MINERÁLŮ, FOSILÍÍ, ŠPERKŮ A PŘÍRODNÍM • Kongresové centrum - Výstaviště
- **6.4.2002 OSTRAVA** • MINERALOGICKÉ SETKÁNÍ • Ústav geoniky, Ostrava - Poruba
- **19. - 20.4.2002 BRATISLAVA** • MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA MINERÁLÓV, FOSILÍÍ A ŠPERKOV Z DRAHYCH KAMEŇOV SPOJENÁ S PREDAJOM • Cultus - Dom kultury, Ružinov
- **3. - 5.5.2002 TIŠNOV** • XXVII.MEZINÁRODNÍ EXPOZICE MINERÁLŮ • Sokolovna + gymnázium v Tišnově
- **18.5.2002 KOŠICE** • X.MINERALOGICKÁ BURZA • Východoslovenské múzeum, Nám.Maratónu mieru 1 □ Pripravil O. Miko

PREDPLATNÉ ČASOPISU ZBERATEĽ NA ROK 2002 S VECNÝMI CENAMI !

Ako sme už v minulom čísle uviedli, predplatné časopisu ZBERATEĽ na rok 2002 zostáva v nezmenej výške 444,- Sk. Na budúci rok budú zachované aj doterajšie výhody pre predplatiteľov časopisu:

- Zlava na tovar zakúpený v predajni alebo v rámci zásielkovej služby vo výške 5%.
- Zaradenie do zlosovania o nákupné poukážky na zakúpenie tovaru každého predplatiteľa, ktorý predplatné uhradí do 31.12.2001 (rozhoduje dátum pečiatky na zloženke) a to o jednu poukážku v hodnote 500,- Sk, dve poukážky v hodnote 300,- Sk a tri poukážky v hodnote 200,- Sk.
- Nákupné poukážky na zakúpenie tovaru v predajni ZBERATEĽ v hodnote 150,- Sk za získanie nového predplatiteľa časopisu na rok 2002 (uplatnenie tejto prémie končí 31.3.2002).
- Bezzplatná inzercia abonentu v každom čísle časopisu v rozsahu 5 riadkov.
- Bezzplatné uverejňovanie informácií o výmenných schôdzkach, stretnutiach, výstavach a ďalších podujatiach.
- Aj v roku 2002 časopis bude mať minimálne jeden osobitnú prílohu katalógového typu.

Doterajší abonentom bola v minulom čísle časopisu priložená zloženka na predplatné Zberateľa na rok 2002 (444,- Sk). Na úhradu predplatného je však možné použiť aj inú zloženku - v takom prípade prosíme na ústrižku „Správa pre prijímateľa“ uviesť účel platby (PREDPLATNÉ ZBERATELA 2002). Tak, ako v predchádzajúcich rokoch, aj v tomto roku zachováme pravidlo, že v prípade neuhradenia predplatného časopisu v novom roku nebudeme zasielať.

Výška predplatného na rok 2002 sa nemení ani pre zahraničných abonentov - predplatné časopisu Zberateľ do Českej republiky, ostatných krajín Európy i zámoria uverejňujeme v tiraži časopisu.

Informácie: ☎ 02 / 44 250 149
alebo e-mail: zberatel@nextra.sk

Štyrikrát jednou vetou

- V sobotu 12.novembra 2001 zasadala Redakčná rada časopisu Zberateľ, ktorá pod vedením jej predsedu Dr.Severína Zrubca hodnotila jednotlivé tohtočrčné čísla časopisu a prerokovala aktuálne otázky vydávania Zberateľa v budúcom roku.
- Za účasti predstaviteľov cirkevných úradov, vydavateľa, SP, ZSF, múzeí a ďalších inštitúcií sa v pravoslávnom chráme Sv.Ducha v Medzilaborciach dňa 18.11.2001 slávnostne inaugurovala nová slovenská poštová Sv. Michal Archanjel so skupinou svätých.
- V ARIAS & VANDA GALLERY v Modre sa uskutočnilo 22.novembra 2001 slávnostné uvedenie známky Ikona z Východného Slovenska a Rokokový betlehem.
- Na základe rozhodnutia VI.valného zhromaždenia ZSF konaného 13.10.2001 v Žiline bol členský príspevok v kategórii aktívne pracujúcich upravený na 200 Sk ročne (v kategórii dôchodcov zostało členské nezmenené vo výške 70 Sk a v mládežníckej kategórii tiež zostáva členský príspevok nezmenený vo výške 10 Sk).

Ludové umenie afrických žien

Ludové umenie, ktoré charakterizuje jednotlivé krajinu alebo ich časti, stojí v súčasnosti v popredí záujmu jednotlivých poštových správ. V júli tohto roku vydala Botswana, autonómna oblasť Juhoafrickej republiky, štyri poštové známky, ktoré zobrazujú typické domáce výrobky a predmety tejto krajiny - pletené koše. Vyhotovujú ich ženy z rozličných druhov riečnej trstiny a mladých bambusových prútov. Dávajú im rôzne tvary a zdobia ich atraktívnymi dekoratívnymi motívmi. Atraktívne tvary a farby dosahujú použitím pletiva z rôznorodých prírodných materiálov. Tieto ludové výrobky pôsobia veľmi výkusu a je o ne záujem. Na známkach sú zobrazené rôzne druhy hotové výrobky, na jednej známke vidíme ludovú umelkyňu pri práci na ich pletenie. Známky boli vydané v hárkoch po 25 známkach a tiež na malom hárčeku súťažou všetkých štyroch známok. Vytláčené boli štvorfarebným ofsetom □ Zc

ODZNAK

Podákovanie

K svojej osmedesiatek som dostal od priateľov i klubov filatelistov mnoho pozdravov a blahoželaní. Keďže nie je mi možné všetkým osobitne podakovať, využívam túto formu, aby som vyslovil srdiečne podakovanie za milú spomienku a dobré želania. Dr.Severín Zrubec

OKIENKO ŠPECIALISTU

RUBRIKA PRE ŠPECIALIZOVANÝCH
ZBERATEĽOV SLOVENSKÝCH
POŠTOVÝCH ZNÁMOK

Miroslav Gerec

■ Bratislavský rokokový betlehem, 5,50 Sk

Táto vianočná príležitostná známka bola vydaná 15. októbra 2001. Tlačová forma 2x50 známkových polí (ZP), španielsky papier, malý priemer perforačných otvorov, tlač na stroji Wifag 3. Známka má vysoký 5-miliónový náklad, ktorý si vyžaduje niekoľko tlačových dní. Doteraz sú známe štyri dátumy tlače: 9.-10. a 15.-16.10.2001 (prehľadnuté boli listy okolo čísla 24794 z prvého dňa a okolo čísla 01764 z 15.10.2001). Za výraznejšiu považujeme doskovú vadu na ZP 2/10.

Priehradkový list 1 (s autotronovými značkami - AZ)

Nové AZ. Štvorcové FTS s číslami na pravom okraji - pre sivú farbu hore a pre svetlomodrú farbu dole. Tenká vodorovná čierna čiara na lavom okraji (stopa rozmeriavacej siete) - vľavo od ZP 1/46. Tenká zvislá čierna čiarka vpravo od ZP 1/5 a vľavo od ZP 1/26.

DV ZP 1/3 Svetlomodrý bod v písmene „k“ skratky meny „Sk“ (niekedy zakrytý písmenom).

DV ZP 1/38 Dve krátke tenké šikmé sivé čiarky vpravo hore od skratky meny „Sk“.

DV ZP 1/42 Svetlomodrý bod vpravo od hlavy pravej postavy.

DV ZP 1/47 Krátká tenká šikmá čierna čiarka pod pravým dolným rohom známky (v perforácii).

Priehradkový list 2 (bez autotronových značiek)

DV ZP 2/10

Štvorcové FTS s číslami na pravom okraji - pre červenú farbu hore a pre žltú farbu dole. Šikmé sivé čiarky vľavo do ZP 2/11 a 2/21, sivý bod vľavo dole od ZP 2/46, červená škvorna pod ZP 2/47. Krátká tenká zvislá čierna čiarka vľavo dole od ZP 2/46.

DV ZP 2/10 Tenká šikmá sivá čiara nad ľavým horným rohom známky (v priebehu tlače retušovaná).

DV ZP 2/37 Krátká šikmá svetlomodrá čiarka pod „hlavou“ palice.

Pri spracovaní článku poznatkami o doskových vadách prispel M. Kulich z Trenčína a L. Hölc z B. Bystrice □ mg

5,50 Sk

Doplňte si v katalógu...

...dátumy tlače príležitostných známok. O dotlačiach výplatných známok informujeme pravidelne. Celkový prehľad o dátumoch príležitostných známok bol naposledy publikovaný v špecializovanom katalógu ZSF Slovensko 2001. Od jeho vydania uplynul rok a medzitým sme zisťili ďalšie dátumy tlače:

Známka č.7 Ochrana prírody - Dub letný 3 (Sk): W3 04.05.1993;

Známka č.9 Ochrana prírody - Borovica sosna 10 (Sk): W3 30.04.1993;

Známka č.38 120.výročie Svetovej poštovej únie 8 Sk: W3 25.08.1994, veľký priemer perforačných otvorov (v prvej časti dňa bola tlačená známka č. 40);

Známka č.163 Drogy nie! 3 Sk: W3 16.-17.09.1998, 16.09. bola použitá perforačná zostava s vychýleným otvorom medzi ZP15-16;

Známka č.209 150. výročie prvej známky platnej na našom území 10 Sk: W3 22.05. a 02.06.2000;

Známka č.218 Historické mosty - drevený most, Klukava 6 Sk: W3 22.08.2000;

Známka č.219 Vianoce - Jubileum 2000 4 Sk: W3 13.-14.09.2000 □ mg

Ďalšie nedotlače ocelotlače na slovenských známkach

Nedotlače - pre niekoho populárne a nedocenené, pre iného prívelmi náhodné a preceňované. Dnes vám predkladáme niekoľko ukážok nedotlač na slovenských známkach z posledného obdobia. Ale nie len to, pokúsieme sa aj o vysvetlenie ich vzniku, čím, dúfame, podnieťme vás záujem o hlbšie štúdium „Nového Slovenska“.

Známka č.160 Trnava, 5 Sk

V časti dňa 22.3.2001 sa vyskytla nedotlač kresby dlažby námestia na známkach v 8. až 10. stĺpci priehradkového hárku. Pri dátumom tlače 29.- 30.5.2001 možno nájsť viac či menej výrazné nedotlače najmä v nápisu „SLOVENSKO“ v 1. až 3. stĺpci hárku.

Kresba dlažby námestia (vľavo), nedotlač kresby (uprostred) a nedotlač písma a rámčekov (vpravo)

Známka č.211 Prezident R. Schuster, 5,50 Sk

V časti dňa 1.9.2000 sa vyskytla nedotlač šrafovania vlasov na rôznych známkových poliach, najčastejšie v 1. a 2. riadku alebo v 9. a 10. stĺpici hárku.

Šrafovanie vlasov (vľavo) a jeho nedotlač (vpravo)

Známka č.220 Poštová dohoda so Zvrchovaným rámom maltézskych rytierov, 10 Sk

V časti dňa 25. 9. 2000 sa vyskytla malá nedotlač čiernej farby v písmenách nápisu „SLOVENSKO“ v 1. riadku hárku.

Nedotlač niektorých písmen v názve krajiny
SLOVENSKO

Známka č.225 Historické hodiny, 13 Sk

V časti dňa 5.12.2000 sa vyskytli výrazné nedotlače čiernej farby na rôznych známkových poliach v 1. až 3. riadku hárku (na obr.hore rámciky, písmená a číslice).

Známka č.228 Kroje, 5,50 Sk

V časti dňa 9.1.2001 sa vyskytli nedotlače tmavomodrej farby na všetkých známkových poliach hárku.

Nedotlač na kresbe ľavej ruky, valašky a Šrafovania nohavic (obr.vľavo)

Vo všetkých týchto prípadoch ide o nedotlač ocelotlače na rotačkách Wifag (na obidvoch strojoch, staršom „2“ i novšom „3“). Rotačné kotúčové stroje Wifag umožňujú tlac jedno- alebo viacfarebných známk kombináciou jednej ocelotlačovej farby a niekolkých hlbkotlačových farieb. Každá farba sa tlačí zo samostatného valca. Valec pre ocelotlač je ocelová „rúra“, na ktorej sú moletovaním (nalisovaním z malého valčeka - molety) rozmnožené známkové obrazy.

Pokúsme sa na stručnom opise tlače poukázať na možné príčiny vzniku nedotlači rotačnej ocelotlače.

Na otáčajúci sa valc je medzikrúžkami nanášaná ocelotlačová farba (konzistenciu je to pasta). Z povrchu valca sa prebytočná farba stiera najprv „na hrubo“ textilom (handrou) a potom špeciálnym papierom. Stieracie zariadenie vykonáva vratný pohyb z boka na bok, ktorý v súčte s otáčaním valca dáva výsledný vlnovitý pohyb (čo niekedy môžeme pozorovať na okrajoch hárkov, vzácné aj na známkach). V práci stieracieho zariadenia je

jedna z príčin nedotlačí. Pri tzv. „tvrdom stere“ sa môže stat, že sa farba odstráni nielen z povrchu valca, ale sa čiastočne „vytrie“ aj z prehĺbení (z rytiny). K takému nepriaznivému výsledku môže prispieť aj nevhodné urobenie rytina (o špecifických tvorby rytiny pre rotačku a pre „plochu“ by nás raz mohli bližšie informovať naši rytcí).

Po otretí ostáva farba len v prehľbených - tlačiacich miestach valca a pod tlakom sa prenáša na papier. Z povrchu papiera bol predtým odsatý prach (inak by farba mohla z papiera odpadnúť zároveň s prachom). Medzi spodnou stranou papiera a prítláčnym valcom prebieha plstená podložka, ktorej účelom je korigovať možné nerovnosti tlačového valca a „zrovnomateliať“ tlak. A tu je ďalšia príčina nedotlačí - ak sa plstený pás vysunie nabok, tak na opačnej strane chýba „tlak“ a z tlačového valca sa na papier neprenesie farba vôlebec (to je prípad nedotlače známky č. 38 120. výročie Svetovej poštovej únie). Ďalšou a veľmi zaujímavou sa prejavujúcou chybou býva „deravý“ plstený pás - chýbajúci tlak sa môže prejať zdanivo úplne nepravidelne, napríklad na jednom známkovom poli. Vzhľadom k tomu, že plstený pás sa otáča dookoła, takáto nedotlač sa po niekoľkých hárkoch zopakuje.

Všeobecne príčinou nedotlačí (najmä pri výplatných známkach, prípadne aj pri dlhšie trvajúcej tlači príležitosťných známkov) býva opotrebenie, prípadne aj zanesenie tlačového valca. V príehlbínach sa farba neudrží alebo sa jej tam dostane málo a na papieri je potom kresba menej výrazná.

Nedotlač je niekedy kombinovaná so slepou tlačou (reliéfnou tlačou bez farby). Vzniká vtedy, keď v tlačiacich miestach chýba farba a vysoký tlak prítláčeného valca do nich vtráči papier.

Aj v nami predstavenom súbore sa pravidelne opakuje slovné spojenie „v časti dňa“ - to je takmer atribút nedotlačí. Vyrobené vady tohto druhu by tlačiareň mala „ustrážiť“, k našemu poteseňiu sú však „časti dňa“, keď sa to celkom nedári... □ mg

Posun modrej farby na Postiliónovi

Známka k príležitosti 150.výročia vydania prvej známky platnej na našom území (vydaná 1.6.2000) zberateľov mimoriadne zaujala. Oranžová farba zobrazenej rakúskej 2-grajciarovej známky sa nestotožňovala s farbou pôvodnej známky a kritici mali námiety aj k posedu postilióna s držaním poštovej trúbky v oboch rukách. Filatelisti akosi nechceli uznať autorskú licenciu výtvarníka, a to tým viac, že pečiatka PRESSBURG s postavou poštára skôr pripomína sedenie na bicykli.

Špecialistov známka zaujala aj viacerými doskovými chybami (špecializovaný katalóg ich eviduje štyri). Teraz opäť zaujme špecialistov, lebo počas tlače došlo k posunu ako bledomodrej farby, ktoré tvorí pozadie známkového obrazu, o cca 1 mm smerom nahor, tak aj tmavšej modrej farby z uniformy poštára. Dôsledkom posunu je bledomodrý 1 mm pásek medzi nápisom SLOVENSKO a horným okrajom rámcika (a samozrejme biely nepotlačený pásek v dolnej časti) a olemovanie uniformy a klobúka tmavomodrou farbou v hornej časti uniformy (obr. na 2.strane obálky) □ J. Mička

NIEČO O KOŠICKÝCH HÁRČEKOV

František Marada

O tom, že zbieranie košických hárčekov je zaujímavé, netreba vari nikoho presvedčovať. Doteraz som im však nevenoval veľkú pozornosť, hoci týchto hárčekov mám doma vela. Až v ostatnom čase som sa rozhodol, že ich podrobnejšie preskúmam a urobím v nich ako-tak poriadok. Roztriedil som ich podľa typov, doskových chýb a iných zvláštností. Pri tomto spracovávaní hárčekov mi výskyt niektorých výrobných odlišností vznikol myšlienka, aby som sa nesústredoval len na svoje hárčeky, ale aj na ďalšie. Na výmenných stretnutiach a burzách začal som ich podrobnejšie všímať a zodpovedne môžem povedať, že som starostlivo prezrel viac ako 500 kusov hárčekov. Pri tomto prezeraní som zistil niekoľko zaujímavostí, ktoré môžu zaujímať aj druhých zberateľov. Zmie nim sa o nich v niekolkých riadkoch.

Veľkým pomocníkom pri tejto práci mi bola publikácia Štefana Kassaya KOŠICKÉ ZNÁMKY, v tomto prípade potom jej tretia časť, ktorá sa podrobne venuje hárčekom. Úvodom po znamenávam, že zrod košických hárčekov neboli jednoduchý. Pôvodne sa mali vyhotoviť v Košiciach, ale keď sa zistilo, že na ich vytlačenie nies dostatočné množstvo rovnakého papiera, výroba sa zastavila. Vyrobených 6000 kusov sa úradne zničilo. Všetky zrejme nie, lebo nevydaný hárček je známy a jeho cena dosiahla už úroveň 39 tisíc korún!

1945

Zárez v chvoste leva nachádzajúceho sa v štátom znaku, (3) Stopy po retuši tejto vady a (4) Oválna škvra na príbe na známke 6K. S pokojným svedomím by som k nim zaradil ešte najmenej dve výraznejšie chyby. Keďže sa opakujú na viacerých hárčekoch, náhodu možno vylúčiť.

Než som došiel k takému názoru, preštudoval som aj viacero odborných článkov od filatelistov, ktorí sa za

oberali problematikou košických známkov a hárčekov s cieľom, aby som si ozrejmil všetko, čo je v tejto oblasti známe a naopak, neobjavoval to, čo je už známe. Štúdium literatúry prehľbil môj záujem o košické hárčeky, lebo ako píše autor publikácie Košické známky Š. Kassay ... „pri tlači sa mohli udiat rôzne

Obr.1

Obr.2

Obr.3

Rozdielov na nevydanom hárčku bolo veľa, no za najväčší sa považuje nápis POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ, ktorý má oblúkovitý tvar (oproti rovnému na normálnych vydaniach). Keď z vytlačenia hárčekov v Košiciach zišlo, povereníctvo pošt zabezpečilo ich vyhotovenie v tlačiarne NEOGRAFIA v Martine, kde štوفarebný hárček začali tlačiť 5. mája 1945. Vytlačenie celého nákladu v množstve 595 tisíc hárčekov bolo ukončené 18. mája 1945. Hárček bol na Slovensku vydaný 27. júna 1945 a v Čechách 25. júla 1945, na Slovensku ich platnosť skončila 28. februára 1946, v Čechách už 31. januára 1946. Tlačová doska pozostávala z 15 hárčekov, tak sa aj teraz hovorí o pätnásťich typoch.

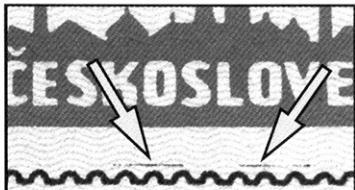
V odbornej literatúre sa doskové vady uvádzajú iba štyri: (1) Zlomená tlapa (noha) leva na známke 5K, (2)

veči“. K akým konkrétnym zisteniam som došiel?

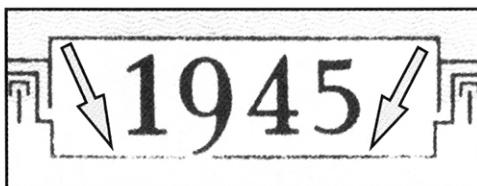
Na jednom z hárčekov má známka hodnoty 5K prerušenú vnútornú časť spodného zúbka druhého zlava (obr.1). Podobné prerušenie zúbkovania je aj na známke 2K, v tomto prípade na druhom zúbku sprava (obr.2). Je zaujímavé, že na tom istom hárčku sa pravidelne opakuje na známke 6K biely bod v modrom poli nad štátnym znakom na úrovni označenia hodnoty písomom „K“ (obr.3). Všetky hárčeky, na ktorých sa tieto chyby vyskytujú, som identifikoval ako hárčeky typu AP 9 (hárčkové pole 9) a utvrdzujú ma v domienke, že skutočne ide o doskové chyby.

Ďalší hárček, ktorý inak vykazuje najmenej chýb, je typ AP 6 (hárčkové pole 6). Je na ňom dosková chyba, o ktorej Š. Kassay píše: „Veľmi zaujímavá je dosková chyba

Obr.4

Obr.5

ŽILINA NA TÉMU VARIÁCIÍ POSUNOV

Nie som filatelistom - špecialistom, ktorý by sledoval špeciality slovenských poštových známok. Žaujú ma iba naozaj markantné rozdiely ich vyhotovenia oproti etálonu. Napriek tomu mi pri bežnom nákupu známok na praobyčajný poštový styk padla do oka známka Žilina nominálnej hodnoty 9 korún. Svojím farebným riešením je to jednoduchá známka. V jej pravom hornom rohu je situovaný erb mesta. Práve jeho zelené pole upútalo moju pozornosť, pretože bolo pomerne výrazne posunuté doprava (presnejšie vysunuté mimo čierny obrys erbu). Zaujalo ma to natolik, že následne som prezrel cca 120 tlačových listov (TL) týchto známok (cca 50 kusov z roku 2000, zvyšok z roku 1997). Zistenia ma prekvapili a to predovšetkým množstvom variácií posunov zelenej farby. Ak by som mal posudzovať jednotlivé známky, nuž našiel som také, ktoré mali pravý, lavý, dolný a vo veľmi malom rozsahu aj horný posun zelenej farby. Najväčšiu odchýlku som zaznamenal v prípade posunu farby doprava (nemá to nič spoločné s politikou!) a, žiaľ, bolo to v prípade TL, ktorý už bol spoločne rozpredaný.

Samozrejme, v takej chvíli hádam každému napadne otázka dôvodu posunov. Opakováná prehliadka TL priniesla ďalšie zistenia – najväčšie posuny sú v pravej hornej časti TL, najmenšie (presnejšie žiadne alebo takmer žiadne) v lavom hornom rohu, rozsah posunov sa zmenšuje od pravej k ľavej časti TL. Nájdený bol aj TL s lavým posunom farby v pravej časti TL, ktorého veľkosť sa smerom k ľavej časti zmenšuje a v okrajovej časti TL sa už objavuje malý pravý posun.

Sumarizácia zistení viedie k záveru, že tlač tejto známky bola „postihnutá“ problémom poruchy synchronizácie vzájomného (relativného) pohybu papiera a rotačného tlačového zariadenia. Všetko nasvedčuje tomu, že kým lavá horná časť TL pri tlači bola viac-menej pevnne „usadená“, pravá horná časť sa posúvala („šmykala“), čo zároveň vyvolávalo posúvanie a s najväčšou pravdepodobnosťou aj deformáciu roviny ostatnej časti hárku papiera.

na známke 2K, kde je medzi kresbou známky a zúbkov v bielej časti dlhá tenká prerusovaná čiara.“ Trocha to upresním - sú tu vlastne čiary dve! (obr.4). Tento typ hárčeka vykazuje ešte aj inú chybu a to viditeľné zoslabenú modrú linku spodného rámečku s letopočtom 1945 v strede spodnej časti hárčeka (obr.5). Zoslabenie linky v niektorých prípadoch je také výrazné, že môžeme o nej hovoriť ako o linke miestami prerusovanej. Vyskytuje sa iba na hárčekoch, ktoré majú spomínané dve tenké čiary v dolnej časti známky 2K. S prípadom výskytu jednej chyby bez druhej som sa nestrelol.

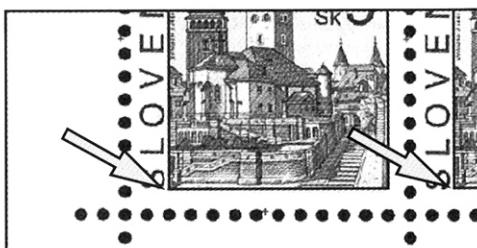
Môžem, ale nemusím mať pravdu. Verím však, že ak si zberatelia prezú košické hárčeky vo svojich zbierkach, s mojimi zisteniami sa stotožnia a potvrdia ich.

Moje záverečné konštatovanie je také, že chyby na košických hárčekoch v týchto dvoch prípadoch by mali byť zaradené medzi doskové chyby a ako také aj katalogizované a oceňované ■

Najvýraznejšie posuny zelenej plochy erbu smerom doprava (na obr.vľavo) a smerom dolé (na obr.vpravo)

Neutrám si vysloví domnenku o dôvodoch uvedeného výrobného problému, iba mi napadla myšlienka o kvalite použitej farby. Žiaľ, ani zistenia rozdielov vo farbe (v časti známok, resp. TL má zelená farba celistvý, jednoliaty povrch, u iných sa zase prezentuje „vlknovanú“ štruktúrou) mi vyriešenie rébusu nepriblížilo, a tak je tu šanca pre iné „hlavy skúmavé“.

Posun žltej farby smerom dole

O tom, že poštová známka Žilina to mala pri výrobe tažké, potvrdzuje aj ďalšie zistenie - ako vidieť na obrázku - objavujú sa aj posuny žltej farby, v tomto prípade dole. (Žltá farba na čiernobielej reprodukcii je mälo výrazná - pozn.red.) □ MKR

REPUBLIKOVÁ VÝSTAVA ŽILINFILA 2001

Jozef Tekel

Republiková filatelistická výstava s medzinárodnou účasťou ŽILINFILA 2001 sa uskutočnila v dňoch 5. až 14. októbra 2001 v priestoroch Považskej galérie umenia v Žiline. Výstava bola organizovaná pri príležitosti 80. výročia vzniku klubu filatelistov v Žiline. Výstavu organizovali Zväz slovenských filatelistov v spolupráci so Slovenskou poštoou, s.p. Na slávnostnom otvorení výstavy sa zúčastnili doc. L. Floch, predsedu ZSF, Ing. J. Brichtová, riaditeľka Odboru pošty MDPT SR, PhDr. Š. Kollár, vedúci Poštového múzea v Banskej Bystrici, Mgr. M. Mazúr, riaditeľ Považskej galérie umenia v Žiline a ďalší hostia.

Výstavná porota (jury) bola menovaná Radou ZSF, vo funkcií predsedu poroty pracoval J. Tekel, vo funkcií podpredsedu pracoval B. Helm (delegovaný ŠCF), tajomníkom poroty bol A. Tekel, členmi poroty boli M. Bachratý, J. Oško, P. Osuský, F. Sopko a A. Urmanský. Do poroty boli menovaní aj noví adepti na prácu vo výstavnej porote, aby získali praktické skúsenosti. Ako pozorovalia pracovali V. Jankovič, E. Lechnerová, J. Molnár, J. Rančák a L. Vajčovec. Výstavná porota hodnotila 116 exponátov dospelých a mladých filatelistov, časť exponátov bola pre nedostatoč výstavných rámov hodnotená v trezore. Výstavná porota sa operala v práci o platný Výstavný poriadok ZSF, napriek tomu odporúča obmedziť počet výstavných exponátov prijatých na hodnotenie v trezore, pretože vysoký počet takto hodnotených exponátov spôsobuje väčšie organizačné a technické tăžkosti pre prácu poroty aj organizátorov výstavy. Počet výstavných plôch exponátov na hodnotenie v trezore by nemal prekročiť 10 % výstavnej plochy všetkých rámov na výstave. Výstavná porota hodnotila exponáty podľa platných bodovacích tabuľiek FEPA / FIP (Madrid, 2000). Každý vystavovateľ dostal rozpis bodového hodnotenia na príznamený stupeň výstavnej medaille. Úloha vyžaduje zabezpečenie funkčného počítača (softverové vybavenie Microsoft office, Excel) s tlačiarňou pre prácu poroty. Tieto technické požiadavky bude musieť naplniť v budúcnosti každý organizačný výbor výstavy.

Najvyššie hodnotenie, zlatú medailu, získali tri výstavné exponáty. **Zlatú medailu** získal **O. Földes** v triede teritoriálnej filatelia za exponát *Slovensko 1939 – 1945* (90 b). Exponát momentálne predstavuje vrchol toho, čo známková produkcia Slovenskej republiky vojnového obdobia dovoluje predstaviť špecializovanému zberateľovi. Vyvážené zaradenie kvalitného a objektívne vzácného materiálu, spolu s prepracovaním sprivedomého textu, aby jasne informoval aj zahraničného zberateľa o význame vystaveného známkového materiálu alebo celistvosti, sú cestou, ktoré pomôžu exponátu presadiť sa aj na medzinárodných výstavách v zahraničí. **J. Mišejka** získal **pozlátenú medailu** (80 b) v národnej triede za exponát *Pretlač Slovenský štát 1939*. Exponát zaujal porotu

hľbkou študijného spracovania a jeho rezervy sú najmä v zaradení presne vyplatených celistvostí adresovaných do cudziny s vysokými hodnotami (3.50 až 10 ČK) čs. známok s pretlačou Slovenský štát / 1939.

V triede poštovéj história získali **zlaté medaily** **O. Gáľa** za exponát *Predzámkové obdobie na území Slovenska 1700 – 1850* (90 b) a **J. Pálka** za exponát *Uhorsko – predzámkové obdobie* (90 b). Oba exponáty sú porovnatelné, dosahujú vysokú medzinárodnú úroveň a možno o nich povedať, že ešte majú priestor na menšie vylepšenie. Veríme, že so všetkými exponátmi sa stretneme na významných medzinárodných výstavách. **V. Weiss** získal **veľkú striebornú medailu** (78 b) za typicky regionálny exponát *Dokumentácia poštových služieb v Liptove od predzámkového obdobia do roku 1919*.

Dva exponáty v triede poštových celín získali **pozlátenú medailu**: **D. Kuča** za exponát *Celiny Slovenska 1939 – 1945* (80 b) a **J. Máj** za exponát *Pohľad na jeden poštový lístok* (81 b). Exponáty celín ukázali dobrý štandard, možnosti pre ich rast sa otvárajú najmä v orientácii na spôsob použitia celiny (doporučene, náhľa, letecká, zaujímavé destinácie, a.i.), tieto prípady použitia možno doplniť stručným a obsahovo jasným textom. Exponáty teritoriálneho zamerania (v širšom kontexte teritoriálne, poštovo historické, aerofilatelistické alebo celinové exponáty) poskytujú v modernom spracovaní široký priestor na aktívne predvedenie hľbky odborných vedomostí autora, ktorý môže upozorniť na nové objavy, poznatky, výsledky štúdia ale aj vhodné vysvetliť výšku poštového poplatku na vystavenej celistvosti alebo celine. Správny a presný opis vystaveného materiálu významne vplýva na bodové hodnotenie (najmä v zahraničí) pri napĺnení kritéria „výskum a vedomosti“. Dva exponáty venovali pozornosť privátej ochrane (perfiny) poštových celín pred odcudzením a použitím neoprávnеныm užívateľom. **J. Kubenka** vystavil exponát *Čaro zvané perfiny*, ktorý získal **striebornú medailu** (72 b) a **J. Příša** vystavil exponát *Perfiny z územia Česko-Slovenska*, ktorý získal **pozlátenú medailu** (81 b). Exponáty sú dobrou propagáciou studijnej práce, majú úroveň, ktorá ich dovoluje predstaviť na rôznych typoch výstav, medzinárodnú úroveň dosiahnu najmä po doplnení zaujímavých a hodnotných celistvostí zo staršieho obdobia, do r. 1920. Kvalitné exponáty perfinov venujú primeranú pozornosť aj predchodom perfinov na poštových ceninách, použitiu perfinov na označenie celín alebo fiskálnych cení (kolky). J. Příša ukázal takýto prístup k budovaniu exponátu.

Exponáty v námetovej triede získali dve **pozlátené medaily**. **O. Gáľa** ju získal za exponát *Pošta v dejinách Európy* (83 b) a **V. Jankovič** za exponát *Cyklistiká – svet pedálov* (83 b). **Veľkú striebornú medailu** získal **D. Schiller** (ČR) za exponát *Lipisko – mesto veletrhů* (78 b). **J. Maničák**, st. získal za exponát *Milan Rastislav Štefánik striebornú medailu* (70 b). Exponáty vystavené v námetovej triede najviac ukázali rôzny prístup v budovaní a aplikovaní moderných trendov výstavby exponátu. Exponáty skúsených vystavovateľov v maximálnej miere ukazujú rôzny kvalitný a starý neznámkový materiál. Námetový exponát, ktorého podstatu tvoria FDC, nepoužité celiny a materiál posledných dvoch desaťročí, tažko

bude siaháť na vyšie stupne medailí. O tom, že špičkový námetový exponát môže siahnuť aj na najvyššie medaily, môžu nás presvedčiť niektoré zahraničné exponáty. Spôsob takto budovaného námetového exponátu však využíva metodológiu poštovéj história a teritoriálnej filatelie. Bez vzácných celistvostí klasického alebo poklasického obdobia nie je možné vybudovať ani špičkový námetový exponát.

Samostatnú skupinu expo-nátorov na výstave tvorili pr-vovystavovatelia. Do tejto skupiny sa zaradili vystavo-vatelia, ktorí v minulosť vystavovali, ale ich exponát strátil z rôznych dôvodov kvalifikáciu, alebo vystavo-vatelia, ktorí absolvovali vystavovateľskú premiéru, prí-padne vystavovatelia, ktorí pripravili úplne nový exponát. Najvyššie hodnotenie, **velkú striebornú medailu a vecnú cenu** získal **J. Vangel** za exponát **Československo 1918 - 1920** (79 b). Exponát venuje pozornosť poprevratovému obdobiu, použitiu predbež-ných a súbežných poštových známok a cení rakúskeho alebo uhorského pôvodu. Vzácný až veľmi vzácný mate-riál, z pohľadu teritoriálnej fi-latelie a pohľadu národnej triedy, však potrebuje exaktne a logické spracovanie do po-doby, aby vystavovateľ vhod-nou formou ukázal odborné vedomosti pri opise výsta-veneho materiálu. Sú veci, na ktoré treba výslovne upo-zorniť ako sú použitie známok Hradčany na poštovom úrade Miškovec (Miskolc) počas jeho dočasného obsa-denia československými jednotkami v máji 1919, výni-močné použitie madarských známok a celín s nápisom MAGYAR POSTA na území Slovenska v roku 1919 a ďalšie provizóriá. **Z. Majoros** získal **striebornú medailu** (75 b) za teritoriálny exponát **Fínsko 1860 - 1917**, dve **strieborné medaily** získal v teritoriálnej triede **J. Miše-jeka** za exponáty **Andrej Hlinka 1939 - 1945** (70 b) a **Dop-latné 1939 - 1945** (70 b), v námetovej triede získal **striebornú medailu** (74 b) **I. Banáš** za exponát **Jazdecký a dostihový šport** a **T. Rapčanová** získala **postriebrenú medailu** (68 b) za exponát **Orava**.

Trieda mládeže bola dobre obsadená, vystavených bolo 17 exponátov a ešte 21 exponátov bolo prijatých na výstavu ako exponáty pruvovystavovateľov. Vysoké hod-notenie, **velkú striebornú medailu a vecnú cenu** (78 b) získal **J. Macoun** (CR) za exponát **Cenné nalepky Apost České pošty, striebornú medailu** získali **J. Branišová** za exponát **Slovo hovorené, písané a tlačené**, **Z. Hanušňia-ková** za exponát **Kinematografy**, **T. Meliš** za exponát **Slovensko 1993-2000**, mierne špecializovaná zbierka, **J. Nižnan** za exponát **Po železnych cestach**, **I. Sloboda** za

exponát **Poštové a mierové holubice**, **Juraj Vangel** za exponát **Slovensko 1939-1945**, **L. Gazdík** za exponát **Zimné olympijské hry**, **K. Tomašková** za exponát **Na snehu a na lade**, **P. Nemček** za exponát **Citius - Altius - Fortis**, **A. Kríštofáková** za exponát **Atletika na olympiádach**, **S. Bárdová** za exponát **Technika atletických disciplín** a **E. Gulacsy** (Madarsko) za exponát **Madarské umenie**.

Výstava bola organizovaná vo vhodných priestoroch Po-važskej galérie umenia v pešej zóne centra Žiliny. Predajný stánok Slovenskej pošty (PO-FIS) a výstavná priečadka pošty Žilina 1 boli umiestnené priamo vo výstavných priestoroch. Výstavný katalóg Republikovej výstavy **ŽILINFILA 2001** obsahuje jediný odborný článok, v ktorom O. Gáfa ve-nuje pozornosť Priemyselnej výstave v Žiline v roku 1903. Úroveň výstavného katalógu nespĺňa kritériá národnej vý-stavy. V katalógu sa objavili rôzne chyby a či-tatela upozorní iba na niektoré z nich. Zverejnenie súkromných adres členov výstavnej poroty je na hranici porušenia zákona o ochrane osobných údajov. Reprodukcia falzifikátu celist-vosti na škodu zberateľov (s.25) je ukážkou nesprávne-ho prístupu organizačného výboru k obsahu katalógu. Organizačný výbor výstavy

zodpovedá za obsah a odbornú úroveň výstavného ka-tálogu. Pri Rade Zväzu slovenských filiatelistov pracujú Publikeačná komisia a Komisia znalcov a expertov, ktoré môžu pomáhať pri príprave kvalitného výstavného kata-lógu. Samozrejme, ak sú včas požiadane o spoluprácu alebo odbornú pomoc. Vydarený výstavný diplom, ktorého autorom je akad. maliar M. Čapka (**vyobr. na 2. strane obály**) zostane, spolu s hodnotou výstavou medailou z mincovne v Kremnici, každému vystavova-teľovi ako pekná odmena a spomienka na Republikovú výstavu **ŽILINFILA 2001**.

Na záver chcem všetkým vystavovateľom podakovať za ich aktívnu účasť a za úsilie pri príprave výstavných exponátov. Prajem im, aby v práci úspešne pokračovali a poučili sa aj od kolegov, ktorí získali rovnaké alebo vyššie hodnotenie. Úroveň výstavy ukázala, že sloven-ská organizovaná filatelia je životaschopná a verím v jej budúcnosť. Organizačný výbor výstavy vykonal kus dobréj práce. Nie všetko sa úplne podarilo a poučenie z chýb by si mali osvojiť najmä potenciálni organizátori najbližších výstav poštových známok na Slovensku. Organizačnému výboru výstavy patrí podakovanie za prípravu a realizáciu kvalitnej národnej výstavy pošto-vých známok, ktorá bola dôstojným vstupom ZSF do 21.storočia a nového tisícročia ■

Republiková filatelistická výstava s medzinárodnou účasťou

Žilina 5. 10. - 14. 10. 2001
Palmare

Vianočné elegie

Michal Kiššimon

Vianoce. Už 2001 rokov sa nám vracajú s neomyloucou priesnosťou. Majú svoje neopakovateľné čaro i atmosféru. Keby sme ich nemali, museli by sme si ich vymyslieť. My ich však máme!

Vianoce sú vďačným námetom aj pre zberateľov. Po dlhšej, ale aj smutnej ére „gulových“ Vianoc na pohľadničiach si po tamtých, starodávnych, zberateľske zase radi odložia do zberierky aj súčasne. A filatelistov zase môžu oči boľieť od tolkej krásy, kolko sa jej na filatelistickom trhu ponúka prostredníctvom poštových správ z celého sveta. Dobre im tak!

Ja vám však dnes Vianoce pripomienem z menej známych stránok. Príbehmi, ktoré napísal sám veľký režisér života.

1. „Milý Ježiško!

Pekne Ča prosím,
prines mi rôzny riad.
Mamička videila
v jednom obchode
malú lavicu s dvomi nádobami na umývanie riadu.
Okrem toho videla zehliacu dosku so zehličkou a držiakom. Toto by som rada pýtala od Ježiška. Slubujem, že usilovnejsie budem háčkovať a učiť sa. Velakrát Ča bozkáva: Mausi, Košice, 18.december 1924“

List malej Mausi narobil dosť starostí poštárom. Kozmická pošta ešte neexistovala, Vianoce boli veľmi blízko a Ježiško veľmi ďaleko. Doručili teda list na košickú radnicu!

Kedves Ježišku!

Kérlek nepon horúci mokom mindenfél elenykét. Elenyku látott egy szoborban egy his padot kól mosogató elenykét. Áronkívül látott egy vasalodeszkát, vasalobartóval és vasalóval. Ezeket sunt némi hérni a Jeruzsáhától. Igéröm, hogy srorgalmasabban fogok horgolni és tanulni.

Tökörök csókol:
Kassa, 1924. dec. 18. Mausi.

člrlif bezcenné obeživo a mnohé mestá i dedinky si dali tlačiť vlastné penáze, z núdze. Tak to urobili aj v rakúskom mestečku Kahla S.A. v predvianočnom období roku 1921. Obe strany Gutscheinu s hodnotou 50 grošov sú poctené vianočnými motívmi a symbolmi. Na averze nachádzame typické znaky Vianoc: Sviečky, šišky a ihličie.

Na reverze vidíme ako traja králi odovzdávajú svoje dary malému Ježiškovi. Hm, Traja králi! Aj tí boli vlastne štyria, ale jeden sa združal na ceste, aby poskytol sa-maritánsku službu umierajúcemu pocestnému a tak mu zachránil život, aj keď sám prišiel o večnú slávu! A nik si naňho ani len nespomene!

3. Prvá svetová vojna. Keď v roku 1914 vypukla, nikomu by ani vo sне nepadlo, že bude trvať viac než tri roky a tak presne toľko Vianoc strávia aj vojaci na bojiiskách v zákopoch. Pripomeňme si ich odznakmi, ktoré sú najčastejšie z patinovaného tombaku tmavej farby. Hovoríme im plecháče. Najčastejšie nesú jednoduchý nápis: WEINACHTEN IM FELDE, čiže: Vianoce v poli. V rokoch 1916 a 1917 príbudi číslice 3 a 4, čo značí počet Vianoc strávených na fronte! Ježiško bol aj v tých časoch veľmi ďaleko, zato smrť veľmi blízko!

4. Začali sme na pošte a tam aj skončíme. Príbeh sa stal presne o takomto čase pred siedmimi rokmi na poštovom úrade, ktorý nechce byť menovaný. Pracovali tu samé ženy a pred Vianocami mali roboty ako na kostole. Zrazu pracovníčka, ktorá triedila zásilek z poštového schránky, zvolala: „Ženy, lístok Ježiškovi!“ Všetky sa zbehlí a čítala: „Milý Ježiško, pošli mi prosím Ča k Vianociam tisíc korún, som veľmi chudobný, bez rodičov, avšak starká sa o mňa vzorne stará a chcel by som jej kúpiť pod stromček papuče, pomaranče a iné

2. V rokoch 1920-1923 zúrila v mnohých štátach starého kontinentu nevidaná inflácia. Tlačiarne nestačili

dobroty. Sľubujem Ti milý Ježiško, že budem poslušný a budem sa dobre učiť! Bozkáva Ťa Tvoj Jožko.“

Hneď sa ozvala jedna z pracovníčok: „Ale ja toho Jožka dobre poznám, býva v našej ulici, má osem rokov. Je to také milé a múdre chlapča vždy ochotné každému pomôcť a naozaj má len tú starkú, ktorá sa oňho vzorne stará. Ženy, čo keby sme sa poskladali a poslali mu nejaké peniaze? Kolko bude, tolko bude, aspoň spravíme dobrý skutok“. Tak aj urobili. Vyzbierané peniaze doplnili na päťsto, zamenili a aj keď sa to nemá, bankovku dali do obálky s nápisom „Jožkov“ a na zadnú stranu obálky napísali „Od Ježiška“, buchli pečiatku a pracovníčka

cestou domov ju vhodila Jožkovi do schránky. A prešli Vianoce a na udalosť sa zabudlo. Až raz sa zase ozvalo: „Lístok Ježiškovi!“ Čítaj nahlas, prosíkali ženy a slzy šťastia im stekali po tvári od dojatia. A čítala:

„Milý Ježiško! Veľmi pekne Ti dakujem za peniaze, ktoré si mi poslal. Kúpil som starkej papuče i kadejakej dobroty a malí sme sa fajn! Milý Ježiško, ešte raz Ti veľmi pekne dakujem, si naozaj veľmi, veľmi dobrý, škoda len, že nie všetci ľudia na tomto svete sú takí dobrý ako Ty! Lebo, viēs milý Ježiško, z tých tisíc korún, ktoré si mi poslal, mi tie mrchy na pošte polovicu vybrali! Bozkáva Ťa Tvoj Jožko!“ ■

Ked' zaznejú vianočné zvony

Severín Zrubec

Aké by to boli Vianoce bez osobitných príležitostných známok? - túto otázku si položili mnohé poštové správy sveta aj v tomto roku a kedže odpoved bola jednoznačná, usilovne hľadali vhodné, vianočné atmosféru dotvárajúce motívy a námety. Zdá sa, že nie je to vec taká ľahká ako sa zdá, lebo známok s vianočnými motívmi v uplynulých rokoch bolo vydaných pomerne už mnoho. Pozrime sa na niektoré z emisií, ktoré vydavatelia poštových známok pripravili k tohtoročným Vianociam.

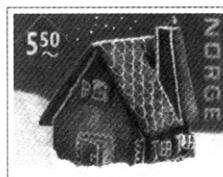

Osvedčeným motívom, po ktorom siahli poštové správy Lichtenštejska (obr.), Nemecka, Španielska, Talianska, Portugalska i viacerých stredoamerických a juhoamerických štátov, sú umelecké diela starých majstrov s námetom narodenia Ježiša Krista. Cestu na poštové známky si postupne nachádzajú aj diela moderných maliarov zobrazujúce biblické udalosti, ako v tomto roku sú to známky Monaka, Írska (obr.), Vatikánu, Belgicka a ľ. Plastiky s biblickými vianočnými motívmi možno vidieť na známkach Rakúska a Slovenska.

Oblúbenými motívmi aj na tohtoročných vianočných známkach sú rozličné symboly a ich kompozície - napríklad Švédsko, Alandy, Maďarsko, Fínsko, Česko, Litva, Južná Afrika, USA, Kanada atď.. Ozdoby na vianočne Stromčeky vidíme aj na známkach Švajčiarska (obr. na 1.str. obálky), Aland a Švédska (obr.). Vianočnú náladu sa snažia pripomenúť aj známky s námetmi zasneženej

krajiny vo Francúzsku (obr.), Fínsku, Švajčiarsku, Grónsku (obr.) a ľ. Poštové správy v iných krajinách siahli po motívoch ľudových vianočných običajov. Napríklad Nórsko zobrazilo na dvoch vianočných známkach sviatočné medové pečivo vo forme snehuliaka a perníkovej chalúpky (obr.).

Zvláštny motív majú dve tohtoročné vianočné známky Rumunska. Majú trojuholníkový tvar a ktoré spojené vytvárajú štvorec s kresbou vianočného ozdobného vencu. S novotou prišla aj poštová správa Južnej Afriky. Okrem dvoch známk so symbolickými vianočnými námetmi vydala známku s kresbou horiacej sviečky v štvorcovom rámečku. Obraz sviečky možno prelepiť dvadsaťimi rôznymi obrazmi vytlačených na hárčeku a kóto samolepky.

V poslednom období sme časťmi svedkami vydania spoločných emisií dvoch alebo aj viacerých štátov. K tohtoročnému vianočnému sviatku spoločnú emisiu vydali Nemecko a Španielsko. Obe krajinys vydali dve známky s rovnakým námetom, ktoré tvoria obrazy španielskych

maliarov s biblickým motívom Narodenia. Autorom jedného je J. de Riberu (1591-1652) a druhého súčasný maliar A. Roldan (nar. 1965). Známky boli v oboch krajinách vydané s priečrakovými listoch v hárčekovej úprave ale aj na spoločnom, graficky zaujímavu riešenom hárčku (hárček bol vytlačený v Spolkovej tlačiarni v Berlíne).

Okrem poštových známkov k vianočným sviatkom poštové správy už od polovice novembra používajú preliezostné ručné i strojové pečiatky. Ako už takmer poľstoročie vedúcu úlohu má aj v tomto roku rakúška dedinka Christkindl (Jezuliak), ktoré aj teraz používa dve pečiatky - jednu s motívom narodenia v Betleheme (do 24.12.2001) a druhú s motívom kľaania Troch kráľov (od 25.12.2001 do 6.1.2002).

Táto populárna vianočná pošta vyexpeduje aj v tomto roku statisíce vianočných poštových zásielok do celého sveta pre potešenie malých i veľkých ■

Hudobný skladateľ Giuseppe Verdi

Genialeho hudobného skladateľa Giuseppe Verdiho (1813-1901) si uctili viaceré poštové správy príležitostnými známkami pri 100. výročí jeho úmrtia. Zaujímavú emisiu s troma známkami vydala aj poštová správa Vatikánu.

Zobrazujú portrét skladateľa z rozličných rokov jeho života na pozadí notového záznamu z opery NABUCO (800 lir) a scén z jeho najslávnejších opier AIDA (1500 lir) a OTELLO (2000 lir). Známky boli vytlačené viacfarebným ofsetom v Holandsku □ Zc

Jubileum Czeslawa Slaniu

Ked v roku 1956 prišiel významný polský rytec Czeslaw Slania do Švédska, jedna z jeho prvých cest viedla do Národného múzea v Štokholme. Tu ho mimoriadne zaujal rozsiahly obraz švédskeho maliara C. Wahlboma (1810 -1858) zobrazujúci jednu z najväčších bitiek Triadsatročnej vojny a pre Švédsko tragicú smrť slávneho švédskeho kráľa Gustáva II. Adolfa v boji pri Lützene 6.11.1632. Viackrát sa snažil navrhnut detail z tohto obrazu pre poštovú známku. Nepodarilo sa mu to najmä preto, že Švédsko zásadne nezobrazuje na svojich známkach vojnový motív. Slania predsa si len tak pre seba detail z tohto obrazu vybral a vyryl.

V októbri 2001 sa Czeslaw Slania dožil svojej osiemdesiatky. Švédska poštová správa sa rozhodla uctiť toto jeho jubileum a potešíť ho osobitnou emisiou. Rozhodla sa vydáť pamätný list s rytinou Czeslava Slania s detailom z Wahlbomovho obrazu ako ranený švédsky kráľ padá z koná. Nie je to poštová cenina v pravom slova zmysle (nemá ani názov štátu ani nominálnu hodnotu), je to však oficiálne vydané motívum prípraveného na poštovú známku. Rytina má rozmer 75 x 53 mm. Je vytlačená ocelotlačou v modrofialovej farbe. Pamätný list bol vydaný v náklade 10 tisíc exemplárov a stojí 245 švédskych korún.

K desiatkam nádherných rytín poštových známkov Švédska, Poľska i ďalších krajín, pribudlo ďalšie majstrovské dielo Czeslava Slania □ Zc

PROJEKT 2005 /4./

Hegyeshely
1911
Vysoká
n/Kysucou

Diósfalu 1917
Orechové

Poštajstvo, ich služobná doba, podpisy, identifikácia podpisov. O týchto veľmi dôležitých záležitostach poštovej histórie vieme veľmi málo alebo najčastejšie celkom nič! Ako tak sú zmapované veľké poštové úrady a ich poštajstvá a to vrátane služobnej doby. Históriu však tvorili aj tie malé poštové úrady, ktorí spájali život obce alebo i regiónu so svetom. Príšiel čas zaujímať sa o ne a splatiť dlžobu. Je nutné pripomeneť, že nestáť sa zaujímať len o pečiatky určitého regiónu - tú mám, tá mi chýba, o tej som počul. Poštová história musí mať hlavu i pätu. V súčasnosti sa ešte dá mnoho vecí zistíť aj z veľmi nenáročného materiálu, ale toto bude čína dalej menej. Isté je to, že napríklad aj pri získaní podpisu poštajstva sa nám nepodarí všetko rozlúštiť, dokonca ani presné meno často nie. Ale to nevadí, aspoň aj budúce generácie budú mať čo robiť, len aby mali čo vidieť. Aj v týchto záležitostach je mimoriadne zaujímavý rok 1919, keď mohli ale nemuseli zostať poštajstvá vo svojom úrade, keď boli často dosadené z Čech a pod. Bude to jedna z najčašších prác na poli poštovej história, ale je najvyšší čas začať pomaly skladovať túto veľmi náročnú mozaiku a to i za cenu, že dokonály úspech nie je ani trochu zaručený!

□ Michal Kiššimon, SFVS

Zsolt 1913
Zliechov

Bereg
Byz

Ösvényes 1919
Ochodnica

Győr 1917 II/3
Ócsad 1917
Oščadnica

Poroszka 1914 / 1918 Pruské

1913 XI/2

Lednicz 1913 Lednica

Dezsér 1911
Dežerice

Bosácz 1912
Bosáca

Bosácz 1912 II/3

Pereedmér 1916 Predmier

Melcsicz 1904
Melčice

Vágbeszterce
1918
Považská Bystrica

Kruhový hárček Nového Zélandu

V minulom čísle nášho časopisu (Zberateľ 11/2001, s.15) sme priniesli informáciu o zaujímavej forme chorvátskeho hárčeka, ktorý bol vytváranie riešený ako poštový lístok. Dnes môžeme predstaviť ďalšiu inovovanú formu hárčeku - kruhovú. Zaslúžila sa ňu poštová správa Nového Zélandu, ktorá 1.augusta 2001 vydala emisiu ZDRAVIE DETÍ - CYKLISTIKA. Hárček znázorňuje koleso bicykla, v ktorom sú umiestnené dve príplatkové známky s nominálnou hodnotou 40 + 5 c a 90 + 5 c. Námetmi známok sú štvorcenná rodina na bicykloch a extrémna horská cyklistika - skok chlapca na bicykli (vyobr. hárčeka na 2.strane obálky).

Cyklistika je ideálnym protikladom súčasného sedávovo životného štýlu. Podľa prieskumu organizácie Hillary Commission sa zaradila cyklistika medzi 10 najrozšírenejších fyzických aktivít na Novom Zélande, dokonca pred rekreačný beh. Príplatok známok je venovaný táborm zdravia detí, ktorých je v tomto ostrovnom štáte sedem. V minulom roku sa získalo predajom známok zdravia

vyše 119 tisíc novozélandských dolárov. Prvá oficiálna známka tohto emisného radu bola vydaná v roku 1929. Tohtoročný hárček je k dispozícii aj s FDC, ktorej obrazu časť tvorí záber z morského (jazerného?) pobrežia. Plytkú vodu brádzia - dva cyklisti ... □ Ivan Lužák

Kenguru opäť na známkach Austrálie

Kenguru (v minulosti známejší pod názvom klokan), charakteristické zvieratko pre Austráliu, poznáme z viačerých poštových známok tohto svetadielu. Objavil sa znovu na príležitostnej sérii známok s kupónmi „Farby a motívy našich dní“. Známka má nominálnu hodnotu 1 dolár, na kúponej tejto známky je stepná krajina s bežiacou kenguruou matkou s troma mláďatami. Vytvárný návrh emisie predložil J.Bosala, ofsetová tlač sa postarala o to, aby známka bola zaujímavá aj svojou farebnosťou □ Zc

MAĎARSKÝ ZÁBOR SLOVENSKA - NÁHRADNÉ SLUŽOBNÉ SPRIEVODKY A SPRIEVODKY POŁNEJ POŠTY

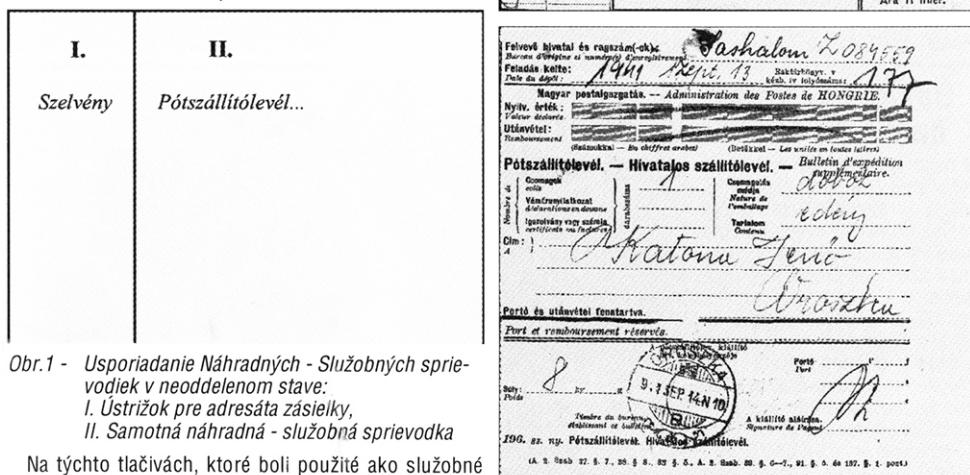
Tichomír Kotek, Dušan Evinic

NA ÚZEMÍ SLOVENSKA ZABRANOM MAĎARSKOM V ROKOCH 1938-1945 POUŽÍVALA MAĎARSKÁ POŠTOVÁ SPRÁVA BEŽNÉ FORMULÁRE. V OBLASTI BALÍKOVEJ POŠTY TO BOLI BEŽNÉ VYHOTOVENIA NÁHRADNÝCH - SLUŽOBNÝCH BALÍKOVÝCH SPRIEVODIEK A BALÍKOVÝCH SPRIEVODIEK POLNEJ POŠTY.

Aby sa umožnilo doručenie balíkov, ktoré prišli na miesto určenia skôr než sprievodka, pošta používala tzv. náhradné sprievody. To isté tlačivo sa používalo aj ako balíkové sprievodky k služobným balíkom. Toto dvojité určenie tlačiva je aj v jeho názve (PÓTSZÁLLÍTÓLEVÉL - HIVATALOS SZÁLLÍTÓLEVÉL). Pre balíky zasielané vojakom a od nich sa používali sprievody polnej pošty (TÁBORI POSTAI SZALLÍTÓLEVÉL).

Náhradné - služobné balíkové sprievody

Sprievody majú už podľa dvojdielneho názvu viacnásobný účel použitia. Ako náhradné sprievody sa používali hlavne v tom prípade, ak balík došiel na miesto určenia skôr ako sprievodka. Aby sa doručenie balíka adresátovi nezdržiavalo, vypísali sa príslušné údaje na toto tlačivo a balík sa doručil. Predmetné tlačivo ako služobná balíková sprievodka sa používalo hlavne pri zasielaní balíkov medzi poštovými služobníkmi. Texty na týchto sprievodkách sú dvojjazyčné maďarsko - francúzske. Číslo tlačiva je 196.

Obr.1 - Usporiadanie Náhradných - Služobných sprievodiek v neoddelenom stave:
I. Ústřízok pre adresáta zásielky,
II. Samotná náhradná - služobná sprievodka

Na týchto tlačivách, ktoré boli použité ako služobné balíkové sprievody, sa používali aj podacie balíkové nálepky (ich menšie časti určené na sprievodku), pravdepodobne uhorského pôvodu. Je predpoklad, že väčšie časti podacích balíkových nálepiek sa lepili na samotné balíkové zásielky.

Prehľad vydaní maďarských náhradných - služobných balíkových sprievodiek použitých na území Slovenska

Obr.2 - Bežná (hore) i náhradná (dole) sprievodka k balíku zo Szabolcsu do Pohronského Ruskova. Bežná sprievodka nemá oddelený kupón pre odosielateľa, nakoľko bol balík doručený adresátovi s náhradou balíkovou sprievodkou. Následne bola náhradná sprievodka pripojená k bežnej.

zostavený podľa údajov o roku vytlačenia uvedených na zadnej strane sprievodky, vidíme na nasledovnej tabuľke:

Rok vydania	Farba papiera	Priesvitka
1938	Žltobiely	Plachetnica
1939	Sivobiely	Plachetnica
1940	Sivobiely	Plachetnica
1941	Sivobiely i žltobiely	Plachetnica
1942	Sivobiely	Vták Turul
1943	Žltobiely	?

Vzhľadom na rozmery priesvitiek a ich rozmiestnenie na hárku papiera, priesvitka sa na každej sprievodke ne-nachádza.

Tlač sprievodiek vykonávala tlačiareň Stadím, Rt., Budapest.

Sprievodky polnej pošty

Usporiadanie jednotlivých častí sprievodiek polnej pošty je zhodné s usporiadaním častí obyčajných sprievodiek. Majú aj zhodnú skladbu evidenčného čísla (zatial na všetkých dostupných sprievodkách pošty sa evidenčné číslo začína písmenom „T“), nemajú však natačenú zvláštne známku. Je možné dokladovať aj ich použitie v bežnom poštovom styku po dolepení kolkovej známky v hodnote 10 fillérov alebo výnimočne i výplatnej známky 10 fillérov. Pre-dajná cena sprievodky bola 1 fillér.

Sprievodky polnej pošty sú tlače-né na papieri bieložltých odtieňov. Podľa dokladového materiálu bolo

možné tieto sprievodky použiť k balíkom zasielaných vojakom i od vojakov. Zatiaľ je možné dokladovať iba tri vydania týchto sprievodiek a to bez údaja roka tlače a s rokmi tlače 1941 a 1942. Použitie papiera s pries-vitkou vzoru „Plachetnica“ je zatiaľ možné dokladovať iba na sprievodkách s údajom tlače 1942 ■

Pramene:

- [1] A Magyar békégek monografia IV.
- [2] Zberky autorov.

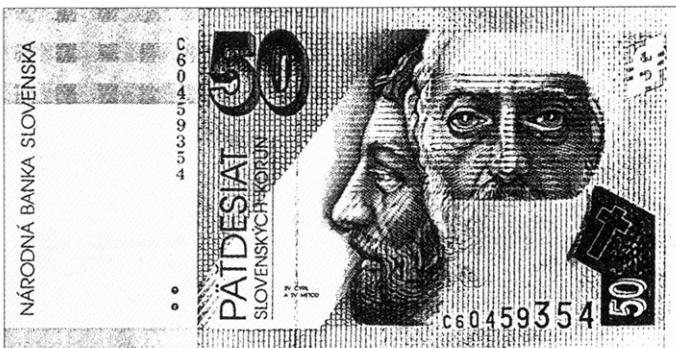
Obr.3 - Tlačivo č.196 použité ako služobná sprievod-ka k služobnému balíku zo Šiah do Hokoviec. Na sprievode je nalepená podacia balíková nálepka (časť na sprievodku)

Ďalšia chybotlač bankovky 50 Sk

V ostatnom čase časopis Zbera-teľ zverejnil reprodukcie a infor-mácie o chybotlačiach na niek-torých platných slovenských ban-kovkách (č.7 a 8/2001). Nedávno mňa upozornil čítateľ našho ča-sopisu J. Z. na objav chybotlače na 50-korunovej bankovke Sv. Cyril a Sv.Metod. Na bankovke portrét v čelnom pohľade - Sv. Metod - má pravú časť čela bez vlasov a ucha, bradu bez úst a bez zbytku fúzov (na obr.).

Bankovka má výrobné číslo C 60459354 s dátumom tlače 1. júl 1999. Vydaná bola pri benzínovej pumpe OMV v Bratislave-Petržalke dňa 21. júla tohto roku. Ide o ďalší objav chybotlače na 50-korunovej bankovke, na ktorý už upozornil J. Korený (Zberatel 7 / 2001, s.12). Tento objav ukazuje, že chybotlač na bankovke s touto alebo podobnou chybou tlače, nebude asi ojedineľný. Zberateľom sa každopádne oplatí naše bankovky preze-rať s veľkou pozornosťou □ Jozef Soukup

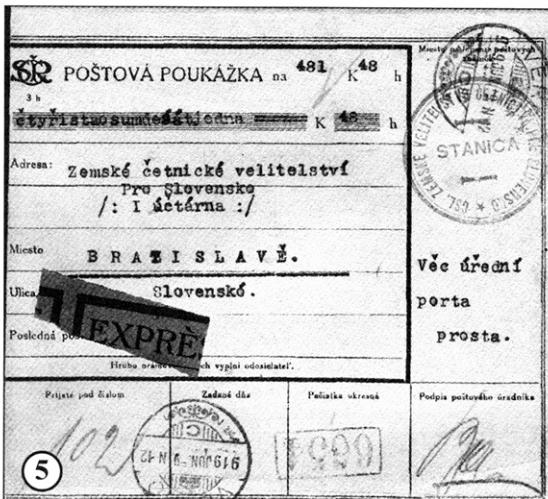
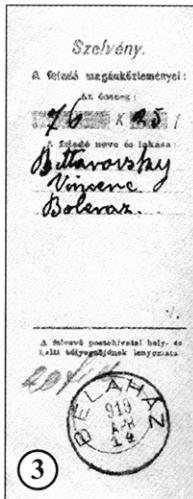
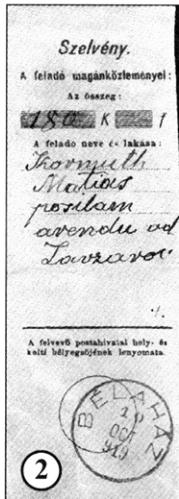

Chybotlač 50 Sk aj v R.Sobote

O objave chybotlače na 50-korunovej bankovke nás in-formoval aj pán J.Andraško (vyobrazenie na 2.strane o-bálky). Bankovka s číslom C 60679259 bola zistená vo Všeobecnej úverovej banke v Rimavskej Sobote. Chyba na bankovke je podobná ako popisovaná chybotlač v prechádzajúcom príspievku a potvrdzuje domnenku o výskyne viacerých exemplárov. □ (R)

O maličkostíach, ktoré majú zberateľské čaro

František Marada

Určite mi dáte za pravdu, že zberateľ vie potešíť nielen unikátna celistvost či iný ešte nevídany materiál, ale aj drobnosť, zdanlivá maličkosť. Pre zberateľa priam nevyčerpateľným zdrojom pre získavanie zaujímavých poznatkov a prírastkov do svojej zbierky sú rôzne výstrižky a ústrižky poštových poukážok a sprievodiek. Tento druh materiálu, v podstate veľmi bežný, málo atraktívny a preto aj často podceňovaný, vie vnimavému zberateľovi odhalit mnoho zaujímavých skutočností a súvislostí. V tomto príspevku niektoré podobné materiály predstavím.

Obr.1 ■ Na obrázku vidíme veľmi zaujímavý výstrižok z československého poštového lístka CDV 33 použitého na Slovensku v roku 1939 (dátum na dvoch odtlačkoch s domicíliom FILAKOV je 23.6.1939). Keby neboli nejaký horlivý filatelisti tieto známky vystrhol a ponechal lístok celý, bola by z neho tak trochu rarita, lebo katalóg hovorí, že na ocenenie celistvosti z tohto obdobia nie je dostatok objektívnym podkladom. Z výstrižku však vidieť, že niečo také predsa len jestuje.

Obr.2, 3 ■ Na týchto reprodukcích vidíme ústrižky je tiež zaujímavá. Ide o peňažnú poštovú poukážku z roku 1919 na žltohnedom papieri s čiernym orámovaním! Poukážka bola odoslaná z Vŕbového 9.júna 1919 zo žanárskej stanice adresovaná do Bratislavu na Českoslo-

1919 (obr.2) a 10.októbra 1919 (obr.3). Je zaujímavé, že v októbri roku 1919, teda už po jednorocnej existencii Československa, na tejto pošte sa ešte používali madarské poukážky, hoci nové československé už boli vydané pred viac ako pol rokom. Na ústrižkoch sú zaujímavé aj poštové pečiatky. Pod názvom obce BÉLA-HÁZ (Boleráz) majú rozdielne dátumové vročenie - na prvej je dátum usporiadania v poradí rok, mesiac a deň (používané madarskou poštovou správou), na druhej je poradie už zmeneňané na deň, mesiac a rok. Obe pečiatky majú priemer 24 mm.

Obr.4 ■ Na tomto obrázku vidíme ústrižok balíkovej sprievody, tiež madarskej, z bojnického panstva. Balík bol posielaný z Prievidze dňa 23. augusta 1919. Na ústrižku je zaujímavá úradná pečať grófa Jánosa Pálffyho (GROF PÁLFY JÁNOS URADALMI SZÁMTARTOSÁGA / BAJNOCZON). Pečať na ústrižku je umiestnená na mieste pre napísanie odosielateľa (dá sa predpokladať, že aj odoslaný balík bol zapečatený).

Obr.5 ■ Reprodukovaná poukážka na tomto obrázku je tiež zaujímavá. Ide o peňažnú poštovú poukážku z roku 1919 na žltohnedom papieri s čiernym orámovaním! Poukážka bola odoslaná z Vŕbového 9.júna 1919 zo žanárskej stanice adresovaná do Bratislavu na Českoslo-

venské zemské veliteľstvo četníctva pre Slovensko. Príchod do Bratislavu potvrdzuje na rube poukážky prichodzia denná pečiatka POZSONY 1 s dátumom 10. jún 1919 i odtlačok úradnej pečiatky četnického veliteľstva. Nakolko sa jednalo o vec úradnú, poukážku nebolo potrebný vyplatiť.

Obr.6 ■ Na poslednej ukážke vidíme ústřízok z obdobia slovenského štátu 1939-1945. Je na nej zvislá dvojpáska známky Prezidentský palác 10 Ks (kat. číslo 46 y). Zaujímavá je tým, že ide o viacnásobnú frankatúru, ktorá sa s touto známkou vyskytuje pomerne vzácné.

Ako z týchto ukážok môžeme vidieť, aj zdaniu nenapadné, všedné a jednoduché materiály majú pre zberateľov svoje čaro, ale aj zberaťeckú hodnotu ■

Svetové kultúrne dedičstvo

UNESCO (Organizácia spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru) uzavrela v roku 1972 zmluvu o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva. Zapojilo sa do nej viac ako 150 štátov. Vzniknuv zoznam týchto unikátnych pamiatok je nenahraditeľný pre súčasné i budúce generácie. UPAEP (Poštová únia Ameriky, Španielska a Portugalska) vyhlasuje od roku 1989 spoločnú tému známkových emisií, ktorou sa v tomto roku stala Svetové kultúrne dedičstvo - UNESCO.

Argentínska účasť na tomto projekte sa sústredila na jezuitský stavebný súbor v provincii Cordoba, ktorý bol zaradený do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva v roku 2000. Túto emisiu (deň vydania 11.8.2001) tvoria dve známky s rovnakou nominálnou hodnotou 75 c. Jezuiti, Spoločnosť Ježišova, sa usadili v Argentíne na území dnešnej provincie Cordoba pred štyrmi storočiami a to pre jej strategickú polohu zemepisnú polohu a zdravé klimatické podmienky. V roku 1622 založili Jezuitskú univerzitu v Cordobe a v roku 1687 Královský seminár Panny Márie z Montserratu (dnešný názov Montserratská škola), ktorý vychoval mnoho vynikajúcich argentín-

ských historických osobností. Na hospodárske zabezpečenie svojich výchovných aktivít vytvorili jezuiti rad polnohospodárskych a remeselníckych majetkov na periferii dnešného hlavného mesta provincie.

Prvá známka zobrazuje nádvorie na majetku Caproya, kostol Santa Catalina, vyšívané iniciály univerzity Córdoba, plastiku anjela (je súčasťou erbu univerzity) a vpravo dolu je kresba jezuitského komplexu v centre Córdoby. Na druhej sa nachádza emblem Spoločnosti Ježišovej S. Ignáca z Loyoly, kaplnka na majetku Candelaria, ku-pola Alta Gracia, zvonica kostola Jesùa María a plán jezuitských stavieb v centre Córdoby □ Ivan Lužák

Talianosko v Japonsku

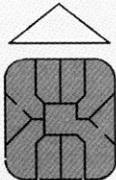

Ku Dňom talianskej kultúry, ktoré oslavovali v jarných mesiacoch 2001 vo viacerých mestách Japonska rozličnými kultúrnymi podujatiami, predovšetkým hudobnými koncertmi a opernými predstaveniami, vydala japonská pošta tri priležitosťné známky. Na prevej je emblem týchto dní, na ďalších dvoch, ktoré tvoria vodorovnú spojku, sú motívy v japonskej známkovej tvorbe nezvyklé - výrezy z olejomalby „Zvestovanie Panny Márie“ od talianskeho maliara S. Boticeliho. Sériu pod názvom TALIANOSKO V JAPONSKU (ITALIA IN GIAPPONE) bola vyhotovená šestfarebnou hĺbkotlačou. Prvá známka má nominál 80 jenov, obe známky na spojke po 110 jenov □ Zc

Arménske kresťanské jubileum

V roku 301 získal sv. Gregor celý arménsky národ na čele s jeho kráľom Terdatom pre kresťanskú vieru. Bolo to ešte v období, keď kresťanov boli v Rímskej ríši kruto prenasledovaní. Toto významné jubileum - 1700 rokov - pripomienuli Arménsko a Vatikán troma priležitosťnými poštovými známkami. Pre ich obraz vybrali knižné malby z roku 1569, ktorú vlastní Národná bibliotéka v Jerevane. Na známkach vidíme sv. Gregora medzi ľudom, trojicu Čelných predstaviteľov národa a rímskej cirkevi. Nominálne hodnoty známkov sú 1200, 1500 a 2000 lir. Vytlačili ich vo Švajčiarsku viacfarebnou hĺbkotlačou □ Zc

MALÉ OKIENKO TELEKARTISTU

/44/

RUBRIKA PRE ZBERATEĽOV TELEFÓNNYCH KARIET

Marián Jobek

Európsky veľtrh telefónnych kariet

V dňoch 31.8. - 2.9.2001 sa v talianskom letovisku Riccione uskutočnil už šiesty EUROPA CARD SHOW (Európsky veľtrh telefónnych kariet a elektronických peňazí). Táto výmenná akcia je jediným veľtrhom svojho druhu v Taliansku. Je zaujímavé, že výlučným organizátorom tejto akcie je mestská správa v Riccione.

V roku 2000 toto podujatie podlia zverejnenejších informácií navštívilo približne 30 tisíc návštevníkov a v tomto roku sa očakávala účasť asi 35 tisíc. V obrovskom, osobitne pre túto príležitosť postavenom plátenom pavilóne prezentovalo svoju činnosť, produkty, či zberateľský materiál asi 40 vystavovateľov. Boli tam telekomunikačné spoločnosti Talianska, San Marina, Lity, Vatikánu, Ománu, Malty, Grécka a Portugalska. Ďalej sa tam prezentovali vydavatelia katalógov telefónnych kariet, zberateľské kluby prevádzajúce v Taliansku, veľké množstvo kariet prezentovali dileri z Nemecka, Rakúska a Dánska. Títo vystavovatelia tvorili oficiálnu časť veľtrhu, ktorých hlavným cieľom bolo predať a u ktorých absentoval záujem o výmenu. Pri predaji bolod dva hlavné smery: Jednak plne motívové karty (skládačky alebo tiež puzzle) a potom výrazná ponuka u nás nie príliš doceneného smeru predplatných kariet, rôznych kariet s PIN kódom a dobijacích kupónov. Napríklad spoločnosť TIM vydávajúca RICARICARTY predala za prvý deň 999 kusov číslované karty vydanej ke veľtrhu v cene 60 000 lir, čo je zhruba 1200 korún. Na túto kartu sa stalo v rade asi 2 hodiny. Rad sa za celý deň nezmensil. Predávalo sa po jednom kuse a predané číslo sa objavilo na veľkom displeji. Kto chcel ďalší kartu, musel znova na koniec radu. Vstup na túto oficiálnu časť veľtrhu bol volný.

Okrem oficiálnej časti tu paralelne fungovalo niečo, čo by sa dalo nazvať častou neoficiálnej a uskutočňovali sa v blízkom okolí pavilónu v príľahlych uličkách a kaviarnach. Priopomalo to naše burzy, kde popri predaji sa aj vymieňalo. Hromady kariet v deňbičkách, kufroch alebo len tak na kartónoch položené na chodníku tu ponúkali Taliani, Madari, Gréci, Poliaci, Rusi a samozrejme nami zastúpení Slováci. Táto časť pôsobila masovejším a uvolnenejším dojmom. Neskrývaný záujem prejavovali aj carabinieri, ktorí dozerali na poriadok v okolí pavilónu. Tu sme si pri výmene i predaji mali možnosť overiť známu skutočnosť, že slovenské karty prezili svoj zlatý vek v roku 1996, keď boli vydané cicavce, vtáky, kvety a Bojnický oltár. O tieto boli značný záujem. O ostatné skoro žiadavky. Slovenské karty sa objavovali v ponukách takzvaných „masoviek“ voľne v kopáčach v cene od 10 - 20 korún, čo je v Taliansku úplný spodok. Táto skutočnosť má pravdepodobne dve základné príčiny.

Po prvý v mnohých prípadoch zberateľsky nezaujímať stvárnenie nemotívových ale aj motívových kariet a po druhé, nulová oficiálna prezentácia slovenských TK. Ale toto je tak trochu už iná téma.

Celková atmosféra celej akcie by však uspokojoila mnohých návštevníkov našich malých búrz, ved prví „kartári“ sa na chodníkoch rozkladali už o ôsmej ráno a posledný ešte po polnoci stál nad svojou hromadou uprostred dňu okolojdúcich. Z celého podujatia bolo cítiť prirodzenú spolupatričnosť všetkých zainteresovaných, či už išlo o producentov kariet, zberateľov, úrady, políciu, personál okolitých kaviarní, ale aj náhodných návštevníkov. Snád to raz týmto smerom pôjde aj u nás.

□ V. Matejík

Rozširovanie zbierky TK v Egypte

Po predchádzajúcich zážitkoch s hľadaním telefónnych kariet v dôlehom svete a to na Malte (MOT 26) a na Normanských ostrovoch (MOT 38), sa tentokrát Juraj Pavlovič podielil s nami o zážitky pri hľadaní telefónnych kariet počas svojho pobytu v Egypte (pozn.mj).

Situáciu s používaním a zbieraním telefónnych kariet v Egypte mámo možnosť priebežne sledovať už od roku 1995. Pri mojej prvej návštive tejto krajiny som objavil na hlavnom káhirskom námestí medzinárodnú telefónnu ústrediu, kde na automatoch a v búdkach ležali doslova desiatky kariet. Boli to magnetické karty s peknými motívmi - chrámom Abu Simbel, chrámom v Karnaku a potlačmi na Káhiru. Z prvej návštavy Egypta som si priniesol výše 200 kariet.

Neskôr sa situácia dramaticky zmenila. Pri ďalšej návštive spomínané ústredie som na automatoch ani v búdkach nenašiel ani jednu kartu. Pri zisťovaní príčiny som narazil na úradníka za okienkom, ktorý sa mi snažil použiť karty predat za patričný bakšiš. Ústrediu pravdepodobne čas od času navštívil nejaký zberateľ a úradník si to všimol. A čo nejaký cudzinec potrebuje, to sa určite dá premeniť na peniaze. V mojom prípade však narazila kosa na kameň. Telefónne karty totiž nekupujem, ale len vymieňam. V píormorskom stredisku Hurgada bola situácia iná. Dobrosrdeční mestní vojaci mi karty zbierali z čistej zábavy.

V Egypte medzičasom príbudi karty optické a čipové. Spôsobom nemali veľmi atraktívne motívy, ale aj to sa v poslednom čase zlepšilo. V súčasnosti sa používajú okrem pôvodných magnetických aj karty čipové od dvoch firiem s rôznymi automatmi, ktoré sú, samozrejme, nekompatibilné. Tretia, telefónna spoločnosť používa optické karty Landys & Gyr.

Naposlasy som bol v Egypte v októbri 2001. Môj hotel v Hurgade mal výbornú strategickú polohu. Na ulici pred hotelom boli desiatky telefónnych automatov, ktoré používali najmä domáci. Tí začali telefonovať po 22.00 hod. a nával pri búdkach trval do neskoréj noci. Asi 300 metrov od hotela bola medzinárodná telefónna ústredňa, ktorú využívali najmä turisti z Ruska a Nemecka, ktorých bolo v Egypte napriek udalostiam z 11. septembra pomerejne hojne. Pri mojich neskôrnych večerných a skôrých ranných prechádzkach som našiel asi 130 kariet s ozaj peknými motívmi - sfingou, Tutanchamónovou maskou, niektorými zo siedmych divov sveta, prípadne so zábermi podmorské archeológie. Spestrením pobytu bolo

viacnásobné stretnutie s maďarským zberateľom, s ktorým sme si pri každom stretnutí porovnávali nazbiehané kopky kariet.

Vývoj volby motívov na egyptských telefónnych kartách hodnotím veľmi pozitívne. Už dnes sa teším, že na budúci rok si s Alahovou pomocou v Egypte zbierku opäť obohatím □ **Juraj Pavlovič**

Výstavy telefónnych kariet v Poľsku

Na stránkach nášho časopisu si dovolujem privítať ďalšie nové prispievateľské meno – Mariána Póča z Bratislav, zberateľa, ktorý neodmietol výzvu na popisanie svojich postrerov z dvoch výstav telefónnych kariet v dvoch veľkých poľských mestách – v Lodzi a vo Wroclavi, ktoré sa uskutočnili v roku 2001 (pozn.mj).

Jubilejná V.Łódzka výstava telefónnych kariet sa konala v dňoch 20. až 22.apríla 2001 v druhom najväčšom poľskom meste Łódź. V hoteli „Savoy“ svoje zbierky vystavovalo spolu 54 vystavovateľov telefónnych kariet, z čoho bolo prekvapujúco až 14 mládežníckych exponátov. Medzi vystavovateľmi sa prvý krát objavil aj exponát zo zahraničia pod názvom Vtáci. Jeho autorom je aj na Slovensku, hľavne v Bratislave veľmi dobre známy Jonas Burkauškas z Litvy. Ako každoročne, aj tento rok navštívilo výstavu mnoho návštěvníkov (okrem iných aj vela mladých ľudí, resp. celé rodiny). Tradične najväčšiu pozornosť prítahovali exponáty so zaujímavými námetmi ako sú fauna, flóra, doprava, rozprávky a puzzle. Organizátori vydali k výstave aj veľmi zaujímavý katalóg – Informátor.

Svoju tradíciu si začína vytvárať aj v poradí už III.výstava telefónnych kariet vo Wroclavi (III.Wrocławska Wystawa Kart Telefonicznych 2001). Tá sa konala v dňoch 31.5. až 3.6.2001 v železničiarskom klube (Klub Kolejarza) na hľavnej stanici (okrem iného sa tam konajú každú nedelu aj zberateľské burzy). Výstava bola zameraná tiež na fonokartistiku alebo fonotelistiku (ako nazývajú v Poľsku náš zberateľský obor). Spolu sa jej zúčastnilo 53 vystavovateľov (z toho boli 6 mládežníci). Účasť bola tiež hojná - asi 3000 ľudí. Tieto výstavy sa konajú aj počas 1.júna, čo je ako vieme Deň detí. Aj takáto výstava môže mať kladný vplyv na výchovu mladej generácie.

K výstave bol vydaný tiež zaujímavý výstavný katalóg. Dokonca na kriedovom papieri a vo farbe. Do stredu katalógu bola vložená farebná štvorstrana. (Tá je zaujímavý o.i. aj tým, že na nej boli vyobrazené dve ďalšie, doteraz nepopísané poľské puzzle. Prvé z nich predstavuje puzzle, ktorým sa vyzýva kupovať karty so špeciálnym znakom, ktorý je na každej karte tohto puzzle vyobrazený, čím sa pomôže poľskej kardiochirurgii. Puzzle je v tvare 2 x 2 kusy, všetky karty sú číslované od čísla 1/4 do 4/4. Na kartách sú pohľady na prácu kardiochirurgov. Výrobcom by mala byť firma Urmet. Druhé puzzle je podľa môjho názoru ešte zaujímavejšie. Je na ňom zobrazená „Panorama Racławicka“. Ak zoradíme sedem čipových TK vedla seba zlava doprava, dostaneme výjav klasickej vojnovej bitky z minulých storocí. Karty sú na opačnej strane číslované od čísla 1 do 7. Podrobnejšie informácie sa zataľ nedajú výčítať – pozn.mj). Kedže doteraz na vystavovanie exponátov z TK nie sú známe presné pra-

vidlá (ako napr. vo filatelii), návštěvníci pomocou hlasovacích lístkov svojim hlasovaním rozhodli o tom, ktorý exponát bol najkrajší. Na základe toho potom bolo spomedzi hlasujúcich vylosovaných niekolko účastníkov, ktorí obdržali nepoužité TK s nízkymi nákladmi. K výstave bola ako tradične vydaná aj pekná telefónna karta, na ktorej je zobrazený známý visutý most.

Polští výstavy sa tešia veľkému záujmu a profesionálite aj vďaka mnohým sponzorom, hľavne vďaka Poľským telekomunikáciám. Za povšimnutie stojí sponzorstvo aj takých firem ako je Všeobecná poistovňa, Dolnosliezska autobusová doprava, týždeníka „Spojenie“ alebo Múzea pošty a telekomunikácií. Zásluhu na tom majú však aj malé firmy (napr. súkromné kvetinárstvo či klub železničiarov). Na tomto mieste je normálne sa opýtať, či by podobná výstava sa nedala zorganizať aj na Slovensku alebo sa zúčastniť aspoň tých poľských výstav, kde by sa dala zobrať určite primeraná inšpirácia. (Možno, že by sa na Slovensku podobné výstavy aj dali zorganizať - prvým predpokladom však je, aby existovali exponáty telefónnych kariet - pozn.mj) □ **M.P.č**

Koniec činnosti ZZSTK

V MOT 42 som napísal úvahu nad radikálnou zmenou v skladovaní telefónnych kariet Slovenskými telekomunikáciami, a.s. Okrem iného som sa zaoberal tým, že ST sa vlastne museli odhodlať k radikálnemu kroku - k odpredaju všetkých neplatných nepoužitých slovenských telefónnych kariet. V danom prípade mali vlastne ST šťastie, že sa našiel niekto (dokonca na Slovensku), kto túto akciovú spoločnosť zbalil aj za cenu veľkej straty tohto tažkého bremena. Vtedy som však netušil, že to ST vzápäť zoberú smerom ku zberateľom telefónnych kariet „riadne od podlahy“ a už zákratko po odpredaji starých zásob každý odberateľ obdržal od ST písomné oznámenie o tom, že dňom 1.októbra 2001 končia z organizačných dôvodov činnosť zásielkovej zberateľskej služby telefónnych kariet (ZZSTK).

Je to škoda! Hľavne pre zberateľov, ktorí nebývajú vo väčších centrach. Na druhej strane sa ST vypomstila v podobe veľkej straty priam nešťastná cenová politika pri TK po skončení ich platnosti. Paušalizačiou cien neplatných kariet ST vlastne „nutili“ zberateľov, aby čakali až tieto stratia platnosť. Po takýchto skúsenostach veľká časť čas zberateľov nepoužitých TK dospeila k záveru, že nemá zmysel investovať peniaze do niečoho, čo o nejaký čas administratívnym krokom radikálne stratí na svojej hodnote. Navyše, zberanie týchto kariet bolo spojené s ďalšími dodatočnými výdavkami (poštovné, balné a pod.). Slovenské telekomunikácie, a.s. po celý čas existencie klubu neboli schopné prekročiť vlastný tieň a ponúknut zberateľom nepoužité TK o niečo lacnejšie (napríklad jeden kus na člena) ako keby si ich kupoval v predajnej sieti (neúčtovať dodatočné výdavky, odpredat TK s rabatom za cenu ako pre „stáncarov“ alebo pod.). Výsledok už poznáme. Pravdepodobne neubehne dlhý čas, ked sa ukáže, či predstavy nového majiteľa zásob slovenských TK založiť nejakú novú podobu klubu a ponúknut nepoužité TK zberateľom za podstatne výhodnejších podmienok, budú nakoniec reálne □ mj

PREHĽAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK OKTÓBER 2001

Jozef Soukup

Poradové číslo, dátum, miesto používania, text pečiatky, autor výtvarného návrhu a farba odtlačku pečiatky

01 ■ 4.10.2001 Bratislava 1: FAKULTA ELEKTRONIKY A INFORMATIKY STU / 60 FEI • I. Marková • Čierna

02 ■ 5.10.2001 Žilina 1: REPUBLIKOVÁ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA S MEDZINÁRODNOU ÚČÄSTOU / ŽILINFILA 2001 • M. Čapka • Čierna

03 ■ 6.10.2001 Žilina 1: 80 ROKOV KLUBU FILATELISTOV V ŽILINE / 1921 - 2001 / ŽILINFILA 2001 • M. Čapka • Čierna

04 ■ 7.10.2001 Košice 1: MEDZINÁRODNY MARATÓN MIERU / KOŠICE 1924 • V.Gaál • Modrá

05 ■ 9.10.2001 Banská Bystrica 1: OTVORENIE I. STÁLEJ EXPOZÍCIE / POŠTOVÉHO MÚZEA SLOVENSKEJ POŠTY Š.P. • F.Horniak • Čierna

06 ■ 9.10.2001 Banská Bystrica 1: OTVORENIE DETSKÉJ POŠTY • D.Kállay • Čierna

07 ■ 9.10.2001 Banská Bystrica 1: SVETOVÝ DEŇ POŠTY • F.Horniak • Čierna

08 ■ 9.10.2001 Košice 1: 9.OKTÓBER - SVETOVÝ DEŇ POŠTY • V.Gaál • Čierna

09 ■ 9.10.2001 Spišská Nová Ves 1: AUTOMOBILOVÁ POŠTOVÁ LINKA DO NÁLEPKOVA / 1911-2001 • M.Kellner • Čierna

10 ■ 9.10.2001 Nálepkovo: AUTOMOBILOVÁ POŠTOVÁ LINKA NÁLEPKOVO-SPIŠSKÁ NOVÁ VES / 1911-2001 • M.Kellner • Čierna

11 ■ 11.10.2001 Štúrovo: MOST / ŠTÚROVO-OSTRÍHOM / 1895-2001 • D.Grečner • Čierna

12 ■ 18.10.2001 Zohor: INAUGURÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY UMENIE - ALBÍN BRUNOVSKÝ • M.Činovský • Čierna

13 ■ 22.10.2001 Bratislava 1: EKOTOPFILM 2001 • F.Horniak • Čierna

14 ■ 25.10.2001 Trenčianske Stankovce - Sedličná: PLK. JÁN LIPSKÝ - KARTOGRAF - 1766 - 1826 • O.Hrabák • Čierna

15 ■ 26.10.2001 Modra 1: INAUGURÁCIA POŠTOVEJ ZNÁMKY / IMRICH WEINER - KRÁL • M.Činovský • Čierna

16 ■ 26.10.2001 Nitra 1: 2.SNEM DELEGÁTOV SČK •
F.Horniak • Čierna

17 ■ 29., 30. a 31.10.
2001 (tri pečiatky) Bratislava 1: BIENÁLE ILUSTRÁCIÍ BRATISLAVA /
BIB • F.Horniak • Čierna

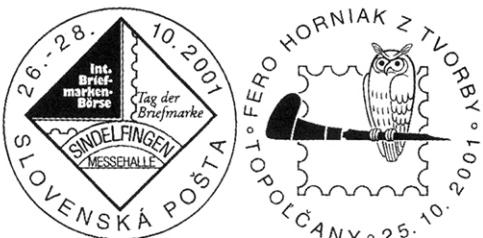
Príležitostné kašety

a) oficiálne

01 ■ 26.- 28.10.2001: INT.BRIEFMARKEN BÖRSE / TAG DER BRIEFMARKE / SINDELFINGEN / MESSEHALLE •
F.Horniak • Čierna (používaný na Medzinárodom veľtrhu poštových známok v Sindelfingen v SRN)

b) neúradné

01 ■ 25.10.- 23.11.2001 Topoľčany: FERO HORNIAK Z
TVORBЫ • F.Horniak • Čierna (používaný počas výstavy v
Tribečskom múzeu v Topoľčanoch)

OPRAVA: V prehľade príležitostných pečiatok za júl 2001 pri pečiatke č.25 „Filatelistická výstava RELIGFILA...“ (Zberateľ č.9/2001, s.28) omylom bol nesprávne uvedený jej autor - správne má byť J.Kútney. Autorovi pečiatky i čitateľom sa za vzniknuté nedopatrenie ospravedlňujeme. Redakcia.

Kubánska známka so zrkadlovým obrazom

Do kategórie omylov a chýb na známkach možno zaradiť aj kubánsku 13-centovú známku z roku 1965 (Mi.1057). O tom, čím môže byť táto známka pre zberateľa zaujímavá, porozprával nám Štefan Attila Béda:

V roku 1965 som si v Kubánskom kultúrnom streduisku v Prahe kúpil peknú sériu kubánskych známok, ktorá bola vydaná pri príležitosti 50. výročia úmrtia Dr. **Carlosa J. Finlaya** (1833-1915). Finlay bol lekár a bádatel, ktorý dosiahol významné medzinárodné uznanie osobite pre svoje vedecké výskumy v oblasti tropických chorôb. Dokázal, že mikróby žltej zimnice pre-

nášajú komáre, ktoré svojim pichnutím rozsirujú túto nebezpečnú tropickú chorobu. Na jeho počest sa za zásluhy v medicíne udeľuje vyznamenanie - rad J.C.Finlaya.

Na kubánskej poštovej známke je reprodukcia obrazu E.Valderrama s pohľadom na pracovňu, kde Dr. Finlay v kruhu svojich kolegov prednáša svoje vedecké teórie. Po podrobnejšom prezretí tejto známky som prišiel k prekvapivému zisteniu, že reprodukcia obrazu je prevrátená - že je to vlastne zrkadlový obraz originálu. K tomuto poznaniu ma priviedol pohľad na diplom zavesený na stene. I keď slová na diplome sú malé a navyše maliar ich namaloval nečitateľne, medzery v odstavcoch jasne

hovoria o obrátenom teste. Prázdný priestor za ukončením vetou na známke je na ľavej strane a nie na pravej, ako by mal byť.

O správnosti mojej úvahy ma neskôr presvedčila celostránková reprodukcia tohto obrazu v jednej knihe, kde bola reprodukcia verná originálu □ **S.A. Béda**

FILATELIA NAZANIKNE, BUDA LEN INÁ

(dokončenie z minulého čísla)

■ V záverečnej časti rozhovoru mohli by sme niekoľko vied venovať aj otázkam organizovanej filatelie. Boli ste jedným z hlavných iniciátorov obnovenia Zväzu slovenských filatelistov v roku 1969, dve desiatky rokov ste ako predsedu resp. podpredsedu Zväz viedol a plnou vágou svojej osobnosti sa zasadzovali o jeho rozvoj. Na úvod však, pán doktor, povedzte niekoľko slov o tom, ako ste sa ako zberateľ a vystavovateľ dostali k „funkcionárceniu“?

S.Z.: Kedže ma v päťdesiatich rokoch a potom po mojom vstupe do filatelistickej organizácie v roku 1952, známky zaujímali po stránke ich vydávania i zbierania, zúčastňoval som na schôdzkach bratislavských filatelistov, ktoré sa v tých rokoch uskutočňovali nielen na burzách v Redute, ale aj napríklad v budove hlavnej pošty, potom v mestských sporiteľni alebo na stretnutiach spojených s prednáškami v priestoroch Obchodného grémia. Na nich som prišiel do styku i s vedúcimi činovníkmi organizovanej filatelie. Krátko po mojom vstupe do filatelistického krúžku v tlačarni Práca stal som sa jeho predsedom a tým som bol vtiahnutý aj do organizačnej činnosti. Podnetom pre moju filatelistické pôsobenie boli celoštátne výstavy poštových známok - najprv BRATISLAVA 1952 ale najmä BRATISLAVA 1960, kde v súvislosti s vystavovaním mojej tematickej zbierky a získania vysokého ohodnotenia, prišiel som do styku s mnohými zväzovými funkcionármi a vlastne prostredníctvom mojej zbierky som sa zúčastnil aj na niektorých schôdzkach členov Slovenskej zložky Ústredia československých filatelistov. V období, keď sa uvažovalo o obnovení samostatnej záujmovej filatelistickej organizácie v ČSR, bol som ako delegát klubu pri týchto aktivitách. V roku 1965 na stretnutí bratislavských filatelistov som bol spolu s priateľom T.Jaššom navrhnutý za člena Ústredného výboru Zväzu československých filatelistov, do ktorého som potom v Prahe na ustanovujúcej konferencii ZČSF bol aj riadne zvolený. Tým sa moja trňová cesta filatelistického funkcionára začala...

■ Súbežne s obnovením samostatnej celoštátnej filatelistickej organizácie sa diskutovalo aj o potrebe vytvorenia organizačného článku, ktorý by bol nápmocný pri rozvoji organizovanej filatelie na Slovensku. Slovenskí zástupcovia zdôrazňovali, že riadenie činnosti klubov filatelistov z jedného centra v Prahe pre tunajšie špecifické podmienky je nevyhovujúce. Priblížte nám, v čom tkveli tie slovenské špecifiká?

S.Z.: Od prvých krokov v ústrednom orgáne ZČSF som si pozorne všímal nielen prácu v jej centre, ale aj v kluboch. Overalo som si podmienky, v akých pracujú kluby filatelistov v Čechách a na Morave a porovnával ich s podmienkami, v akých pracovala väčšina klubov na

Slovensku. Rozdiely v odbornej i organizačnej činnosti boli značné. V porovnaní s Čechmi členská základňa na Slovensku bola skromná, počtom na úrovni hociktorého českého kraja. I počet aktívnych funkcionárov bol u nás nevelký. Pravda, v niektorých mestá filatelia mala tradíciu a kluby si vedeli vytvoriť priaznivé podmienky na svoje aktivity, mali dobré aj funkcionárské zázemie i skúsenosti (Bratislava, Martin, Košice, Trenčín, Žilina, Trnava, Prievidza, Levice, Malacky, Zvolen, Detva, Ružomberok, Prešov, Rimavská Sobota, Lučenec a ľ.). Zo 152 slovenských klubov však tvorili len menšinu. Vo väčšine klubov sa zameriaval len na odber noviniek poštových známok. Slovenskí členovia UV ZČSF (T.Jaššo, S.Piško, Š.Bicák a ļ.) sme často diskutovali o otázkach zavedenia slovenskej organizovanej filatelie po vzore českých klubov. Videli sme, že usmerňovanie činnosti klubov nie je možné úspešne riadiť len z jedného centra v Prahe, ktoré nemohlo dosťatočne poznáť a vo svojej činnosti primerane zo hľadiskovat konkrétné podmienky klubov na Slovensku. Výsledkom našich analýz a úvah boli myšlienky na utvorenie osobitného strediska pre riadenie filatelie na Slovensku pod vedením slovenských členov UV ZČSF. Predpokladali sme, že k práci strediska by boli prizvaní aj aktivisti z jednotlivých krajov. Tak sa formoval návrh, ktorým sme chceli nadviazať na skúsenosti z existencie bývalej Slovenskej zložky Ústredia československých filatelistov.

■ Pražská jar v roku 1968 umožnila nielen hovoriť nahlas, ale aj urobiť mnoho takých vecí, ktoré predtým bolo neuskutočnitelné. Netrvala však dlho a v začínajúcom procese normalizácie už obnova slovenskej filatelistickej organizácie nebola tak jednoznačná. Ako sa táto vec vyvíjala, než sa uskutočnil historický zjazd slovenských filatelistov na Sliači?

S.Z.: Uvedený návrh som prednesol na schôdzke Predsedníctva UV ZČSF v decembri 1967. Zásadný odpor u českých členov predsedníctva vzbudil návrh na utvorenie osobitnej organizačnej zložky pre riadenie filatelie na Slovensku, ktorý väčšina z nich považovala za pokus o narušenie jednoty organizácie. Podľa mňa tento negatívny postoj vyplýval predovšetkým z neznalosti vtedajšej situácie vo filatelii na Slovensku. Po historických udalostiach začiatkom roku 1968 sa postupne menili postupe k otázkam vytvorenia riadiacich filatelistických orgánov na Slovensku. Veci dospel do takého štadia, že bol prijatý zámer na vytvorenie samostatných národných zväzov, ktorých by zastrešoval federálny koordinačný výbor. Ako vieme, tento zámer sa podarilo aj realizovať - 17.mája 1969 bol na Sliači ustanovený Zväz slovenských filatelistov. Krátko na to sa ustanovila Federácia československých filatelistov zložená z predstaviteľov oboch národných zväzov, ktorá pôsobila ako koordinačný orgán československej organizovanej filatelie.

■ Slovenské kluby obnovu ZSF privítali. Prvé dni existencie zväzu však neboli ľahké, ani jednoduché. Ako si spomíname na všetko to nadšenie a nevšedné úsilie filatelistov po odstupe vyše štyridsiatich rokov?

S.Z.: Obnovenie Zväzu slovenských filatelistov slovenskí filateliisti prijali s nadšením. Ústredný výbor ZSF sa s veľkým úsilím pustil do práce na zveľadeniu a aktivizovaní filatelistickej činnosti a odhodlanie dokázať svoju organizačnú i odbornú životoschopnosť sa stretávalo s narastajúcou podporou. Prišli aj prvé výsledky - už v prvom polroku sa zvýšil počet členov (dospelých i mládeže) ZSF, ustanovili sa a začali aktívne pracovať odborné komisie a postupne sa zvyšovala aj klubová aktivity, kládli sa základy vystavovateľskej, publikácej i propagácej činnosti. Napríklad v roku 1970 veľmi krásne sa rozvinula výstavná činnosť. Na margo tohto úspechu Predsedníctvo UV ZSF poznamenovalo pamätné slová, že v jednom roku ZSF uskutočnil takmer výstav poštových známok, aký počet sa nezaznamenal na Slovensku za uplynulé dve desaťročia. Pravda, nešlo všetko hladko a bez prekážok i rozličných problémov.

Po štyroch desiatkach rokov možno s plnou zodpovednosťou a s hrdostou konštatovať, že obdobie po obnovení samostatnej slovenskej filatelistickej organizácie znamenovalo najväčší rozvoj slovenskej organizovanej filatelia po každej stránke.

■ Navyše, nie každý prial existencii národným zväzom. Napríklad v kúloároch dlhý čas rezonovala ozvena výroku jedného českého predstaviteľa ZČSF, ktorý vriekol na adresu slovenských predstaviteľov ZČSF: „Nechajte ich, nech si len utvorí svoj zväz. Ved' oni zanedlho prídu a na kolenach nás budú prosiť, aby sme ich prijali späť!“ ?

S.Z.: Áno, začiatky boli mimoriadne ľahké. Bolo málo fundovaných funkcionárov, chýbali praktické skúsenosti i s delením majetku bývalého ZČSF boli niektoré neprijemnosti. Bolo tu však odhodlanie pracovať pre obnovnený ZSF, dobrá vôle i úsilie pomáhal. Dôležité bolo aj to, že spolupráca s českým zväzom sa vyvíjala priaznivo. Uvedený výrok ma však vtedy prekvapil a do značnej miere aj urazil. Na druhej strane však upevnil naše odhodlanie k vynaloženiu ešte väčšieho úsilia pre rozvoj ZSF, aby tento „priateľ“ nemal pravdu.

■ Pôvodná predstava dvoch národných zväzov, teda SČF a ZSF, ktorých činnosť by bola koordinovaná federálnym orgánom, začala sa pomaly ale isto transformovať na jednotnú filatelistickú organizáciu ZČSF. Ako vyzerala v praxi toto okliešťovanie právomoci národných zväzov?

S.Z.: Pôvodné predstavy o samostatnej práci dvoch národných zväzov sa však v krátkom čase začali meniť. V dôsledku politického vývoja spoločnosti sa určite snahy národných zväzov a to osobitne ZSF, dostávali znova do

Pohľad na časť účastníkov zasadania Ústredného výboru ZSF v roku 1976 (zľava): M. Veselský, T. Jaššo, S. Zrubec, S. Plisko, zástupca NF, E. Farabaky, J. Kovács, (vpravo v popredí) L. Króner

centralistického úsilia ZČSF. Okliešťovanie pocitovalo ZSF v tom, že ZČSF si namiesto koordinovania začína uplatňovať právomoci pri organizačných otázkach ZSF, pri publikácej činnosti i potlačovaní určitých, pre Slovensko prospešných aktivít. Bolo potrebné pri prerokovávaní niektorých slovenských iniciatív vynaložiť dosť úsilia na ich obhájenie. S uznaním možno konštatovať, že predstaviteľia ZSF dokázali v oboch funkčných obdobiah (1969-1979) obhájiť svoje stanoviská. Medzi iným napríklad aj nový typ filatelistických výstav (Moderna) i samostatný znak ZSF a potom aj vlajku.

■ Povedzte, pán doktor, prečo sa mnohé vlastné iniciatívy ZSF v minulosti nestretávali so sympatiami a neraz narážali až na nepochopiteľný odpor zo strany niektorých predstaviteľov federálnych orgánov zväzu? Čo za tým vziaľo?

S.Z.: Na túto otázkou sa mi dnes dosť ľahko odpovedať. Ja som sa nevedel zmieriť s tým, o čom bola väčšina funkcionárov i mnohých členov ZSF presvedčená, že to malo svoje korene v akejkoľvek tradovanej predpojatosti voči Slovákom aj z iných oblastí spoločenského života, že Slovákom nemožno v ničom dôverovať a všetko, čo prichádzalo zo Slovenska zaváňa separatizmom. Zostáva pravdou, že každý slovenský návrh sa prijímal najmenej s výhradami a hľadali sa dôvody „nezaoberať sa ním“. Moje stanovisko bolo pristupovať k tomuto problému trpezlivovo. Žiaľ, v jeho uplatňovaní som nebol úspešný. Spomínam si na prerokovávanie hned prej veľké správy o situácii organizovanej filatelia na Slovensku v Predsedníctve UV ZČSF v decembri 1967. Správu som predkladal z poverenia tohto orgánu a vypracoval som ho v spolupráci s ostatnými slovenskými členmi UV ZČSF. V správe, ako som to už spomienul, bol aj návrh na zriadenie organizačného riadiaceho orgánu pre Slovensko, zriadenie Slovenského výboru ZČSF po vzore ostatných organizácií Národného frontu. Tento návrh sa považoval za nepochopenie centralizačnej úlohy ZČSF a pokus o narušenie jednoty organizácie. Po tejto schôdzi predsedníctva som bol hlboko sklamaný postojom českých predstaviteľov k úprimným snahám slovenských členov

zaktivizovať filatelistický život na Slovensku. Vtedy som vážne uvažoval odísť zo všetkých funkcií v ZČSF. Slovenskí členovia mi však radili z funkcií neabdičovať, ale ani do našich návrhov neustupovať, daľej pracovať podľa svojich plánov na zveladení slovenskej organizovanej filatelie a naše návrhy opäť predložiť na prerokovanie vo vhodnom čase v budúcnosti, ktorý určite musí príť. A prišiel.

■ Hovorí sa, že je neskoro plakať nad rozliatym mliekom. Môžeme len konštatovať, že škoda nerealičovaných návrhov, projektov a nápadov, ktoré rozvoj ZSF nepochybne mohli ešte výraznejšie posunúť dopredu. A zrejme neboli to len slovensko-české vzťahy, ktoré pri organizačnej práci robili problémky. Keď sme sa dostali na takúto kritickú rovinu, povedzte prosím, ktoré momenty sa vo vašej funkcionárskej praxi zdali najkrajšie a ktoré najneprijemnejšie?

S.Z.: Rád si spomínám na odhodlanie a plnenie povinností prvého Ustredného výboru zvoleného na Slatiňany. Pravda, všetko sa nedarilo plniť podľa pôvodných plánov, vyskytli sa aj prvé ťažkosti. Ved všetko sme robili na kolenach a väčšinou doma alebo na svojich občianskych pracoviškach. Ale práca sa darila, nedostatok fortu bol kompenzovaný nadšením, radosť z vykonanej práce bola zjavná. Prvé funkčné obdobie ZSF považujem za roky vynikajúcej atmosféry spolupráce, vzájomného poznania a tým aj položenia dobrých základov pre roky nasledujúce. S rastom vzáu však rástli aj problémky.

Nerád si spomínam na niektoré neoprávnené názory na kontrolu plnenia priyatých uznesení v nasledujúcom, druhom funkčnom období, keď organizačný rozvoj vzáu bol už na svojom vyššom stupni, kedy sa začali prejavovať nepravidľivé mienky o určitom osobnom vedení organizácie a odsúvanie riešenia požiadaviek niektorých členov a klubov, najmä so týkalo vysokých nominálnych hodnôt nových československých poštových známkov. A potom i vytváranie osobných záštít voči niektorým členom. Medzi veci, ktoré ma zraňovali, patrilo niekedy aj podceňovanie práce ZSF zo strany niektorých mojich i osobných priateľov z Čech. Neboli mi takéto postejo príjemné. Po rokoch pocity sklamania a horkosti však pominuli. Čo sa mi zdá, a mrzí ma, je to, že si mnoho členov ZSF svoj zväz neváži a neuviedomuje si, že nám naša organizácia nespadla z ničoho nič z neba, nikto nám ju nedaroval, že samostatný zväz sme si museli v nelahkom zápalu a za nepriaznivých podmienok vybavit. A že je to zväz nás všetkých, nielen na to, aby sme ho kritizovali, ale najmä na to, aby sme prispeli k zlepšeniu jeho činnosti.

■ Ešte jednou otázkou sa vrátim k začiatkom činnosti obnovenejho ZSF. Aká bola spolupráca zväzu s rezortom spojov?

S.Z.: Dobrá. Môžem povedať, že značnou posilou ZSF v jeho počiatkoch a potom i v nasledujúcich rokoch bolo vzácne porozumenie a podpora zo strany vedúcich činitelov poštovej správy na Slovensku. Otázky spoločného zájmu a spolupráce sa otvorené prerokovali a konzultovali na pracovných stretnutiach, na ktorých sa vždy dospelo k dohode. Poštová správa sa na podujatiach ZSF vždy nejakou formou zúčastňovala, podľa svojich možností a charakteru podujatia ich podporovala organi-

začne, finančne i vecne. Podobne dobre sa spolupracovalo aj s Pofisom, pravda s rešpektovaním konkrétnych možností tejto špecifickej spojovej organizácie.

■ Patríte medzi filatelistických činovníkov, ktorí mali svoje vlastné kluby. Aké? Boli to málopočetné kluby, ktoré podľa vzádzových noriem nemali existovať. Vy ste však ich existenciu neraz vásnivo obhajovali a prihovárali sa o ich zachovanie. Medzi niektorími funkcionármi sa pre ne potom rozšíril názov „Zrubcové kluby“. To ste ani nevedeli?

S.Z.: Priznám sa, nepočul som o tom. Ale čo sa týka prihovárania sa za udržanie aj malých, početne nevýznamných klubov, osobitne na vidieku, tak to je pravda. Dodnes som presvedčený, že je potrebné udržať každú, i sebamenšiu organizačnú filatelistickú jednotku. Jednak preto, lebo nikdy nemôžeme vedieť, či sa časom nerozrastie čo do počtu i aktivity, ale najmä preto, že každý člen, nech je už registrovaný vo velkom alebo malom klube, je vždy rovnocenným príslušníkom veľkej rodiny filatelistov. Preto každý má byť vitaný.

V tejto súvislosti bude hľadám namiesto poznamenat, že v záujme zvýšenia úrovne činnosti sa vo vzáu priali rôzne normy, poriadky a pravidlá, ktoré určovali kto, čo a ako sa má robiť. To je, samozrejme, v poriadku. Spravidla však žiadne predpisy nevedia vystihnúť všetky prípady, ktoré život prináša. Dogmatické lipnutie na predpise aj v prípade, keď sa v niektorom prípade dostáva do rozporu so svojím pôvodným poslaniem, nie je prospešné.

■ Váš vrelý vzťah k slovenskej organizovanej filatelií ste prejavili mnohorakým spôsobom. Veľa práce a námahy ste venovali aj pátraniu po koreňoch slovenskej organizovanej filatelie, osobitne po zakladateľoch a členov Spolku Album v Kremnici, ktorí sa stali vašou „srdcovou záležitosťou“. Aký je Váš názor, venujú zberateľa dostaťok pozornosti svojim dejinám a osobnostiam, ktoré ich formovali?

S.Z.: Na rok 1983, keď sa v rodinnom archíve Ing.J. Lehotského v Kremnici objavili písomné materiály o založení a jestvovaní prvého slovenského filatelistického spolku ALBUM, si vždy s radostou spomínam. Boli to vzácné chvíle oboznamovať sa s týmto dokumentmi z rokov 1895-1910 písané v slovenskej reči. Sú to svedectvá skromné, ale o to vzácnejšie, že činnosť spolku patrila do kultúrnej oblasti života slovenských vlastencov pod vedením kremnického archívára a historika Pavla Krížku. Po písomnostiach sa nám pri velkom úsilí rodiny Lehotskovic a Dr.L.Jasenáka, riaditeľa Múzea mincí a medailí v Kremnici, podarilo zhromaždiť i niektoré fotografie činovníkov a členov spolku. Deväťdesiate výročie založenia spolku ZSF dôstojne oslavil vydaním publikácie o činnosti spolku, pamätnej medaili a usporiadaním národnej výstavy poštových známkov v Kremnici. Podobne si ZSF pripomienul i storočnicu spolku v roku 1995.

Slovenská filatelistická verejnosť so záujmom prijať objavenie dokumentov o začiatkoch organizovanej filatelie. Nezdá sa mi však, že by zberateľia poštových známkov venovali svojim dejinám, celonárodným i regionálnym a ich priekopníkom všeobecne, nejakú osobitne veľkú pozornosť. Preto osobitné uznanie patrí tým súčasným

funkcionárom i klubom, ktoré si dôstojne spomínajú na počiatky a cestu organizovanej filateliu vo svojich mestách a na ich okolí. Usporiadajú pri týchto výročiach filatelistické zhromaždenia, výstavy a výstavky, vydávajú publikácie, zabezpečujú používanie príležitostných poštových pečiatok a iné vhodné aktivity. Bolo by správne venovať sa v kluboch popri iných starostiah dnešných čias i tejto oblasti a zhromažďovať dokumenty k tomu. Naši predchodcovia si to za ich obetavú prácu zaslúžia.

■ Niekoľko hriešne zanedbávame aj to, čo bolo, čo sa stalo. Čo už povedať potom hovoríš o tom, čo nebolo, čo sa nepodarilo realizovať? Napríklad zámer vybudovať v Kremnici Dom filatelie. Nie je vám trochu ľuto, že tento projekt sa nerealizoval?

S.Z.: Nie je zriedkavosťou, že dobre myšlené i pripravované plány sa napriek vynaloženému úsiliu nepodarilo uskutočniť. Nie vždy boli tomu na príčine niektorí funkcionári alebo kolektív aktivistov. Tak to bolo aj so zámermi vybudovať v Kremnici Dom filatelie so vzdelávacím strediskom a dokumentačným oddelením dejín slovenskej organizovanej filateliu. A bol tu aj plán na postupné položenie základov múzea slovenskej filateliu. Začalo to slušne. Bol vybratý vhodný dom v historickej časti mesta, bol aj renovovaný, ale rozhodnutia o jeho využívaní sa zmenili a zámeru o vybudovaní Domu filatelie, ziaľ, ostali len zámermi.

Teší ma však, že sa Slovenská pošta v Banskej Bystrici ujala iniciatívy i na tomto úseku a verím, že Poštové múzeum vo vhodnom čase pritípi vo svojich priestoroch i oblast filatelie, ako je to v mnohých štátach.

■ Vo svojej aktívnej činnosti ste často zdôrazňovali kultúrny a spoločenský význam filatelie. Vo Vašom chápání táto záľuba vždy má byť spätá so spoločenským dianím a malá by sa svojimi špecifickými prostriedkami angažovať aj za národné a všeľudské ideály. Preto na záver nášho rozboru rád by som Vám položil otázku, v čom vidíte budúcnosť filatelie? Čím môže táto ušľachtilá záľuba prispieť spoločnosti na prahu 21. storočia, ktorá sa borí dosiaľ s nebyvalými problémami?

S.Z.: Poštové známky popri zachovaní svojho pôvodného poslania v poštovej prevádzke stali sa v súčasnosti výtvarnou vizitkou vydávajúcej krajiny, jej kultúry, história, technickej vyspelosti i prírodných krás a bohatstva. Stali sa významným propagačným a vzdelávacím prostriedkom a ako objekty zberateľského zájmu majú masový charakter prístupný všetkym vrstvám záujemcov. A tu je v súčasnosti - a verím, že aj v budúcnosti - aj hlavná náplň a poslanie filatelie. Nech sa už zberateľský záujem sústredí na vznik známky a jeho sprievodné znaky, alebo dokumentáciu jej použitia, či zobrazený námet alebo príležitosť, ku ktorej bola vydaná, filatelia má čo povedať aj človeku v tomto pretechnizovanom storočí. Jej budúcnosť vidím v ešte užšom prepojení emisnej činnosti a filateliu so spoločenským životom a vo zvyšovaní verejnej prezentácie poštových známok a ich zberania. Dá sa predpokladať, že bude pokračovať hľadanie nových súvislostí poštových známok a filateliu, ozrejmovanie ich významu. Nazdávam sa, že filatelia môže prispieť svojou kultúrnou podstatou aj k udržaniu

Filatelistické výstavy, nech sú už menšieho či väčšieho rozsahu, súčasné alebo nesúčasné, vždy sú významnými sviatkami filatelistov. Medzi výstavy, ktoré zohrali dôležitú úlohu v obnovenej Zväze slovenských filatelistov, patrili aj Národné výstavy poštových známok MARTINIA uskutočnené v Martine v rokoch okruhlého jubilea SNP. Fotografia zachytia Dr.S.Zrubca s ústredným riaditeľom spojov SSR Ing.Ondrejom Kovácom (vpravo) pri otváraní výstavy MARTINIA 1979 v priestoroch SNM

vnútornej duchovnej vyravnanosťi človeka, v pretechnizovanej a hlučnej dobe tichými chvíľami venovanými zbierkam blahodárne pôsobit na pookriatie mysele, náchádzanie harmonie, inšpirácie, načerpanie nových duševných sil. Bude však záležať na nových generáciách filatelistov, aké ciele, ideály a predsažvazia si stanovia, aké zberateľské hodnoty budú presazovať. Pravdaže, doterajšie tradičné odbory filateliu nezaniknú, nadalej budú významnými odvetviami filateliu. Aj ony sa však budú svojimi špecifickými spôsobmi meniť a rozvíjať. Verím, že úspešne.

V mene čitateľov i menom svojim Vám úprimne dákujem za poskytnutie rozboru, za nevšednú ochotu podeliť sa o Vaše bohaté filatelistické vedomosti a skúsenosti. Rozhovor sme ukončili, hoci som presvedčený, že zdaleka sme nevyčerpali studiu Vašich poznatkov, o ktorých by bolo žiaduce sa zmieniť. Azda niekedy inokedy. Všetko najlepšie, pán doktor! Nech Vám sily, zdravie, šťastie, dobrá pohoda a životný optimizmus vydržia ešte dlhé roky!

□ Rozhovor pripravil, za pozornosť čitateľov i za príjemné chvíle strávené v spoločnosti dr.Severína Zrubca dakuje **Viliam Kučera**

PREHĽAD ZNÁMKOVÝCH KRAJÍN NA ÚZEMÍ BYVALEJ JUHOSLÁVIE

Vladimír Gabriška

V procese národnej emancipácie v deväťdesiatych rokoch 20. storočia sa Juhoslovanská federácia postupne rozpadla na päť medzinárodne uznávaných krajín: Slovinsko, Chorvátsky, Bosna a Hercegovina, Makedónija a Juhoslávia. Avšak počet známkových krajín v tomto teritóriu je oveľa vyšší. Boli vydané aj dve lokálne emisie známkov pre mestá.

A - SLOVINSKO

1. Slovinsko - Prvá známka bola vydaná 26.6.1991 s nominálnou hodnotou ešte v dinároch, druhá emisia vydaná 26.12.1991 má už označenie nominálnej hodnoty v tollároch.

B - CHORVÁTSKO

1. Chorvátsky - Prvá známka bola vydaná 9.9.1991, vydané boli len definitívne známky.
2. SAO (Srbska autonómna oblast) Krajina - Vydaná bola len jedna známka ako pretlač chorvátskej známky (lietadlo) s nominálnou hodnotou 1 dinár dňa 19.12.1991.
3. SAO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem - Vydaná bola len jedna známka ako pretlač chorvátskej známky s nominálnou hodnotou 2 dináre dňa 1.11.1991. Uzemie je to isté ako v predošom prípade (bod 2).
4. Republika Srbska Krajina, územie Chorvátska obývané Srbmi - Prvá známky boli vydané 24.3.1993, vydané boli len definitívne známky.

5. Sremsko-Baranská oblasť, zvyšok Republiky Srbská Krajina, ktorá sa po vojne postupne integrovala do Chorvátska. Tento proces bol zakončený 19.5.1997. Posledná časť územia Krajiny známky vydala na jar 1997 pod názvom Sremsko-Baranská oblasť. Celkom bolo vydaných 5 známok (3 výplatné 12.2.1997 a 2 príležitosné EUROPA 12.4.1997) a 1 hárček (vydaný v štyroch variantoch).

6. Okučany - lokálne vydanie pre mesto Okučany v Srbskej Krajine (obsadené chorvátskym vojskom a následne získané späť Srbmi). Po obsadení mesta Srbmi bola vydaná jedna pretlačová emisia.

C - BOSNA A HERCEGOVINA

1. Bosna a Hercegovina (moslimská) - Prvá známky boli vydané 27.10.1993 - len definitívne známky.
2. Herceg-Bosna (chorvátska) - len definitívne známky od 12.5.1993.
3. Republika Srbská - Prvá pretlačová emisia na výplatných známkach Juhoslávie bola vydaná 26.10.1992, prvé definitívne známky boli vydané 11.1.1993.
4. Doboj, mesto v srbskej časti Bosny - V mesiacoch júl až august 1994 bolo vydaných 10 pretlačí s označením A a R (A = obyčajný list, R = doporučený list) bez názvu mesta na výplatných známkach Republiky Srbskej. Neupotrebené známky boli úradne zničené koncom roka 1994.

D - MAKEDÓNIA

1. Makedónija - Prvá známka bola vydaná 6.9.1991 k referendu o nezávislosti (ide o známku Makedónie ešte v dobe, keď bola vo zväzku s Juhosláviou). Prvá známka samostatnej Makedónie bola vydaná 8.9.1992.

Tri hodnoty z desaťnámkovej série juhoslovanských známkov s pretlačou „Republika Srbska“

Uzážka z definitívnych vydaní známkov „Republika Srbska Krajina“ z roku 1993

E - JUHOSLÁVIA

1. Juhoslávia - Ide o pokračovanie emisnej činnosti bývalej Juhoslávie.
2. Srbsko - Dobročinné známky určené len pre Srbsko - ročne ide len o niekoľko známkov.
3. Kosovo - 5 známok vydaných medzinárodnými silami v roku 2000.
4. Čierna Hora - Známky vydané v roku 2001 v súvislosti s úsilím o osamostatnenie sa republiky. Na známkach je uvedená nominálna hodnota v DM.

V prípade známkov Svobodna Crna Gora ide s najväčšou pravdepodobnosťou o fialifikáty.

V prípade ďalších, tu neuvedených „známkových krajín“ a tzv. lokálnych vydaní, spravidla sa jedná len o výrobky rôznych podnikavcov, ktoré boli vyhotovené pre špekulačné účely a v poštovéj prevádzke neboli použité.

Literatúra:

- [1] Katalóg MICHEL EUROPA
- [2] Ačanski: Katalog Poštanskih Maraka i Novca
- [3] Miroslav Milanović: Katalog MM

Chcete mať v roku 2002 zabezpečené všetky čísla časopisu ZBERATEĽ?

Najspoločnejším spôsobom je jeho predplatie. Podrobnejšie informácie o predplatnom a výhodách pre abonentov časopisu v roku 2002 nájdete na str. 7

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Redakcia neručí za obsah
a znenie informácií o jednotlivých
podujatiach.

Kalendár podujatí s uvedením miesta, termínu konania a ďalšími informáciami je zostavenný podľa podkladov, ktoré pre redakciu poskytli ich usporiadatelia.

CELOŠTÁTNE a REGIONÁLNE PODUJATIA

→ 5.január 2002 BRATISLAVA

BURZA ODZNAKOV, MEDAILÍ, MINCÍ a VYZNAMENANÍ •

Spoločenská sála Strediska kultúry Bratislava - Nové Mesto, Vajnorská ulica č.21, od 8.00 do 12.00 hod. • Ďalšie burzy v roku 2002: 2.2., 2.3., 6.4., 4.5., 1.6., 7.9., 5.10., 9.11. a 7.12.2002 ■

Zberatelia TK opäť v Metropolke

Zberatelia telefónnych kariet sa opäť môžu streňať ako predtým každú stredu medzi 15.30 a 18.00 hod. v kaviarni Metropol v Bratislave, v zadnom salóniku na 1. poschodi. Konzumácia je potrebná ■ (mj)

→ 26.január 2002 PRAHA

KLUB ZBERATEĽOV KURIÓZIT PRAHA (Menza VŠE, Italská ul., Praha 3) usporiada 26.1.2002 výročnú členskú schôdzku (od 9.00 do 10.15 hod.) a stretnutie zberateľov všetkých odborov (od 10.15 do 14.00 hod.) • Ďalšie podujatie sa uskutoční 23.2.2002 - Stretnutie zberateľov modelov, figuriek a figuriek z Kinder vajíčok (od 8.00 do 12.00 hod.) ■

→ 17.február 2002 TRENCÍN

TRADICNÁ CELOSLOVENSKÁ FILATELISTICKÁ BURZA • KULTÚRNE STREDISKO DLHÉ HONY • Ďalšie celoslovenské burzy v roku 2002 sú plánované v termínoch 19.mája, 22.septembra a 10.novembra 2002 ■

→ 16.marec 2002 POPRAD

CELOŠTÁTNA FILATELISTICKÁ VÝMENNÁ SCHÔDZKA • AJ TELEKARTY, POHLADNICE - SOU stavebné, Okružná ulica, od 8.00 do 12.00 hod. Kontaktná adresa: Ing. Rančák, Štúrova 126 / 5, 058 01 Poprad ☎ 052 / 772 8426 ■

PRAVIDELNÉ KLUBOVÉ BURZY a STRETNUTIA

■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY - Dobrovicova ul. 14 (Suvorovov internát) • Každú nedelu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - NUMIZMATIKA • Výmenné schôdzky bratislavskej pobočky SNS - Dobrovicova ul. 14 (Suvorovov internát) • Každú nedelu od 8.00 do 12.00 hod. • Vstupné 10 Sk ■ **BRATISLAVA** - TELEFÓNNE KARTY • Bulharská predajňa VITOŠA, Špitálska ul., 1.poschodie, každú stredu od 16.00 do 18.00

hod. (provozírium) ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Budova Elektropriekatu, Partizánska cesta • Každú druhú a poslednú nedelu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **KEZMAROK** - FILATELIA • Dom detí a mládeže, Starý trh č. 25 • Každú prvú nedelu v mesiaci od 10.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA • Posádkový klub armády, Masarykova 17 • Každú nedelu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedelu od 9 do 12 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA • CK Junior, Sládkovičova ulica • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **LUCENEC** - NUMIZMATIKA • Bufet Malá ryba, L.Štúra 6 (pri Lekárni) • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **MARTIN** - FILATELIA • Pravidelné výmenné schôdzky s odbornými prednáškami • Dom kultúry Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18.00 hod. ■ **MARTIN** - TELEFONNE KARTY • TELECARD CLUB pri Posádkovom klube armády, Šoltészovej 3 • Každú druhú stredu (párny týždeň) okrem sviatkov od 16.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Mestské kulturné stredisko, malá zasadacia (I.posch.) • Vždy druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. ■ **NITRA** - FILATELIA, FILOKARTIA • Centrum voľného času Domino, Štefánikova trieda • Každú prvú nedelu v mesiaci od 8.00 do 12.00 hod. ■ **NOVÉ ZAMKY** - FILATELIA • Kaviareň hotela Korzo, Hlavné námestie • Každú druhú a štvrtú nedelu v mesiaci od 9 do 12 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, FILOKARTIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času „Ahoj“, Teplická 83 (pri Vojenskom kúpeľnom ústave), Piešťany • Každú nedelu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Zasadacia Pošty POPRAD 2 • Každú prvú a tretiu stredu v mesiaci od 17.00 hod. ■ **POPRAD** - NUMIZMATIKA, FILATELIA • Podtatranské múzeum Poprad • Každú prvú nedelu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Čierny orol (PKO), Hlavná ulica č.50/a (I.poschodie, mestnosť nad vchodom) • Každú nedelu (okrem sviatkov a prázdnin) od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Kaviareň hotela Magura • Každú nedelu (okrem sviatkov) od 8.00 do 10.30 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA - schôdzky pobočky SNS • Hornonitrianske múzeum • Každý prvý štvrtok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **RUZOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **RUZOMBEROK** - NUMIZMATIKA • Liptovské múzeum • Každý štvrtý štvrtok (okrem júla) od 17.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VÉS** - FILATELIA • Centrum voľného času, Levočská 14 • Každý párný týždeň vo štvrtok od 16.00 hod. ■ **TRENČÍN** - FILATELIA • Kultúrne stredisko, Dlhé hony • Každú nedelu od 9.00 do 12.00 hod. ■ **TRENČÍN** - NUMIZMATIKA • Dom armády • Každú druhú sobotu v mesiaci od 7.00 do 12.00 hod. ■ **TRNAVA** - KALOKAGATIA • Centrum voľného času, Strelecká 1 • Každý štvrtok od 16.00 do 18.00 hod. (TIRNAVIA) ■ **VRANOV n/T** - FILATELIA • VŠETKY ZBERATEĽSKÉ ODBORY • Mestský dom kultúry, M. R. Štefánika 875 / 200 • Každú prvú nedelu po 15-tom v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov ■ **ZILINA** - FILATELIA • Budova Mácie slovenskej, Hollého ulica • Každú stredu od 16.30 do 19 hod. a v nedelu od 9.30 hod. □ (R)

ČO PÍŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 11 / 2001

Predposledné číslo Filatelie má za nosný článok Františka Čruha: Euro na startu. Komplexne v ním podáva doteď známe informácie z jednotlivých štátov, ktoré budú od 1.1.2002 používať jednotné európsku menu Euro. Mimo prepočet súčasných mien na menu spoločnú autor tlmoci z dostupných prameňov, ako dlho budú v jednotlivých štátach platíť doterajšie známky. Taktiež upozorňuje na možnosť zmešaných frankatúr (dokonca troch vydani: známky v národnnej mene, známky iba v Euro a známky, na ktorých sú vyznačené obe meny). V článku sú vyobrazené averzy (3 druhy) a reverzy (12 rôznych, každá zúčastnená krajina vlastným motívom) jednotlivých minci, ako aj bankovka v hodnote 100 ECU (skúšobná tlač zo začiatku 90. rokov). Nakoniec je poukázané na možnosť filatelistickej dokumentácie prechodu na Euro. Z pera tohto istého autora je pozvánka na výstavu Adolfa Bornu do poštového múzea. Seriál o Frankatúrách na listových zásielkach v rokoch 1918-39 v Československu, tento raz o emisiách Mestá a krajiny 1929, TGM 1930 a Hrady 1932. Známkom medziwojnovej ČSR je venované aj deviate pokračovanie seriálu V. Malovíka Označovanie tlačových dosiek čs. známok v rokoch 1918-39. Vyberateľný prílohu tohto čísla tvorí ďalšia časť špecializovanej príručky V. Zedníka o Doskových chybách na známkach České republiky tlačených rotačnou oceľotlačou v kombinácii s hlbkotlačou v roku 1994. Dvojica autorov J. Brožová - Z. Pěnkava popisujú známkové polia na hárčeku H 2604: IX.ročník BIB z roku 1983. Problematikou známok povojnového Československa sa zaoberá aj (nedávno zosnulý) Ing. Alois Mysliveček v článku Nepublikované alebo menej známe poznatky o čs. známkach, prepážkových listoch a hárčekoch. Zaujímavé je odstartovanie ďalšieho seriálu Tlačovina - populuška medzi celistvostami autora Karla Bláhu. Vladimír Feldmann, inak víťaz ankety o najlepšieho autora Filatelie za rok 2001 (za najlepšiu autorku bola vyhodnotená Helena Hodková), píše o Označení hodnoty na protektorátnych známkach. Spomedzi informácií sú najrozšírejšie správy z Národnej výstavy Euregia Egrensis Karlove Vary 2001 a o veftrhu Sbäretel □ ik

■ BÉLYEG VILÁG (Maďarsko) ■ 10 / 2001

V úvodníku novembrového čísla redakcia časopisu na základe listu čitateľa (L.Halmos) otvára diskusiu o otázkach súčasnej filatelie, konkrétnie protirečenia medzi FIP-ovskými zásadami hodnotenia a praktickými možnosťami tvorby analogických pohľadníc. Diskusia pod názvom Čo bude s tebou, filatelia? pokračuje ďalším príspievkom. L.Juhász sa zaobera otázkami vývoja námetovej filatelie ako „dietaťa 20.storočia“ v príspivku, ktorému dal názov „Nové storočie - nové zberateľské formy?“. Časopis prináša ďalšiu 12.časť pojednania I.Ácsa o dejinách Maďarska v odraze na poštových známkach. Kunsthistorik a námetár L.Molnár sa vo svojom príspevku zaobera filatelistickými súvislostami svetoznámeho Mišenského porcelánu. Vedúci autorského kolektívu I.Zalaváry recenzuje nový (2002) katalóg poštových známok. Témou príspievku L.Horvátha sú erby Podkarpatskej Rusi v ukrajinskej filatelii. Časopis primeraný priestor venuje aj zväzovej činnosti - okrem iného v tomto čísle uverejňuje

prehľad spravodajcov odborných sekcií a pracovných skupín, ktoré zväz vydáva (je ich 14) i plán odborných prednášok v roku 2002 □ vkn

■ ORBIS PICTUS (Maďarsko) ■ 1-2 / 2001

Trochu oneskorene sa nám dostáva do rúk prvé tohtočné dvojčíslo spravodaja sekcie zberateľov slovenských a českých známok. Úvodné strany sú venované prehľadu členskej základne a spomienke na zakladajúcich členov sekcie pred 15-timi rokmi. Spravodaj uverejňuje článok D. Soókyho o polených prvých rakúskych známkach použitých na území Slovenska (uverejnené v Zberateli č.4/2001), od toho istého autora príspevok o českých automatóvych známkach a do tretice od toho istého autora pojednanie, ktorému dal autor názov „Slovenský národ a známka“. Veľký priestor redakcia spravodaja už tradične venuje informáciám o činnosti a najnovinkám slovenských a českých známok, celinám i priležitosťným poštovým pečiatkam □ vln

■ MAXIMA-REPORT ■ 3 / 2001

Tretie číslo Maxima-Reportu z roku 2001 z 24 stránok venuje 8 strán slovenskej maximafilii. Uverejnený je článok s názvom „Môj exponát-Slovensko“, kde v úvodnom liste oboznamuje čitateľa so základnými údajmi o Slovensku (štátné zriadenie, zemepisné údaje, dejiny Slovenska, hrady a zámky, umenie, literatúra, krásy Slovenska, fauna a flóra). Reprodukovaných je 15 pohľadníc (CM) z uvedenej tematiky. Touto formou prispievajú filatelisti k propagácii našej vlasti v zahraničí □ J.Molnár

Príležitosťný hárček pripravína 1000 rokov Litvy

Príležitosťný hárček so štyrmi známkami vydala poštová správa Litvy v lete 2001 k miléniu tejto pobaltskej krajiny. Na ľavej hornej známke je vyobrazená litovská štátova zástava, na pravej štátny znak. Pod ním je priestor medzihlárska s pohľadom na hlavné mesto Litvy Vilno. Na spodnej dvoch známkach je zobrazená mapa Litvy a mapa Európy s vyznačením jubilujúceho štátu. Autorom výtvarných návrhov emisie je H.Ratkovičius. Nominálne hodnoty všetkých pamätných známok sú 2 LK, vytlačené boli viacfarebným ofsetom v Štátnej tlačiarne cenných papierov v Budapešti □ Zc

INZERCIA

Podmienky inzerovania: Cena za jeden riadok v rubrike INZERCIA je 20 Sk. Za inzerát zvýraznený rámčekom účtuješme príplatok 35 Sk. Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme 30%-nú zľavu. Abonenti časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerát zdarma. Uhrádza inzerát, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme písat na stroj (počítač) alebo čitateľne paličkovým písmom. Uverejnené sú v najbližšom čísle časopisu v došom poradí. Komerčné inzeráty resp. reklamy vrátane ich grafickej úpravy účtujejeme na základe osobitného sadzobníka, ktorý na požiadanie zašleme, alebo dohodou.

■ **ZA BALÍKOVÉ SPRIEVODKY (velký skart)** i jednotlivé kusy z územia Slovenska do r.1947 ďalej obdobný materiál z neskorších rokov, príp. aj iný fil. materiál. Požadované aj kúpim. Dušan EVINIC, Polská 4, 040 01 Košice Z 120

■ **VYMENÍM KLASICKÝ NOTOVÝ MATERIÁL** za numizmatickú alebo filatelia. Skladby sú na husle - klavír a to symfónie, sonáty, etudy, koncertné opusy, valčíky od Bacha, Beethovena, Mozarta, Wagnera, Schuberta, Griega atď. Na požiadanie pošleme zoznam. Vojtech SÁRFI, ul.Lukáča 11, 936 01 Šahy, ☎ 036 / 741 2425. Z 121

■ **SLOVENSKO KOMPLET FDC 1993-2001** za 6600 Sk a iné komplety SR podľa vášho výberu na adresu: Lubomír BLAŽEK, Révová č.38, 811 02 Bratislava. Z 122

NOVOTVORENÁ ZBERATEĽSKÁ PREDAJŇA

Predaj (aj komisionálny) a výkup:
ZNÁMKOVÝ MATERIÁL, POHLADNÍC,
TELEFÓNNYCH KARIET
a VYZNAMENÁNÍ

Bratislava, Medená ulica 18
☎ 0905 599 990

Otvorené: Po-Pia 9.³⁰-18.³⁰, So 9-13

■ **PREDÁM ★★ SR:** PL 1 (350,-), PL 24 (100,-), FDC: 1 (120,-), 2 (80,-), 5 (100,-), 6 (180,-), 7-9 (70,-), kompletný ročník FDC 1993 (850,-). Pri väčšom odbere zľava. Michal ŽIKA, Sečovská 8, 821 02 Bratislava, ☎ 0903 942 017. Z 123

zoznam pošleme zdarma. Róbert KO-PAJ, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, ☎ 0817 6421416 večer. Z 127

■ **HLADÁM PARTNERA NA VÝMENU**

○ známok ČSR II za ○ ČSR II. Róbert KYTKA, 908 74 Malé Leváre 95. Z 128

■ **PREDÁM SADU OBEHOVÝCH MINCI SR 2000** za 550,- Sk. Michal ŽIKA, Sečovská 8, 821 02 Bratislava, ☎ 0903 942 017. Z 129

■ **VYMENÍM NEOEPEČIAKOVANÉ SLUŽOBNÉ OBÁLKY CSO 6** za neopečiatkovane CSO 3a, CSO 3b, CSO 4b a CSO 5, prípadný rozdiel doplatíme. ☎ 0905 470 884, 051 77 256 29. Z 130

■ **PREDÁM ★ a ○ ZNÁMKY ČSR, Pol., Mad., Angl. aj FDC kompl. roč. týchto štátov. Tiež klas. Rak-Uhor. Inf. za zn. na odpoved. M.PALUBJAK, 29. aug. 166, 058 01 Poprad.** Z 131

■ **BULHASKÝ ZBERATEĽ HLADÁ** ○ Slovenský štát 1939-1945 a ○ TL Slovensko 1993-2000 výmenou za BG ★★ a ○. Todor Drumev POPOV, BG-9424 Žitnica, ob.DOBRIČ. Korešpond. rusky, príp.anglicky. Z 132

■ **KF 54-01 A SKF KOŠICE PRIJME A ZASLE VÝBERY** do kolovania. Správca kolovania Teodor MAGDA, Zborovská 2, 04001 Košice. Z 133

■ **PREDÁM ★★ ZNÁMKY, HÁRČEKY,** pošt. lístky a listy ČSR 1993-1999. I.LUŽÁK, Púpavová 2, 841 04 Bratislava 43, ☎ 654 25 054. Z 134

■ **KÚPIM ★★ FAERSKÉ OSTROVY:** Mi. 252-5; BF 5, BF 7; zošitky MH 4 - MH 10; kompl.ročníky 1996-2000. Jozef HANZLIK, Karpatská 7, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. Z 135

Barasa filatelia

Predaj známok
a filatelistických potrieb
Abonencia z celého sveta

Numizmatika

Predaj výrobkov
Kremnickej mincovne

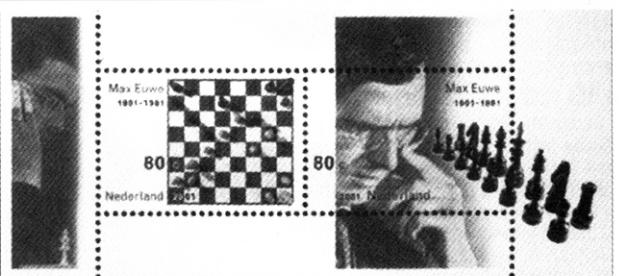
Predajňa: Májikova 2 (Avion)
81117 Bratislava 1
Tel./Fax 07-55 42 46 47

■ **PREDÁM 10 KG SKARTU USA, RAKÚSKA, ŠVAJČIARSKA, USA** -2200 Sk, Rakúsko 2400 Sk, Švajčiarsko 3000 Sk. Slovensko malý formát na študijné účely 150 kg - 10000 Sk. Róbert KO-PAJ, SNP 46, 940 01 Nové Zámky, ☎ 0817 6421416 večer. Z 124

■ **KÚPIM ZNÁMKU SR č.75 s VCH.** Ponuky na e-mail: timbrox@zmail.sk. Z 125

■ **PREDÁM KOMPLETNÚ ZBIERKU ★★ SR 1993-1999**, všetko za nominál + albumové listy Pofis I-II diel, zasklené. Marián KLEMON, 908 49 Kátov 170, ☎ 0907 480 737. Z 126

■ **PONÚKAM SKART Z CELEHO SVETA** v balíkoch 1 kg až 10 kg - ponukový

POCTA ŠACHOVÉMU VELMAJSTROVI ■ Holandsko v roku 2001 uctilo vydaním dvoch známok na pamätnom hárčeku svojho prvého majstra sveta v šachu. Max Euwe (1901-1981) od svojej mladosti sa vásnilo nová šachu, v roku 1929 sa stal amatérskym majstrom sveta a v roku 1935 sa stal víťazstvom nad presláveným velmajstrom Rusom Aljechinom. Grafik R.Fuchs nakreslil na prvú známku obrázok šachovnice s figúrkami v postavení hry, v ktorej M.Euwe získal titul majstra sveta víťazstvom nad Botvinikom. Na druhej známke vytvorila kompozíciu fotografia majstra s radom nakreslených šachových figúrik □ Zc

ČO JE ČO.

Bratislava Pozsony Pressburg

FIRMA FILATELIA ALBUM

vydala novú publikáciu encyklopédického charakteru. Publikácia s názvom **ČO JE ČO** na 134 stranách obsahuje vyše 12000 názvov obcí celého bývalého Uhorska (zostavené v abecednom poradí podľa pôvodných maďarských názvov, s označením do ktorého štátu patrí v súčasnosti, s uvedením súčasného slovenského názvu obcí ležiacich na území SR). Publikácia je ilustrovaná farebnymi reprodukciami vyše 400 pohľadníc (litografie a koláže) z územia Slovenska. Cena publikácie je 600,- Sk. Objednat si ju možno na adrese: **FILATELIA ALBUM, Lazaretská ulica 11, 811 08 BRATISLAVA, telefón / fax: + 421- 7- 5296 7411**

ALBUM ZIKA

NEHLADAJTE MA DOMA, NÁDDETE MA NA INTERNETE
www.albumik.sk
MZIKA@HOTMAIL.COM
TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

FIRMA ZBERATEĽ

stále vykupuje

HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ KUSY
ZNÁMOK, MINCI A POHĽADNÍC

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

831 02 Bratislava, Račianska 17
 02 / 44 250 149

e-mail: [zberatel @ nextra.sk](mailto:zberatel@nextra.sk)

Otvorené pondelok až piatok
od 10.⁰⁰ do 18.⁰⁰ hod.

ERVO
ŠPORT

Ervín SMAŽÁK
Lotyšská 16
821 06 Bratislava
tel.: 02/45246 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prílače, priležitosťné poštové ☎ a strojové príležitosťné ☎)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympia a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Prijíjam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympia a šport (celý svet).

Clenovia SSSOF pri Slovenskom olympijskom výbere majú 10% -nú zľavu pri materiáloch firmy ERVO.

Firma

Katalóg
Zvolen

Námestie SNP č.37, ☎ 045 / 54 29 814

Predávame a vykupujeme materiál z oblasti
**filatelie, numizmatiky, notafilie,
filokartie, telefónnych kariet**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

FIRMA ZBERATEĽ PONÚKA

V tejto rubrike ponúkaný materiál je možné zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, číslo telefónu 02 / 44 250 149, e-mail: zberate@nextra.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky, k cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkanych materiálov platia vždy len do vydania ďalsieho čísla časopisu *Zberateľ*.

PRE ABONENTOV ČASOPISU POSKYTUJEME NA VŠETKY PONÚKANÉ POLOŽKY 5 % ZĽAVU !

Slovenský štát 1939-1945 ★★

(Katalóg ZSF 2001)

1	- 60h	M.R.Štefánik (modrá)
2	- 5h	Stredný štátny znak
4	- 20h	Stredný štátny znak (tehlová)
5	- 25h	Stredný štátny znak
7	- 40h	J.A.Komenský
10	- 60h	M.R.Štefánik (fialová)
11	- 60h	M.R.Štefánik (modrá)
13	- 1,20	Mukačeveo
14	- 1,50	Banská Bystrica
15	- 1,60	Kutná Hora
16	- 2,00	Zvíkov
17	- 2,50	Štrečno
18	- 3,00	Český Raj
19a	- 3,50	Slavkov u Brna (červená pretača)
19b	- 3,50	Slavkov u Brna (modrá pretača)
20	- 4,00	Lázně Poděbrady
2-23		kompletná pretačová séria
3, 4, 6	(znaky), 8, 9, 12	(portréty)
20KD	- 4,00	Lázně Poděbrady, kupón dolný
20KH	- 4,00	Lázně Poděbrady, kupón horný
21KL	- 5,00	Olomouc, kupón ľavy
21KP	- 5,00	Olomouc, kupón pravý

23A-24A	A.Hlinka, pretač / Česko-Slovensko
23B	- 50h detto, zúbok.10%
S23A	- 50h spojka 2 známok
S23A	- 50h spojka 4 známok
S23A	- 50h spojka 4 známok, VPO
S23B	- 50h spojka 4 známok
S23B	★ - 50h spojka 4 zn. (stopa po nálepke)
25A-32A	A.Hlinka, séria (8 ks)
30yA - 1 Ks	A.Hlinka, zvislý raster
34-37	M.R.Štefánik, séria (4)
40x-42	Ludové motívky, séria (3)
56-58	Memorandum, séria (3)
68-71	Výstavné, séria (4)
87-89	Vojenské, séria (3)
98-105	Kniežatá, séria (8)

106-110	Tatranské (veľký formát), séria (5)	10,-
115-118	Pred ohnivým drakom, séria (4)	25,-
119 - 2+4Ks	Detom	20,-
H 119	Detom, hárček	650,-
800,-	120-125 J.Tiso, séria (6)	40,-
40,-	125S - 10Ks J.Tiso, spojka 4 známok	550,-
25,-	L 1-10 Letecké, séria	85,-
180,-		
10,-		
7,-		
450,-		
30,-		
100,-		
80,-		
35,-		
35,-		
1050,-		
1850,-		
550,-		
10500,-		
kus á 3,-		
2100,-	Ninové s pretačou	250,-
2100,-	Ninová, vodorovný raster	600,-
2100,-	detto	250,-
2700,-	Ninové, zvislý raster	120,-
2700,-	Ninové s priesvitkou, séria	50,-
DR 1-2	Doručné, séria	15,-
D 1x-10x	Doplňné, vodorovný raster	850,-
D 1y-12y	Doplňné, zvislý raster	2650,-
D 1Y-11Y	Doplňné s priesvitkou	450,-
D 13-27	Doplňné 1942	105,-
D 2, 3, 5z	Doplňné, hladký lep bez priesvitky	50,-

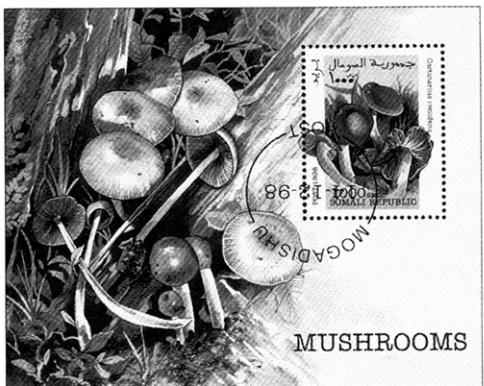

12,-	Afganistan 2000, Brodívce vtáky, bociány (6+H)	33,-
70,-	Afganistan 2000, Mačky (6+H)	33,-
50,-	Angola 2000, Labute (6-súťač)	22,-
70,-	Angola 2000, Motýle (6-súťač)	22,-
250,-	Angola 2000, Mačky, malby (6-súťač)	22,-
4900,-	Angola 2000, Gorily (6-súťač)	22,-
2900,-	Angola 2000, Korytnačky (6-súťač)	22,-
55,-	Angola 2000, Levy, obrazy (6-súťač)	22,-
790,-	Benin 2000, Chrobáky (6+H)	33,-
60,-	Bulharsko 2000, Horská zver (4)	18,-
40,-	Bulharsko 2001, 100 r.mestskej elektr.dorpavy (4)	15,-
100,-	Bulharsko 2001, Rôzne vinárske kraje (4)	12,-
36,-	Cambridge 2000, Ryby (6)	22,-
18,-	Cambridge 2000, Orchidey (6+H)	33,-
40,-	Cambridge 2000, Vodné vtáctvo (6+H)	33,-

NÁMETY ◎

(kompletné série známok, hárčekov, blokov)

Cambodge 2000, Pravek (6+H)
 Cambodge 2000, Mačky a ich mýtuš (6+H)
 Cambodge 2000, Chrobáky (6+H)
 Cambodge 2000, Rozprávky (6+H)
 Cambodge 2001, Hviezdy striebor.plátna (6+H)
 Cambodge 2001, Huby (6+H)
 Cambodge 2001, Motýle (6+H)
 Cambodge 2001, Osobnosti milenia (6+H)
 Congo 2000, Akvarijné rybičky I. 6-blok
 Congo 2000, Akvarijné rybičky II. 6-blok
 Congo 2000, Papagáje 6-blok
 Congo 2001, Pravek 6-blok
 Congo 2001, Tučňačky 6-blok
 Cuba 2000, Vzducholode, WIPA (5+H)
 Cuba 2000, Motýle (5)
 Cuba 2000, LOH Sydney (4+H)
 Cuba 2000, Morské ryby (4)

Cuba 2001, Historické lokomotívy (5) 15,-
 Cuba 2001, Mačky a psi (5) 18,-
 Cuba 2001, Vtáky (5+H) 33,-
 Cuba 2001, Japonské vlnkové súpravy (5+H) 33,-
 Korea 2000, Vtáky Austrálie (3 bloky po 4 zn.) 35,-
 Somali Rep. 1998, Huby (6+H) 33,-
 Tchad 2000, Znamenia draka (6+H) 33,-

Katalóg Československo 1918-1939 vydanie POFIS 2002

Novinka! Najnovší špecializovaný katalóg ČSR I., celofarebný, kriedový papier 520,-

**ZOSTAVY NÁMETOVÝCH ZNÁMOK
○ V DARČEKOVEJ 3-LISTOVEJ
SKLADAČKE - KAŽDÁ ZNÁMKA INÁ!
BONUS 1 až 3 HÁRČEKY
V KAŽDEJ ZOSTAVE ZDARMA!**

Zostava FAUNA I. • 50 známok + 2 hárčeky 85,-
 Zostava FAUNA II. • 40 známok + 1 hárček 65,-
 Zostava ŠPORT • 50 známok + 2 hárčeky 85,-
 Zostava DOPRAVA • 50 známok + 2 hárčeky 85,-
 Zostava FLÓRA • 50 známok + 2 hárčeky 85,-
 Zostava KOZMOS • 50 známok + 2 hárčeky 85,-
 Zostava ZSSR • 100 známok + 3 hárčeky 135,-

33,-	Z ROZPRÁVKY DO ROZPRÁVKY	
33,-	Tradičná vianočná ponuka ★★ sérií známkov s hrdinami rozprávok Waltu Disneya	
33,-	01 Anguilla, Veľká noc (6)	15,-
33,-	02 Anguilla, Noc pred štedrým dňom (6)	15,-
33,-	03 Anguilla, Medvedík Pú (6)	15,-
30,-	04 Antigua, Disney - Doprava (6)	15,-
30,-	05 Antigua&Barbuda, Donald, prázdninova plavba (6)	15,-
30,-	06 Antigua&Barbuda, Filatelistická spoločnosť (6)	15,-
30,-	07 Antigua&Barbuda, Putovanie po Paríži (6)	15,-
30,-	08 Bequia, Francúzske motívy (6)	15,-
30,-	09 Bhutan, Maugli - Kniha džungle (7)	19,-
18,-	10 Bhutan, Donaldové filmové role (6)	15,-
30,-	11 Bhutan, Mickey na plagátoch (6)	15,-
12,-	12 Grenada, OH Soul (6)	15,-
13,-	13 Grenada, Australská divočina (6)	15,-
14,-	14 Grenada, Ben a ja (7)	19,-
15,-	15 Grenada-Grenadines, OH Soul (6)	15,-
16,-	16 Grenada-Grenadines, Návšteva v Austrálii (6)	15,-
17,-	17 Grenada-Grenadines, Putovanie po Paríži (6)	15,-
18,-	18 Gr.-Grenadines, Almanach chudáka Richarda (8)	19,-
19,-	19 Lesotho, Vianoce (6)	15,-
20,-	20 Lesotho, Staré Vianoce (6)	15,-
21,-	21 Lesotho, Návšteva Fínska (6)	15,-
22,-	22 Lesotho, Vojenské uniformy (6)	15,-
23,-	23 Maldives, Poštová služba (6)	15,-
24,-	24 Maldives, Kozmický výskum (5)	15,-

25	Redonda, Sviatočná výzdoba (6)	15,-
26	Redonda, Fínske príbehy (6)	15,-
27	Redonda, 20.výročie pristátia na Mesiaci (6)	15,-
28	Sierra Leone, Kozmické dopravné prostriedky (6)	15,-
29	Sierra Leone, Donald na prechádzke (6)	15,-
30	St.Vincent, Dobrodružstvo v Indii (5)	15,-
31	St.Vincent, Na návšteve v Indii (5)	15,-
32	St.Vincent, Americké pamätníky (6)	15,-
33	Turks&Caicos, Vodné športy (6)	15,-
34	Turks&Caicos, Strýčko Remus (6)	15,-
35	Turks&Caicos, Vianočné stromčeky (6)	15,-
36	Turks&Caicos, OH Los Angeles (6)	15,-
37	Union Island, Automobily (6)	15,-

**Pri zakúpení všetkých 37 sérií
Walta Disneya v cene 567,- Sk
ponúkame iba za 430,- Sk !!!**

ZBERATEĽ 2001 • Ročník VII. • Obsah

(V závitke je uvedené číslo časopisu a strany, na ktorej je príspevok uverejnený, resp. na ktorej začína)

■ **Úvodníky, komentáre** - PF 2001 / R (1/1), Odkiaľ sme prišli a kam ideme / R (2/1), O mostoch, jednej sekcií a pilie-roch filatelia / R (3/1), O prekonávaní bolestí nad strateným časom / R (4/1), O našej (ne)skoromnosti a numizmatike / R (5/1), M.Adler: Quo vadis, filatelia? (5/36), Príležitostné pečiatky a (naše) problémy / R (6/1), Ako (ne)vychutnat trpkosť až do dna / R (7/1), I.Lužák: O trendoch (7/30), O našich (vašich) letných starostlach / R (8/1), E.Lechnerová: Osobnosti Veľkej Moravy - využitá či zmeškaná príležitosť (8/26), J.Mička: Ocelotač alebo ofset? (8/27), Známková tvorba v popredí záujmu / R (9/1), Halierové úvahy o našich žalubách / R (10/1), Š.Piško: Vajatá hora - porodila myš (10/25), M.Šnirc: Ako ziskat našu mládež k zbieraniu našich známk? (10/32), A.Kulhánek st.: Aby sme boli o rok opäť o niečo lepší (11/1), Zberateľ, rok 2001 a naše „fandovstvo“ / R (12/1).

■ **Profily, rozhovory, reportáže** - V.Kučera - rozhovor s E.Vysloužilom: Spomienky na „lásku“ k filatelii v 75 rokoch (2/15), S.Zrubec: Što rokov od narodenia M.Müllera (3/25), M.Zika: Zápisík z Ázie (4/19), V.Gaál - rozhovor s A.Bárdom: Rok 2000 košických filatelistov (5/7), J.Piša: Našiniec vo svete - BEPHILA 2001 (6/20), V.Kučera - rozhovor s D.Evinicom: „Nelutujte čas venovaný priateľom a literatúre“ (9/11), V.Kučera - rozhovor so S.Zrubcom: Ako rotačky „roztocili“ filatelistu (10/26), Vývoj sa nezastavuje ani vo filatelii (11/30), Filatelia nezanikne, bude len iná (12/25).

■ **Filatelia všeobecne, ankety, glosy, klubová činnosť, mládež** - Najkrajšia slovenská poštová známka posledného roka 20.storočia, Vyberte s nami najkrajšiu príležitosťnú pečiatku roka 2000, Cena ministra roku 2000 (1/7), I.Lužák: Chybajúce celiny (1/14), J.Mička: O niektorých otázkach gramatiky vo filatelií (1/22), J.Mička: Málo používané pomôcky filatelistu (2/31), O čom všetkom sa dá dodať / vkn (2/32), J.Fratrič: Chémia vo filatelií (3/31), J.Čížek: O čom všetkom sa dá dopočíť (4/33), Uvidíme zásielky z propagácej akcie? / des (4/34), J.Tekel: Najkrajšia slovenská známka roka 2000 (5/17), J.Soukup: Vinobranie Rača 2000 - najkrajšia príležitosťná poštová pečiatka posledného roka 20.storočia (5/23), M.Kiššimon: Projekt 2005 (6/6, 8/14, 11/16, 12/16), V.Straka: Premiéra nového KMF v Martine (8/6), S.Zrubec: Spomienka na slovenskú známku spred 60 rokov (9/33), Julius Popper - legenda a skutočnosť / šjp (9/38), Sme o rok starší / FW (10/8), Kongres mladých filatelistov v Žiline / J.M. (11/8), J.Manaček st.: Otvorená trieda - teória a skutočnosť (11/41), M.Kiššimon: Vianočné elegie (12/13), S.Zrubec: Ked' zaznejú vianočné zvony (12/14)..

■ **Emisné plány, vyhlášky, poštové sadzby** - Sadzby za zásielky medzinárodného styku platné od 1.1.2001 (2/4), Úprava cien cení a služieb Slovenskej pošty (3/7), Poštové sadzby SP platné od 1.2.2001 (3/8), Zmeny v emisnom pláne NBS / R (4/5), Poplatky zataj pošta nevyzýva (5/43), Emisný plán slovenských pamätných mincí na rok 2003 (9/5), Emisný plán slovenských poštových známk na rok 2002 (9/6), Emisný plán českých známk na rok 2002 (11/9),

■ **Výstavy, odborné a spoločenské podujatia** - Odborný seminár o slovenskej známke / vkn (1/8), Výstava Housa - Horník v Žiline nad Šázavou / vkn (1/9), Výstava ŽILINFILA 2001 pozýva / vkn (1/10), Spoločná výstava majstrov českej a slovenskej poštovej grafiky / vkn, LAUGARICIO 2000 - filatelistická výstava so zaujímavou koncepciou / vkn, V Detve-

znelo: „Spoza vrch Polany slniečko vychodí...“ / šjp, Ružomberok: Stretnutie so svojou „zlatou“ členkou / FW (3/9), L.Floch: Známky vytvárajú mosty medzi ľudmi, Filatelistická výstava k 20.zimnej Univerzíády - Zakopane 2001 / R (3/10), Mestská výstava KOŠICE 2001 / vg (4/5), A.Urmanský: Prezentácia známk Dučové-Kostolec (5/6), A.Urmanský: Leto v Piešťanoch - výstava známk, medailí a pohľadníc (5/7), J.Mička: Modra - Filatelistické kvarteto v galérii (6/7), J.Soukup: Piešťany - Výstava F.Horníka a inaugurácia známk (6/8), A.Urmanský: „Polná“ pošta pod slnečníkom (8/6), 34.výstava a inaugurácia v Modre, J.Mička: Po roku filatelistické DOBRO (8/7), Inaugurácia známk Gitara Dobro J.Do-pyru / J.M. (10/7), J.Tekel: EURO-CUPRUM 2001 (10 / 24), M.Bachratý: III.polsko-slovenská filatelistická výstava CHORZOW 2001 (11/13), J.Tekel: Republiková výstava ŽILINFILA 2001 (12/11).

■ **Známky a celiny SŠ 1939-1945** - M.Bachratý: K platnosti slovenských cení v roku 1945 (2/8), O.Földes: K otázkam vzniku slovenských známk (3/12), J.Tekel: Legitimné použitie slovenských poštových cení po 30.apríli 1945 (3/35), B.Synek: Falzifikát na škodu pošty - objav po 60 rokoch? (4/7), O.Földes: Pretlač „Slovenský štát“ na známkach Andrej Hlinka ČESKO-SLOVENSKO (6/10), F.Marada: Málo známa celistvost (6/18), R.Rakovský: Novinové 5h - Slovenský znak (7/10), O.Piszson: Objav nového zúbkovania? (7/29), F.Marada: Ide na známkе Bojnice o DCH? (9/10), Ad: Objav nového zúbkovania? (9/20), O.Földes: Signatúry na známkach Slovensko 1939-1945 (10/11), F.Marada: Doskové alebo výrobné chyby? (10/12), J.Tekel: Opäť falšoň „Modrý Štefánik“ (11/15).

■ **Okiene specialistu** - M.Gerec: Vianoce - Jubileum 2000, Poštová dohoda so Zvrchovaným rádom Maltézskych rytierov (1/15), K dotlačiam slovenských známk v roku 2000 (2/12), Tlačiarne slovenských poštových známk a celín (3/21), Súťaž: Poznáte novú slovenskú známku s hrebeňovým zúbkováním? (3/22), Historické hodiny, Janko Blaho (4/11), 50 rokov od založenia POFIS, ME v krasokorčuľovaní - Bratislava 2001, Vyhodnotenie súťaže (5/15), Detviansky mužský a ženský kroj, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav polnohospodársky (6/13), Výplatiná známka - Komárno (7/8), DO známk Š.A.Jedlík, Výplatiná známka - Piešťany, Dotlače výplatiných známk v I.polroku 2001 (8/9), Gitara Dobro, BIB (10/10), Spravidlivym medzi národnmi (11/12), Bratislavský rokokový betlehem, Doplňte si v katalógu.... Dalšie nedotlače ocelotlače na slovenských známkach (12/7).

■ **Známky a celiny SR 1993-2000** - P.Školna: Zaujímavé nálezy tlačových chýb, zn.133,139 (1/16), M.Bachratý: Nová úprava poštového lístka „Bratislava“ - CDV 32 (3/33), M.Gerec: Poštový lístok „Poštový motív“ 3 Sk (4/12), J.Manaček st.: Š.A.Jedlík s rozmerovacím krížikom (4/15), M.Halász: Prečo je nejednotnosť v číslovaní poštových lístkov? (4/15), Boli alebo neboli? / des (4/26), J.Soukup: Do tretej bude všetko... v poriadku? (5/14), Poznáte VCH na známké Murgaš? / Jif, I.Privitzer: „Krásy našej vlasti“ s tlačovou chybou (8/10), J.Tekel: Nové slovenské celiny - obrázové poštové lístky (9/17), I.Gažovič: Poznáte hárček H 189-1 s orezánym ľavým horným rohom?, „Zaprášený“ poštár / MKr, M.Andrejko: Ide o výrobnú chybu alebo...? (9/20), J.Mička: Posun modrej farby na Postiliónovi (12/8), Žilina na tému variácií posunov / MKr (12/10).

■ **Známky a celiny Československa** - P.Malík: 30 rokov od vydania emisie Ludová architektúra (6/11), F.Marada: Potvrdenky o podaní telegramov z obdobia ČSR I. (9/8), O.Zelený: Este stále existujú československé známky? (11/12), F.Marada: Niečo o košických hárčekoch (12/9).

■ **Teritoriálna filatelia** - J.Korený: Známky pre Kosovo (1/20), P.Hallon: Estónske vydanie PL Europa (2/17), D.Sočík: Prvé rakušské známky polené na území Slovenska (4/24), P.Ondráška: Vydanie „EUROPA 2000“ (5/21), Ad: Vydanie EUROPA 2000 / R (6/19), J.Benedikty: Vydanie „EUROPA 2001“ (9/21), E.Vysloužil: O najcennejší známke sveta (11/17), V.Gabriška: Prehľad známkových krajín na území bývalého ZSSR (11/23), V.Gabriška: Prehľad známkových krajín na území bývalej Juhoslávie (12/29).

■ **Námetová filatelia** - P.Hallon: Estónske majáky a marinistika (3/34), V.Straka: Nomenklatúrne chyby v názvoch hmyzu pokračujú (5/33), A.Urmins'ký: Perfiny a námetové zberky (exponenty) (6/29), J.Mička: Súvislosti na tému M.R. Štefánik (6/30), M.Mikuš: Kone na známkach (7/24), Mikuláš Schneider-Trnavský / J.M. (7/31), P.Hallon: Estónski olympijskí víťazi (7/32).

■ **Poštová história** - Rozlíšenie automatických triediacich strojov listových zásielok v Bratislave? /des (1/24), J.Tekel: Vojenská cenzúra a májová mobilizácia (1938) (2/11), Zásielka poškodená na ATL / des (3/36), D.Evinic: Prídavné pečiatky „KIFIZETTETT“ z územia Slovenska (5/35), J.Nyékí: Celina, s ktorou sa málko stretne (7/18), T.Kotek, D.Evinic: Balíkové sprievodky maďarskej pošty použité na Slovensku (8/15), I.Privitzer: Z Histórie obce Poruba z hľadiska poštovníctva (8/25), J.Tekel: Pečiatka CENZOR 100 (8/28), T.Kotek, D.Evinic: Sprievodné zoznamy balíkov maďarskej pošty (9/29), I.Kubela: Prieskum skorého doručovania zahraničných prioritných listových zásielok (9/31), M.Bachratý: Trikrát zo Slovenského národného povstania (10/13), J.Simončík, J.Mička: Pošta v Trnave má 270 rokov (10/30), T.Kotek, D.Evinic: Poštové výberky maďarskej poštovej správy použité na Slovensku (11/35), J.Tekel: Železničná telegrafná stanica Lamač (11/37), T.Kotek, D.Evinic: Maďarský zábor Slovenska - náhradné služobné sprievodky a sprievodky polnej pošty (12/17), F.Marada: O maličkostach, ktoré majú zberateľské čaro (12/19).

■ **Aerofilatelia, astrofilatelia** - V.K.Németh: Concorde - štvrtstočie letov nadzvukovou rýchlosťou (5/8), Modranské pigeongramy / vkn (7/17), V.K.Németh: 75.výročie transpolárnego letu vzducholode NORGE (9/35), V.K.Németh: Aerofilatelistické výročia v roku 2001 (11/39).

■ **Prehľad príležitostných pečiatok** - J.Soukup: Prehľad za mesiac - november 2000 (1/23), december 2000 (2/23), január 2001 (3/32), február 2001 (4/23), marec 2001 (5/30), apríl 2001 (6/24), máj 2001 (7/23), jún 2001 (8/24), júl 2001 (9/28), august 2001 (10/23), september 2001 (11/29), október 2001 (12/23).

■ **Poštové pečiatky, OVS, frankatúry a ī.** - I.Privitzer: Stupňovitá frankatúra na balíkové sprievodky (1/20), Strojová „maxi“ pečiatka / J.M. (2/24), J.Soukup: Obzreťte sa za príležitostnými pečiatkami (2/25), Preplatné listové zásielky / des (2/26), OVS Trenčín 1 s desaťročným posunom dátumu / ký (2/32), 225 rokov Spišského biskupstva / MKr (3/4), Cúvajúci bio-časostroj / MKr (4/34), J.Soukup: Niekoľko poznámok na margo používania príležitostných poštových pečiatok (5/30), M.Kellner: Stanovisko k časti príspievku „Niekoľko poznámok na margo ...“ (6/24), J.Korený: Nové znehodnocovanie (pečiatkovanie) poštových známok (7/20), Odlišnosti v denných poštových pečiatkach / des (8/8), Ad: Príležitostné poštové pečiatky / J.D. (8/24), Nová (neznáma)

kuriérna služba alebo? / J.D. (8/28), Nová slovenská poštová známka s nominálnou hodnotou až 111 korún? / J.D. (9/31), L.Královský: Bohemikum v slovenskom OVS (11 / 11), Malý rébus pre pečiatkárov / J.M. (11/16).

■ **CM, R-nálepky, vlaková pošta, militariá, perfiny a nálepky** - Príležitostná vlaková pošta (1/7), J.Piša: Víete čo je perfin? (1/19), Nová úprava podacích nálepiek na R-zásielky / des (3/26), J.Piša: Aj perfiny majú svoje čaro (3/27), Nové podacie nálepky na balíky / des (4/20), I.Privitzer: Vojnové konflikty a poštové zásielky (5/31), J.Dobrovolský: Účasť ASR v novej misii mierových síl OSN (5/34), J.Tekel: Výnimočné používanie pečiatky vlakovej pošty Muráň-Plešivec 935 a späť (6/16), A.Urmins'ký: Prvá slovenská CM poslaná elektronickou poštu (7/17), J.Piša: Perfiny Česko-Slovenska v rokoch 1920-1930 (7/27), Nová úprava smerových nálepiek na balíky / des, Nálepky s upozornením na nutnosť používania PSČ / des (8/20), Vojenská pošta francúzskych legií / ký (8/29), J.Korený: Slováci v nových misiach (8/34), J.Korený: Doklady polnej pošty o pôsobení Wehrmachtu na Slovensku (9/15), J.Tekel: Slovenské vlakové pošty 1945-1947 (9/19), Overené dodanie II / des (11/34), J.Korený: 100 rokov železničnej trate Trenčín-Topoľčany (11/38).

■ **Slovakická** - Slovenská známka na českom poštovom lístku / vkn (3/11), Interesantné slovacikum / mj (4/21), P.Hallon: Polské slovaciká na lístkoch okresných poštových správ (9/32).

■ **Celičtvost rozprávajú -** J.Čížek: Menová reforma 1953 (1/27), Telegraf a telefón (2/27), Expedícia novín a časopisov (3/37), Pošta na kolajniciach (4/27), Doprava zásielok vzduchom (6/25).

■ **Numizmatika** - Z.Šustek: Papierové platidlá republiky Srbská Krajina (1/17), Z.Šustek: Jubilejná bankovka k maďarskemu mileniu (1/31), Národný park Malá Fatra /šf-vkn (5/5), E.Minarovičová: Z histórie medailérstva na Slovensku a tematická rôznanosť vyobrazení na medailérskych pamiatkach (5/18), E.Minarovičová: Keltské mince na našich známkach (6/15), J.Korený: Kardinál Alexander Rudnay (6/19), J.Korený: Chybotač bankovky 5000 Sk M.R.Štefánik (7/12), E.Kolinková: Záhada keltskej mince z Považia (7/13), E.Minarovičová: Mária Terézia a jej bratislavská korunovácia na medailách a žetónoch (8/11), Nepravá tisícka? (8/13), J.Racek st.: Posun tlače aj na stokorunáku! (9/27), V.Chmelár, D.Evinic: Bankovky s falosnými kolkami (10/15), J.Soukup: Ďalšia chybotač bankovky 50 Sk, Chybotač 50 Sk aj v R.Sobote / R (12/18).

■ **Malé okienko telekartistu** - M.Jobel (pokial nie je uvedené inak), MOT 33: Nová slovenská príležitostná TK „PF 2001“, Slovenské kupóny GSM, J.Kerti: TK ruských európskych miest, 4.časť (1/21), MOT 34: MS vo futbale 1998, Poznáte puzzle - alebo „skladacky“ z TK? (2/21), MOT 35: Puzzle z TK - Európske štáty, I.časť, Čo nového pribudlo medzi slovenskými TK? (3/29), MOT 36: Interesantné slovacikum, Slovensko-nemecká rarita, Čo nové pribudlo medzi slovenskými TK?, Zlacnené „Valentínske“ TK, „A predsa sa točí...“ (4/21), MOT 37: Nový variant slovenskej TK, Čo nového (ne)pribudlo medzi slovenskými TK?, Slovenské kupóny GSM - doplnenie, Ďalšie slovaciká na TK, Puzzle z TK - Európske štáty, doplnenie I.časti (5/27), MOT 38: Koniec platnosti ďalších slovenských TK, Slovenské predplatné karty - dotača, J.Pavlovič: „Polovačka“ na TK na Normanských ostrovoch, Čo nového pribudlo medzi slovenskými TK z roku 2000? (6/21), MOT 39: Uzavretie katalógového číslovania TK z roku 2000, Od 1.7.2001 telefonieme lacnejšie?, V.Matejík: Tzv. „traktory“ na slovenských TK (7/21), MOT 40: Puzzle z TK - Európske štáty, III.časť (8/21), MOT 41:

Puzzle z TK - Európske štáty, IV.časť, Falosoň TK a trestný postih, „Lacnejší“ internet - poznámká. Nový katalóg TK Pénkava 2001 (9/25), MOT 42: Čo nového pribudne medzi slovenskými TK?, Úvaha nad radikálnou zmienou v skladovaní TK ST, Výstava TK v Juhoafrickej republike (10/22), MOT 43: L.Janú: Úvod do sbíráni TK Ruska, Přehled měst s vlastními kartami, Operátori (11/25), MOT 44: Európsky veľtrh TK, Rozšírovanie zberky TK v Egypte, Výstavy telefónnych kariet v Poľsku, Koniec činnosti ZZSTK (12/21).

■ **Filokartia** - J.Gašpar: Pohľadnice a fotografická dynastia Divaldovcov (1/11), A.Urmanský: Pohľadnice a drobné stavby (1/25), Zaujímavý obal na pohľadnice /lk-vkn (1/30), J.Kašpar: Košice na dobových pohľadniach (2/18), Piešťany na historických pohľadniach / vkn (2/24), A.Urmanský: Čo všetko vieme povedať o jednej pohľadnici (2/33), A.Urmanský: Netrodičné, ale zaujímavé námety na miestopisných pohľadniach (4/16), A.Urmanský: Pavol Socháň vydavateľ a zberateľ pohľadnič (5/24), R.Vašovič: Filokartia a internet - záber mesta Prešov z roku 1867 (5/25), M.Vrabc: Fotopohľadnice a ich dokumentačná hodnota (7/14), A.Urmanský: „Pátracia pohľadnica“ (7/19), A.Urmanský: Coffe Table Books (8/30), J.Koreny: Fotograf Max Stern (9/18), M.Zíka: O jednej fotografii a jej retušovaných variantoch na pohľadniach (9/24), Počítace a pohľadnice / A.U. (9/34), M.Mikuš: Plemená koní na pohľadniach (17), F.Bokes: „Medvedí kút“ na pohľadnici (11/24).

■ **Pohľady do sveta** - Zc (pokiaľ nie je uvedené inak): Najkrajšia známka Francúzska 1999, Týždeň písania listov a čaj (1/10), Poeticá francúzska známka (1/18), Desať z Národného múzea, Vzácny hebrejský rukopis (1/24), Slovenské známky vo Viedni / M.J. (2/6), J.Molnár: Čo znamená skratka „RDП“?, Známka na listy dôverné (2/7), Známky pre priateľstvo, Švédske kultúrne dedičstvo, G.Bruno prvýkrát na známke svojej vlasti (2/10), Originálna portrétna známka (2/11), Najobľúbenejšie hráčky švédskych detí (2/14), Zo slávnej história Vikingov (2/32), Kresby luxemburských miest (3/20), V.Straka: Text na rube poštovej známky (3/24), Lud, ktorý je na cestách (3/43), Polárná žiara na rozhraní tísicrúči, I.Lužák: Švédske jaskynné kresby (3/44), Ombudsman in holandskej pečiatke / J.M., Nekreslená známka (4/6), Pomoc a starostlivosť o utecencov, Nemecký propagáčny kalendár (4/18), Kvety sa hodia na každú tému (4/22), I.Lužák: Formovanie Európy (4/23), I.Lužák: Predkolumbovské umenie (4/35), J.Molnár: Nemecký hárček s pretlačou so slepeckým pištom (5/14), Odmena francúzskym abonentom (5/17), Jubileum prvých krétskych známkov (5/20), Nórsky známkový rekord (5/32), Monacké poštové múzeum (5/38), MÁBEOSZ overuje pravost listov z predznámkového obdobia / vkn (5/42), Adresa na celý život (5/43), L.Floch: Prvá voňavá známka sveta, Cyperské sviatočné šatky (6/9), Nórské ľudové umenie (6/11), Diela kanadských maliarov (6/14), Z diela flámskych Bruegelovcov (6/23), Kvety na výplatných známkach (6/24), I.Lužák: Devätnásťročná na známke (6/33), Zúbkovanú známok odzvonieva? (7/6), Obnovená fínska pevnosť (7/9), Prvá cena pre českú známku / vkn, I.Lužák: „Tasmanská divočina“ - najkrajšia známka OSN roku 1999 (7/19), Moldavské drevené kostoly (7/22), Sláva kanadského bobra nezaniká (7/23), Pes na každých okolnosti (7/26), Umelecké múzeum vo Vadúze (7/29), Zo sveta príležitostných pečiatok / vkn (7/31), Výročie kanadskej vojenskej školy, Transplantácia ľudských orgánov (7/35), Jubileum historického múzea (8/14), Priekopníci moderného francúzskeho šansónu (8/24), IV.hry športovcov frankofónnych krajín v Quebecu (8/31), J.Karovič: Brno - mesto uprostred Európy (8/35), Krásna lichtenštajnská vidieka, Vzácna skamenelina morskej hviezdice (9/7), Na slávu monackého

futbalu (9/19), Alandské veterné mlyny (9/23), K histórii hebrejského písma (9/37), I.Lužák: Z dejín Írska, Nielen v hokejovej Sieni slávy (9/39), Jubileum poštových schránok v Japonsku (10/16), Nemecká známka pre deti, Oblúbený komiksový hrdinovia (10/31), J.Lužák: Dubrovnické arboréum (11/15), I.Lužák: Lietadlá na Novom Zélande (11/34), Vyše 1000-ročná lipa (11/37), Balóny na propagáciu filatelia (11/40), I.Lužák: Jubileum bánskia S.Quasimoda (11/41), Z brazílskej známkovej tvorby (41/44), Hudobný skladateľ Giuseppe Verdi, Jubileum Czeslawa Slaniu (12/15), I.Lužák: Kruhový hárček Nového Zélandu, Kenguru opäť na známkach Austrálie (12/16), I.Lužák: Svetové kultúrne dedičstvo, Taliansko v Japonsku, Arménske krestanské jubileum (12/20), Š.A.Béda: Kubánska známka so zrkadlovým obrazom (12/24), Príležitosný hárček pripomína 1000 rokov Litvy (12/31). Pocta šachovému velmajstrovi (12/32).

■ **Literatúra, recenzie** - J.Tekel: Špecializovaný katalóg 2001 SLOVENSKO 1939-1945 a 1993-2000 (1/32), Doplňné známky 1928, Oceľotlač z plochých dosiek / SvŠ (1/33), P.Malík: K novému špecializovanému katalógu 2001 SLOVENSKO (2/13), S.Shablatúra: Vlaková pošta na Slovensku, J.Tekel: Horst Thielk / Zivilpost-Zensur in Österreich-Ungarn 1914-1918, Pamätnica k 50.výročiu Pofisu / vkn (2/30), 30 rokov organizovanej numizmatiky v Trenčíne / vkn (3/41), P.Božík: Známky k špecializovanému katalógu 2001, časť Slovensko 1939-1945 (4/14), V.K.Németh: Známková tvorba SR 1993-2000 (4/32), J.Tekel: Georg von Steiden - Spezialkatalog Karpaten-Ukraine (5/40), M.Zíka: Čo je čo, Z.Baliga: Organizovaná filatelia v Poprade (5/41), J.Tekel: František Beneš - Československé celiny 1918-1922, II.diel (8/31), XVIII.dni filatelií Slovenska - zborník prednášok (9/41).

■ **Blaňoželáme** - Ocenenia ZSF (1/10), Významné jubileum arch.E.Vysloužila (2/7), I.Maraček 60 ročný (3/11), I.Kubela 65 ročný (6/9), K jubileum S.Pišku a F.Watzku (7/7), Vzácné jubileum I.Privitzera (9/7), Rad L.Štúra J.Balážovi, Július Molnár - 80 rokov, Milan Šnirc medzi päťdesiatníkmi (10/9), K významnému jubileu S.Zrubca (11/11).

■ **Nekrológy** - Už nie sú medzi nami: Jaroslav Fitzek, Andrej Sabó (3/11), František Kus (4/6), Jaromír Lehotský (7/7),

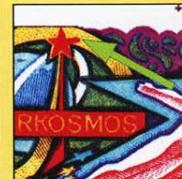
■ **Iné zberateľské oblasti** - P.Franík: Filumenia na Slovensku (4/30), Trebišov - Medzinárodná výstava zápalových nálepiek a obalov SLOVFILU 2001 / vg (6/7), V.Gajdoš: Poohlíadnutie za výstavou SLOVFILU 2001 TREBIŠOV (11/8).

■ **Pravidelné informačné rubriky** - Nové poštové známky, celiny a novinky POFIS, Nové mince, Nové pečiatky, Neúradné príladečky, Z noviniek našich susedov, Informácie - správy, Spoločenská kronika, Aukcie - burzy - stretnutia, Pravidelné klubové burzy a stretnutia, Čo pišu iní, Inzercia, FIRMA ZBERATEĽ PONÚKA.

■ **Prihlasy:** NOVOROČNÁ JUBILEJNÁ (10.) PÍSOMNÁ AUKCIA (č.1), SLOV OLYMP (č.2, 4, 6, 8, 10, 12), MALÁ LETNÁ (11.) PÍSOMNÁ AUKCIA FIRMY ZBERATEĽ (č.7).

CHÝBAJÚ VÁM NIEKTORÉ STARŠIE ČÍSLA ČASOPISU ZBERATEĽ?

Využite ponuku predajne firmy Zberateľ a čo najskôr si ročníky dokompletujte! Už dnes sú niektoré čísla bezozvyšku rozpredané!

Zlava doprava: Známka 2421 s DCH 1/8 – čiarka na stene šermiara, známka 2422 DO 1/40 – nedotlač modrej farby, známka 2423 s VCH – silne posunuté farby a PO, známka 2426 s DCH 1/41 – nedotlač modrej farby a hárček 2434 s VCH – predĺžený cíp červenej hviezdičky

■ Známka č. 2429 (Interkozmos, 0,50 Kčs)

DCH 2/31 červená čiarka v „h“ v hodnote 4-blok

VCH – slabší tón modrej farby pravo od hodnoty

■ Známka č. 2430 (Interkozmos, 1 Kčs)

DCH 2/43 modrá škvra pri pravom hornom rohu, 2-páska

DO 2/4 červená ryska z okraja PL do známky, 4-páska

DCH 2/41 čierny bod pod spodným rámkom

■ Známka č. 2431 (Interkozmos, 1,60 Kčs)

VCH – rozmarzané prvé E v ČESKOSLOVENSKO

■ Známka č. 2432 (Interkozmos, 4 Kčs)

DCH 2/3 fialová škvra nad rámkom a nad ES v ČESKOSLOVENSKO

VCH čierna škvra vľavo dolnom rohu známky

■ Známka č. 2433 (Interkozmos, 5 Kčs)

DCH 1/1 nedotlač modrej vpravo horu pri krídle antény, 2-páska

detto, na balíkovej sprivede

DCH 1/12 modrá škvra vpravo dole pri znaku INTERKOZMOS, 2-páska

DCH 2/12 fialová škvra vpravo dole pri znaku INTERKOZMOS

DCH 2/11 čierna riska z pravého rámku do modrej farby, 2-páska

DCH 2/17 čierna riska zo spodného rámku, fialová škvra pod 5 v hodnote

Letecký list so známkou s VCH – posun fialovej

Hárček č. 2434 (Interkozmos, 10 Kčs)

Perforovaný – I. a II. typ

VCH – posun červenej a tyrkysovej – I. typ

VCH posun modrej – I. typ

VCH posun tyrkysovej – II. typ

VCH posun všetkých farieb – I. typ

VCH biela škvra v červenej ploche zástavy okolo zemegule – I. typ

VCH – posun červenej – II. typ

VCH čierny bod v červenej ploche zástavy okolo zemegule – II. typ

VCH – rozpríty prienik tyrkysovej a červenej v hornom cípe hviezdy – II. typ

VCH – neperforovaný – I. typ

VCH – neperforovaný – II. typ

VCH – predĺžený cíp červenej hviezdičky – I. typ

VCH – detto – II. typ (obr.)

VCH – biela vlnovka v ruskej zástave nad zemegulou – I. typ

VCH – posun červenej farby – I. typ

VCH čierne škvra pri E a nedotlač K v ČESKOSLOVENSKO – II. typ

■ Známka č. 2438 (Horiaca radnica, 0,50 Kčs)

DCH 2/17 červená škvra pod TN v KVETNOVÉHO, 2-páska

DCH 2/16-21 čiarka medzi známkami pri ľavej krajnej veži, 4-blok

50,- DCH 2/41 čierne rysky pri druhom písme K v ČESKOSLOVENSKO, 3-páska

■ Známka č. 2518 (Deň známky 1981, 1 Kčs)

Papier fl 2 450,-

■ Známka č. 2530 (60.v.Železničnej únie, 6 Kčs)

Papier fl 1 150,-
50,- detto, DCH 1/26 čierna čiarka vpravo od Kčs 200,-

■ Známka č. 2551 (Dunaj, rieka spolupráce, 3 Kčs)

Papier fl 2 s prímesou oz (pod UV lampou svieti šedô) 200,-

■ Známka č. 2558 (Úspechy výstavby, 1 Kčs)

Papier fl 2 s prímesou oz (pod UV lampou svieti šedô) 200,-

■ Známka č. 2567 (Sochárstvo, 7 Kčs)

Papier fl 2 200,-

■ Známka č. 2627 (Výročie federácie, 0,50 Kčs)

Papier fl 1 450,-

■ Známka č. 2634 (Turnov, 0,50 Kčs)

Neperforované fázy tlačenia na papieri s lemom – zlatá, červená, strieborná, zelená (obr.) á 300,-
– zostava všetkých štyroch fáz 1000,-

■ Známka č. 2647 (Rok českej hudby, 0,50 Kčs)

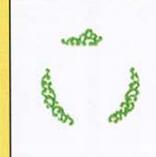
Neperforovaná s vynechanou tlačou hnedej farby, stopy farby na lepe (existuje iba 15 kusov), obr. 3000,-

■ Známka č. 2678 (A. Zápotocký, 0,50 Kčs)

Papier fl 2 600,-

90,-

Zlava doprava: Známka 2634 – fázy tlačenia jednotlivých farieb, známka 2647 – s vynechanou hnedou farbou

FIRMA

ZBERATEĽ PONÚKA

12
2001

Pre
abonentov
časopisu
**5%-ná
zľava!**

